पञ्चरक्षा सूत्र

Pañca Rakṣā Sūtra

सम्पादक

मीन बहादुर शाक्य

Kaijajacharya.
17·11·2004.

पञ्चरक्षा सूत्र

PAÑCARAKṢĀ SŪTRA

सम्पादकः

मीन बहादुर शाक्य

प्रकाशकः

नागार्जुन बौद्ध अनुवाद समिति

नागार्जुन बौद्ध अध्ययन संस्थान

पो. ब. नं १००, चाकुपाट, ललितपुर, नेपाल

नागार्जुन बौद्ध अध्ययन संस्थान
पो. ब. नं १००, ललितपुर, नेपाल

पहिलो संस्करणः ५०० प्रति

बुद्ध सं. २५४८
ने.स. ११२४
वि.सं. २०६१
ई.सं. २००४

आवरणचित्रः महाप्रतिसरा देवी

आवरण डिजाइनः मिरोज शाक्य

कम्प्यूटर सेटिङ्गः मिलन शाक्य

ISBN: 99946-939-0-5

मूल्यः Rs 125.00

मुद्रणः
शाक्य अफसेट प्रेश (प्रा.) लि.
ओमबहाल, काठमाण्डौ
फोनः ४२६०१८५
इमेलः shakya@mangal.wlink.com.np

प्रकाशकीय

थुगु प्रस्तुत पञ्चरक्षा सूत्र नागार्जुन बौद्ध अध्ययन संस्थान पाखे पिकाय दुगु तधंगु लयताया विषय खः। पञ्चरक्षा सूत्र धायेबले थुकी महाप्रतिसरा, महासाहस्रप्रमर्दनी, महामायुरी, महाशीतवती व महामन्त्रानुसारिणी न्यागू सूत्र दुगु खः। उकि मध्ये महामायूरी दकसिवे ताहाकगु सूत्र खः।

थुगु पञ्चरक्षा श्रद्धापूर्वक पाठ याय फूसा झीत यक्व यक्व मंगल जुइगु, अकाल मरण भय दोष निवारण जुइगु, ग्रह दोष, भूत प्रेत पिशाच आदि यागु दोष निवारण जुयाः सद्धर्म साधन यायेत पंगलः मदया झिसं बोधिज्ञान समेत लाये फइगु बुद्ध वचन खः।

थुगु हे हित अनुशंसा न्यना मनय् श्रद्धा ब्वलना भाजु हेराकाजी शाक्यया थःगु भीमरथारोहणया उपलक्षय् थुगु सफू प्रकाशन यायेगु धर्म चित्त उत्पत्ति जुयाः थ्व सफू पिदने फुगु जुल। वसपोल धन्यवाद या पात्र खः।

साथे प्रायोजक जुया विज्याम्ह भाजु हेराकाजी शाक्य यागु दीर्घायु कामना यासे झीगु देशय् तथा सम्पूर्ण विश्वय् हे थुगु सूत्र वचन अनुसार सकल प्रकार यागु भय, अकाल मरण भय, रोग ब्याधिया भय, आवरण मदया शान्ति स्वस्ति जुयेमा धैगु कामना यानाच्वना।

जापानय् च्वंपि बौद्धतय्सं थःगु देशय् शान्ति स्वस्ति जुइमा धैगु आशय न न्हयुगू प्रकारया आपद विपद पाखें बचय् यायेत बुद्धं थ्व सूत्र देशना याना बिज्यागु खः धका जापानी बौद्धतय् जक मखुकि जापानया न्हापायापि सम्राट पिसं थ्व सूत्रयात विशेष जोड ब्यूगु खनेदु।

थ्व सूत्र ग्रन्थ प्रकाशन यायेत पं. रत्न बहादुर वज्राचार्ययागु हस्तलिखित सफू बिया बिज्याम्ह भाजु पुष्पराज वज्राचार्य तथा गजराज वज्राचार्ययागु

अप्रकाशित सफू बिया दिइम्ह डा. शंकर थापाज्यूयातनं दुनुगल निसें धन्यवाद बियाच्वना।

थ्व पञ्चरक्षाया संस्कृत पाठय् द्वना च्वंगु सचे याना दिइगुलिं त्रिभुवन विश्व विद्यालय संस्कृत विभागया उप-प्राध्यापक मय्जु डा. निवेदिता मिश्रयात नं धन्यवाद बियाच्वना।

काय् भाजुपिं मिलन शाक्य व मिरोज शाक्यपिसं कम्प्यूटर सेटिङ्ग व कभर डिजाइन याना ब्यूगुलि धन्यवाद या पात्र खः।

अन्तय् थ्व सफूयात इलय् लाक्क बालाक्क छापेयाना बिज्यागुलि शाक्य अफसेट प्रेसया मंगलमान शाक्यज्यूयात नं धन्यवाद बियाच्वना।

मीन बहादुर शाक्य
निर्देशक
नागार्जुन बौद्ध अध्ययन संस्थान
चाकुपाट, ललितपुर, नेपाल।

गुंला धर्मारम्भ
ने सं ११२४

विषयसूची

Dr. V.R. Vajracharya.

विषयसूची

INTRODUCTION

I. The Present Edition

a) The present text is based on a manuscript copied by Paṇḍita Ratna Bahadur Vajracharya into a notebook, together with an undated(?) Nepal Bhāṣā translation (pages 1–208) in the collection of Mr. Puspa Raj Vajracharya. This the text I have edited here.

b) An edition of the *Pañcarakṣā*, entitled *Pañcarakṣā pāṭha sūtra*, was published along with a Nepalbhāṣā translation by Ādivajra Vajracharya in the year NS 1104 (=1984 AD). The basis for the edition was a palmleaf manuscript from the National Archives dated NS 494 (=1374 AD). Ādivajra's edition was reprinted by Jyotimāna Shakya (NS 1120).

c) I have also consulted a manuscript prepared by the late Gaja Raj Vajracharya, of Gābahāl, together with a Nepali translation and commentary completed in NS 1120 (=2000 AD). I have made extensive use of his readings.

d) An abridgement of the *Pañcarakṣā* entitled *Śrī Ārya Pañcarakṣā dhāraṇī sūtra*, edited by Paṇḍita Divyavajra Vajracharya, was published by Mrs. Jñāna Tārā Tuladhar, Tanlāchi Tole, Kathmandu (NS 1106). The colophon of the manuscript used gives the date NS 1030. Since his text is a synopsis, I did not refer to it in detail. Parts of Divyavajra's book were translated into English by Labharatna Tulâdhar and Todd Lewis in *Popular Buddhist Texts from Nepal*, SUNY press, 2000.

e) As reported by Peter Skilling in his excellent article, 'The Rakṣā literature of the Śrāvakayāna', the following editions have appeared in print outside Nepal:

1. A romanized edition of the Sanskrit texts of the *Mahapratisara*, *Mahasahasrapramardani* and *Mahasitavati* was published by Yutaka Iwamoto in *Kleinere Dharani Texte*, Kyoto, 1937.
2. Shuyo Takubo edited the *Arya Mahamayuri Vidyarajni*, published in Tokyo, 1972.
3. There is Pentti Aalto's Mongolian version, *Qutuātu Pañcarakṣā Kemeku Tabun Sakian Neretu Yeke Kolgen sudur*, Wiesbaden, 1961.
4. Lokesh Chandra has published facsimile editions of two late Nepalese Manuscripts of the *Pañcarakṣā sūtra*, Śaṭapiṭaka series vol. 267, New Delhi, 1981.

f) The Derge edition of the Tibetan canon contains the following Pañcarakṣā texts:

Mahāsāhasrapramardanī 558
stong chen mo rab tu 'joms pa zhes bya ba'i mdo

Mahāpratisarā 561
'phags pa rig pa'i rgyal mo so sor 'brang ba chen mo

Mahāmāyūrī 559
rig sngags kyi rgyal mo rma bya chen mo

Mahāśītavatī 606/958
['phags pa] be con chen po zhes bya ba'i gzungs

The *Mahāmantrānusāriṇī* is not available in the Derge edition; however, a Chinese translation exists (Taisho 1048).

II. A summary of the *Pañcarakṣā*'s contents

Among the many female divinities, the five protectress deities popularly known as the 'Pañcarakṣā' are the most popular deities of the Newar Buddhist pantheon. These deities are not as common in the

Tibetan tradition. The names of these five deities are Mahāpratisarā, Mahāsāhasrapramardanī, Mahāmāyūrī, Mahāśītavatī and Mahāmantrānusāriṇī.

The characteristic protection of each deity is as follows: Mahāpratisarā guards against crime, illness and other dangers; Mahāsāhasrapramardanī guards against evil spirits; Mahāmāyūrī guards against venomous snakes, cobras, wild animals and poisonous insects; Mahāśītavatī guards against inauspicious planets and wild beasts; and Mahāmantrānusariṇī guards against illness.

Mahāpratisarā

Mahāpratisarā has four heads and eight arms. She is white in color and her heads are successively yellow, white, red and green. She is seated on a lotus throne in *vajraparyaṅka* posture. She wears a diadem. In her right hands she holds a vajra, an arrow, a sword and in her left hands she holds a trident, a bow and an axe, while her two principal hands hold a wheel and garment.

Her mantric power is described in the first chapter of the *Pañcarakṣā sūtra*. It is said that one who upholds the dhāraṇī of Mahāpratisarā will be protected from all forms of illness, have non-virtuous karma of eliminated, and safe from all sorts of dangers. He or she will take rebirth in the higher realms. One's body becomes a vajra-body unaffected by fire, weapons and so on.

In the *Bhadrakalpāvadāna*, it is said that Buddha Śākyamuni renounced his palace life before the birth of his son Rāhula. He touched his wife Yaśodharā's navel with his big toe and made a solemn vow that she would henceforth be protected from the great dangers which would assail her in future. After Śākyamuni's great renunciation, Yaśodharā bore his child inside her womb for six years. Before their child Rāhula was born, she experienced many hazardous trials and tribulations at the hands of Śākyamuni's cousin Devadatta. But in all cases, Yaśodharā came out unharmed due to the miraculous power of Mahāpratisarā Devī. Thus, Nepalese Buddhists wear amulets containing the *dhāraṇī* of Mahāpratisarā Devī for protection from various unseen dangers.

In the *Pratisarā Sūtra*, the Buddha delivers his sermon from a beautiful and delightful place. A vast audience of gods, demons, and spirits had gathered there to listen. The Lord Buddha spoke to all present, but mostly addressed 'O Brahmā'. Buddha told of the power of the Mahāpratisarā dhāraṇī, which has an incredible amount of power. Chanting the dharani of Mahāpratisarā or wearing an amulet derived from it can destroy the causes of stress, prevent harm by demons, reconcile enemies, bestow immunity from fire, poison, weapons, etc., and basically keep one free from all dangers. It is extraordinary to imagine that a verse or amulet has such enormous power. The Buddha says that the dhāraṇī of Mahāpratisarā should be learned and memorized.

The story that I find most remarkable is the one about those in the Avicī hell being relieved of their suffering. By hanging an amulet around the neck of the dead body of remorseful monk, the entire Avicī hell was freed from pain and torment. The transgressors suffered no injury, felt no pain, and could not even be harmed.

Her mantra is as follows:

Oṁ amṛtavare vara vara pravara viśuddhe hūṁ hūṁ phaṭ phaṭ svāhā /

Mahāsāhasra Pramardanī

Mahāsāhasra Pramardanī has four heads and is awe-inspiring in appearance. She is blue-black in color, and her heads are successively white, blue, red and yellow. The goddess wears a crown of human skulls and wears a tiger pelt around her waist. Her hair is disheveled. She has eight arms. Her four right hands exhibit the *varada-mudrā*, sword, arrow and goad, while her left hands hold a lotus, noose, bow and axe. She is seated in *lalitāsana*. She also wears a garland of severed human heads. She tramples upon a human corpse and is seated on a lotus throne. In the *Niṣpannayogāvalī* she is described as having ten arms. The characteristic protection of this deity is the neutralization of evil and harmful spirits. In the city of Vaiśālī, a great disaster once occurred: lightning struck violently, the earth

trembled, and many people suffered from epidemics, sudden death and other calamities. Lord Buddha saw through his Buddha-eye that many evil spirits were causing trouble for the city's inhabitants in various ways. At the request of the Four Great Kings, Buddha delivered the dhāraṇī of Noble Sāhasrapramardanī at Gṛdhakuṭa hill near Rajgir to pacify the evils caused by malign spirits. It is said that when Buddha uttered the dhāraṇī of this deity, hundreds of thousands of evil spirits fled in fright.

In order to benefit the people of Vaiśālī, Lord Buddha decided to enter their city with his 1350 disciples. As he arrived, the inhabitants welcomed him with the most splendid possible ceremony, and out of compassion for all sentient beings, he taught the dharma which is auspicious in the beginning, in the middle and at the end. Many deities promised to protect the people who uphold this dhāraṇī. Her mantra is as follows:

Oṁ amṛta vilokinī garbha saṃrakṣaṇī ākarṣaṇī hūṁ hūṁ phaṭ phaṭ svāhā /

Mahāmāyūrī

Mahāmāyūrī has three heads. She is yellow in color and her three faces are green, white and blue. She is eight-armed. One of her four right hands displays the *varadamudrā* while the other three hands hold a sword, vajra and jewel. In her four left hands she holds a alms bowl (*piṇḍapātra*), a jar showering gems, a bell and a flower. She is seated on a lotus throne. She wears all the ornaments and celestial garments of a Bodhisattva.

According to the *Mahāmāyūrī sūtra*, there was once a Bhikṣu called venerable Svāti. He had been newly ordained into the community of Buddhist monks. Unfortunately, he was soon bitten by a poisonous snake and fainted. On seeing his condition, venerable Ānanda reported the incident to Buddha Śākyamuni. Lord Buddha, out of compassion for the newly ordained monk and all those of the future, disclosed a dhāraṇī which was capable of eliminating harmful poison and virulent diseases. This was the dharani of Noble Mahāmāyūrī.

There is another story about this deity. There was once a golden peacock king of the Himalayas who used to recite the Mahāmāyūrī dhāraṇī with great devotion. One day, it so happened that this peacock king went to a mountain with his family, but forgot to recite the dhāraṇī on that day. He was then caught by hunters. Thinking that he should have remembered to uphold the dhāraṇī, he immediately began to recite it, and was able to free himself. Buddha told Ānanda that this peacock king called Suvarṇavabhāsa (i.e. 'golden-colored one') was none other than Buddha Śākyamuni himself in a past life. Thus, this dhāraṇī is believed to be efficacious in preventing all kinds of danger as well as for alleviating harmful poisonous.

Her mantra is:

Om vimale vimale vipule vipule jaya vare jaya vāhinī amṛta viraje hūṁ hūṁ phaṭ phaṭ svāhā /

Mahāśītavatī

According to the *Sādhanāmālā*, the goddess is six-armed and has three faces. She is green in color. In her right hands she holds a lotus with the gesture of fearlessness, an arrow, and a sword, and in her left hands she holds a jewel banner, a bow and a lasso or a noose. She is seated in the *ardhaparyaṅka* posture and wears a crown. She wears all the ornaments of a bodhisattva and sits on a lotus throne. The characteristic protection of this deity is to safeguard beings from the malign effects of the planets, wild animals and poisonous insects. According to the *Mahāśītavatī Sūtra*, at one time Lord Buddha was dwelling in the cemetery of Śītavana in Rajgir (Rājagṛha). At that time, Venerable Rāhula was set upon by many evil beings. Then Rāhula went to see Lord Buddha and reported the incident with tears in his eyes. Buddha then suggested that he recite the dharani of Noble Śītavatī for protection from all the baneful influences caused by malefic deities, planets, yakṣas, snakes, non-human beings and others. The text features the Four Great Kings, who express concern for monks, nuns, laymen and laywomen dwelling in remote places, where they may be threatened by spirits who have

no faith in the Buddha. The Buddha imparts a long mantra to Rāhula, who was harassed by a miscellany of malignant beings whilst dwelling in Śītavana. This is the only text of the *Pañcarakṣā* which is entirely in prose. Her mantra is:

Oṁ bhara bhara saṃbhara saṃbhara indriya bala viśodhanī hūṁ hūṁ phaṭ phaṭ ruru cale svāhā /

Mahāmantrānusāriṇī

Mahāmantrānusāriṇī has three heads. She is red in color. Her heads are successively white, green and red. She has twelve arms. With her two right hands she displays the *varadamudrā* and *abhayamudrā*, while the other hands hold an arrow and a vajra. Two principal hands display the *vitarkamudrā* and the other two hands hold an alms bowl. In her left hands she holds a bow, a jewel, a vase and a lasso. She wears a crown and is seated on a lotus throne. She wears all the bodhisattva ornaments and garments of a Sambhogakāya.

The characteristic protection of this deity is that she defends against all kinds of illness. The recitation of this dharani brings auspiciousness (Skt. *svasti*) to one's family, society, country and the whole world. It drives away all the evil forces of non-human beings, asuras, ghosts, yakṣas and brings peace and happiness through the power of truth contained in the Buddha's teachings.

According to the *Mahāmantrānusāriṇī sūtra*, Lord Buddha disclosed this dhāraṇī to Venerable Ānanda in the city of Rājagṛha. Lord Buddha instructed Ānanda to recite this dharani to the people of Vaiśālī, who were suffering from natural disasters. Later Buddha himself visited the city of Vaiśālī and uttered the dharani of Mahāmantrānusāriṇi, thereby pacifying all the calamities. Nepalese Buddhists recite this dhāraṇī of auspiciousness during marriage ceremonies, ordination and on other auspicious occasions. Her mantra is:

Oṁ vipule vipule jayavare jayavāhinī amṛta viraje hūṁ hūṁ phaṭ phaṭ svāhā /

भूमिका

वर्तमान संस्करण

क) थुगु ग्रन्थया संस्करण पं. रत्न बहादुर वज्राचार्यज्यूं च्वया बिज्यागु हस्तलिखित सफूयात आधार कया च्वयागु खः। थ्व अप्रकाशित हस्तलिखित ग्रन्थ यल बुवहालया भाजु पुष्प राज वज्राचार्ययागु ब्यक्तिगत संग्रहलय् च्वंगु प्रति खः। थुकि पञ्चरक्षाया नेपाल भाषाय् नं अनुवाद याना तयातगु दु। जम्मा पेज २०८ दु। थुकि तिथि मिति मदु।

ख) पञ्चरक्षा पाठ सूत्र धका छगू संस्करण ने सं ११०४ सालय् आदिवज्र वज्राचार्यज्यू नं नेपाल भाषा सहित याना पिकया विज्यागु खः। वस्पोलयागु धापु कथं उगु संस्करण नेपाल राष्ट्रिय अभिलेखालय् च्वंगु हस्तलिखित ताडपत्रयात आधार यानागु धका च्वया विज्यागु खः। उकिइ तिथि मिति कथं ने.सं.४९४ धका च्वया तःगु दु। थ्व हे सफूयात ने.सं.११२० सालय् ज्योतिमान शाक्यजुं पुनः प्रकाशन याना बिज्याःगु खः।

ग) अर्नलिपा भाजु गजराज वज्राचार्यज्यूं सम्पादन यानाबिज्यागु अप्रकाशित सफू पञ्चरक्षानं थःगु सम्पादनय् ग्वहालि कयागु जुल। थुकिइ तिथिमिति कथं नेसं ११२० सालय् पूर्ण याना विज्यागु खः। वस्पोलं नेपाली अनुवाद नं याना बिज्यागु खः।

घ) पञ्चरक्षाया संक्षिप्त पाठ कथं श्री आर्य पञ्चरक्षा धारणी सूत्रया नामं पं दिब्यवज्र वज्राचार्यज्यूं सम्पादन यानाविज्यागु सफूयात श्रीमती ज्ञान तारा

तुलाधर, तंलाछि टोल, यैं पाखें ने.सं.११०६ सालय् पिकया दिइगु खः । उगु सफूया कोलोफोनय् ने.सं.१०३० धका उल्लेख याना तःगु दु । थुगु ग्रन्थ चिहाकगु जूगुलिं सम्पादनया ज्याय् तुलना याये मछिं। अथे सां ज्यूक्को पाठ थुकियागुनं ग्वहालि कयागु दु । थुगु पं. दिव्यवज्रज्यूयागु सफूयागु आंशिक अंग्रेजी अनुवाद भाजु तोद लेविस व लाभ रत्न तुलाधरजुं पोपुलर बुद्धिष्ट टेक्सट्स अफ नेपाल सुनि प्रेसं (२०००) छापे जुया पिहां वःगु खः ।

ङ) महाप्रतिसराविद्याराज्ञी धारणी सूत्रयात भाजु ठिनले राम शाशनीजुं धीः पत्रिका अंक २८ य् केन्द्रिय उच्च तिब्बति शिक्षा संस्थानं पिदंगु दु ।

च) भाजु पिटर स्किलिंग्जुं च्वया दिइगु रक्षा लिटरेचर इन श्रावकयान धैगु लेखय् क्वय् च्वया तैगु पञ्चरक्षाया विभिन्न संस्करण नेपालं पिने प्रकाशन जूगु विषय खं न्ह्यथना तःगु दु ।

१) भाजु युताकां क्योतो पाखें प्रकाशनयाना जुगु महाप्रतिसरा, महासाहस्रप्रमर्दनी, व महाशीतवती या संस्कृत पाठ रोमन लिपिं सन् १९३७ सालय् पिदंगु खः ।

२) अथेहे भाजु शुयो ताकुवोजुं टोक्यो पाखें सन् १९७२ सालय् सम्पादन याना पिदंगु खः । भाजु पेन्ति आल्टो जुं सन् १९६१ सालय् मंगोलिया भाषां नं पञ्चरक्षा सूत्र पिकया दिइगु खः ।

३) अनंलि भाजु लोकेश चन्द्रजुं नयाँ दिल्लीपाखें सन् १९८१ सालय् शतपिटक सेरिज नं २६७ अन्तर्गत निगू हस्तलिखित ग्रन्थया फाक्सीमिल संस्करण पिकया दिइगु खः ।

४) तिब्बतया देगे कञ्जुर संस्करणय् क्वय् बिया तगु पञ्चरक्षाया तिब्बती अनुवाद प्रकाशन जुया च्वंगु दु ।

महासाहस्र प्रमर्दनी ५५८
स्तोङ चेन मो राब्तु जोम्पा शे ब्याइ दो ।

महाप्रतिसरा ५६१
फाग्पा रिग्पेहि ग्याल मो सोसोर धाङ बा चेन मो

महामायुरी ५५९
रिग्डाकि ग्याल्मो माज्या चेन मो

महाशीतवती ६०६।९५८
फाग्पा वे चोन्छेन्पो शे भ्या बाहि जुंग ।

महामन्त्रानुसारिणी देगे संस्करणय् उपलब्ध मजू । तर चिनिया अनुवाद धासा दु । ताइसो १०४८

पञ्चरक्षाया सारांस

बुद्ध धर्मय् अनेकौ देवदेवीत मध्ये पञ्चरक्षाया नामं न्याम्ह रक्षा देवीया नां तस्सकं लोक ह्वागु खं नेपामीतय् विचय् विदितहे जुया च्वंगु खः । उपिं पञ्चरक्षा देवीत महाप्रतिसरा, महासाहस्रप्रमर्दनी, महामायुरी, महाशीतवती व मन्त्रानुसारिणी खः ।

थुपिं देवी पिनिगु विशेषता थ्व हे खः कि महाप्रतिसरा धैम्हसिनं फ्रीगु पाप, राग, व मेमेगु खतरा यात निवारण याना बिज्याइगु खः सा महासाहस्र प्रमर्दनी धैम्हं मभिंपिं प्रेत तय्गु पाखें बचय् याना बिज्याइगु खः । अले हानं महामायुरी देवीं विषधारी नाग, सर्प, गौमन, जंगली जनावर तथा विषालु की तय्गु पाखें रक्षा याना बिज्याइगु खः । महाशीतवती पाखें अलक्षण ग्रह दशा व जंगली जनावर या भय तरय् याना बिज्याइगु खः । महा मन्त्रानुसारिणी देवीं जुलं विरामी जुइगु पाखें रक्षा याना बिज्याइगु खः ।

महाप्रतिसरा देवी

महाप्रतिसरा देवीया प्यपा ख्वापा व च्याका ल्हा दु । वसपोलया मूलगु ख्वा: तुयुगु वर्ण जुया: मेगु छसिकथं म्हासुगु, ह्यांगु, व वाउँगु ख्वा: ख: । वसपोल पलेस्वाया द्योने वज्रपर्यङ्कासनय् च्वना बिज्याम्ह ख: । वसपोलया जवगु ल्हाते वज्र, वाण, खड्ग, ज्वना मेगु खवगु ल्हातं त्रिशुल, धनुक, पा ज्वना मूलगु निका ल्हातं चक्र व वस्त्र ज्वना बिज्याना च्वंगु ख: ।

मन्त्र व धारणीया प्रभाव:

पञ्चरक्षाया प्रथम अध्याये वर्णन याना त:गु खं थन प्रसंग वश उल्लेख याये बह: जू थे च्वं । गुम्हेसिनं पञ्चरक्षा धारणीयात धारण याइ वयागु सकल प्रकारयागु रोग व्याधि, न्हापा याना तगु पाप कर्म, व हरेक प्रकारयागु खतरा भय निवारण जुइ । उम्ह मनू सुगति लोकय् जन्म काइ, वयागु शरीर वज्रकाय जुइ अले मिं, ल: व अस्त्र व मेमेगु वस्तुनं थिइ मखु ।

भद्रकल्पावदानये धयात:गु दु शाक्यमुनि भगवान बुद्धं वस्पोलया पुत्र राहुल जन्म जुइ न्ह्यो थ:गु दरबार तो:ता बिज्याबले वसपोलं थ:म्ह पत्नीयागु त्यफुचाय् थ:गु जवगु तुतीयागु म्हालापतिनं थिया बिज्यात । अले थथे प्रणिधान याना बिज्यात, यशोधरा भविष्यय् वैगु अनेक आपतविपत् पाखें रक्षा जुइमा । वसपोलयागु महाभिनिष्क्रमण धुंका यशोधरां खुदं तक्क थ:म्ह मचा गर्भय् तय् माल । मचा राहुल बुइ न्ह्यो वसपोलं देवदत्त पाखें यक्को दु:ख कष्ट व यातना फय माल । तर भाग्यवश्, फुक्क अवस्थायनं महाप्रतिसरा देवीयागु महानुभावं यशोधरायात छुनं हानी मजू वा याये मफु । नेपाली बौद्धतसें अथे अनेकौं खने दैमखुगु विपत्ति व दु:ख पाखे रक्षा यायेत प्रतिसरा यागु जन्त्र दयेका कोखायेगु चलन दुगु ख: ।

प्रतिसरा सूत्रे धयात:गु कथं छन्हु भगवान बुद्ध छगू वांलागु व मनोरञ्जकगु थासय् च्वना धर्म देशनां याना विज्यात । अन अनेकौं देव, असुर व यक्षगणपिंनं

धर्म न्यनेत मूं व:गु जुया: च्वन। भगवान बुद्धं सकलसित धर्म देशना याना विज्याना च्वन। तर सफूति ब्रह्मायात आपा याना सम्बोधन याना त:गु दु। बुद्धं महाप्रतिसरायागु धारणीयागु अनुशंसा याना बिज्यानाच्वंगु जुया च्वन। थुकि अचिन्त्य त:धंगु शक्ति दु। महाप्रतिसरायागु धारणी पाठ याना वा जन्त्र क्वखाना मात्रं नं थुकिं दु:ख, विपत्ति, यक्ष असुर पिनिगु पाखें वैगु हानी नोक्सान यात चीका छ्वेफु, शत्रु यात शाम्य यायेफु, मिं, ल:, विष, अस्त्र आदि यागु पाखे छुटकारा जुइफु। महाप्रतिसरा देवी या धारणी छपु श्लोक पाठ याना वा जन्त्र घाना जुइ मात्र उलिमछि शक्ति दु धैगु खं लोकजनपिन्त पत्या: याये थाकुइफु। तर थ्व सत्य ख:। भगवान बुद्धं धया बिज्यात कि थ्व धारणी यात कण्ठ याना वयेका लुमंका तयेमा:। थ्व धारणी धारण यानागु पाखें अविची नरकयागु दु:ख नं शान्त जुगु दु। छम्ह पश्चाताप याना च्वंम्ह भिक्षुयागु गपतय् जन्त्र घाना त:गुलिं सीबले अविची नरकय् वंबले समस्त अविची नरकया प्राणीपिंनिगु दु:ख मुक्त जुया वंगु जुया च्वन। पापीपिंन्त छुं हे चोट पटक नं मजू, दु:ख मजू वा छु हे घापा: मजू। वस्पोलया मन्त्र थथे ख:।

ॐ अमृतवरे वर वर प्रवर विशुद्धे हूँ हूँ फट् फट् स्वाहा॥

महासाहस्र प्रमर्दनी

महासाहस्रप्रमर्दनी देवीया प्यपा ख्वापा अले स्वयहे ग्यानापुसे च्वं। वस्पोलया वर्ण हाकुगु व वचूसे च्वंगु ख:। ख्वापाया वर्ण छ्रसिकथं तुयुगु, वचूगु, ह्यांगु, अले म्हासुगु ख:। वस्पोलं नरमुण्डयागु मुकुट पुया त:गु दु अले धुंयागु छ्यंगुलिं जनिखे चिनात:गु दु। छ्यने च्वंगु सं फुक्कं फ्यना त:गु दु। वस्पोलया च्याका ल्हा दु। न्हापांगु जवगु ल्हाते वरदा मुद्रा ज्याना त:गु, खड्ग, वाण, व अंकुश ज्वना च्वंगु दु सा मेगु खवगु प्यका ल्हातय् पलेस्वां, पाश, धनुक, व पा: ज्वना बिज्याना च्वंगु जुल। वस्पोल ललितासनय् च्वना नर मुण्डमाला कोखाया विज्याना च्वंगु दु। अले हानं पलेस्वां या द्योने शव आसन

याना विज्याना च्वंगु दु। निष्पन्नयोगावली ग्रन्थय् धासा वस्पोलयागु भिकका ल्हा: दु गु खं न्ह्यथना त:गु दु। थुम्ह रक्षादेवीया विशेषता थ्व हे ख कि वस्पोलं सकल प्रकारयागु मभिंपि यक्ष राक्षसयागु दोष पाखे रक्षा याये फुगु जुया: च्वन।

छन्हु वैशाली नगरय् छगू त:धंगु विपत्ति व:गु जुयाच्वन। तस्सकं मल: जुल, भूकम्प नं जुल, यक्व मनूत आकस्मिक रोगं कया: सिना वन। उजागु वखते भगवान बुद्धं थ:गु बुद्ध चक्षुं स्वया: बिज्यागु वखते यक्व मभिंपिं यक्षतसें अनेक तरिकां अनच्वंपिं मनूतयेत दु:ख बिया: च्वंगु जुया: च्वन।

अनंलि चतुर्महाराजापिंसं बुद्धया न्ह्योने वना विन्ति यासेंलि भगवान बुद्धं राजगृह नगरया लिक्क गृद्धकुट पर्वते च्वना मभिंपिं यक्ष राक्षस तयेगु उपद्रव शान्ति यायेगु आर्य महासाहस्रप्रमर्दनी विद्याराज्ञीयागु धारणी आज्ञा जुया बिज्यात। थथे नं धया त:गु दु कि भगवान बुद्धं थ्व धारणी देशना याना बिज्यावले हजारौं लाखौं मभिंपिं यक्षपिं ग्याना विस्यूं वन।

वैशाली नगरय् च्वंपि प्रजागणपिन्त हितयायेत भगवान बुद्धं वैशाली नगरय् १३५० भिंस्वस:त्या भिक्षुपिंनिगु परिषद् नापं प्रवेश जुइगु निर्णय याना बिज्यात। वैशालीइ प्रवेश जुया: बिज्याबले अनया प्रजागणपिसं भगवान् बुद्धयात फयाफक्क बांलाक स्वागत यात अले भगवान् बुद्धंनं इमिगु प्रति करुणा तया: आदि मध्य व अन्तय्नं हित जुइगु कल्याण जुइगु सद्धर्म देशना याना बिज्यात। यक्व देवतापिंसं थ्व धारणी धारण या:पिन्त रक्षा यायेगु कराल ल्हागु जुया: च्वन। वस्पोलयागु थ्व धारणी मन्त्र थथे ख:।

ॐ अमृत विलोकिनी गर्भ संरक्षिणी आकर्षणी हूँ हूँ फट् फट् स्वाहा॥

महामायूरी

महामायुरी या स्वंग: छयों दु। वसपोलया रंग म्हासुसे च्वं मेगु निपा ख्वापा तुयुगु व वचुगु ख:। वस्पोलया च्याका ल्हा दु। न्हापागु जवगु प्यका ल्हातं वरद मुद्रा, खड्ग, वज्र व रत्न ज्वना च्वंगु दु। अले खवगु प्यका ल्हातं पिण्डपात्र,

रत्न घट, घण्टा, व स्वां ज्वना च्वंगु दु। वस्पोल सिहासनय् विराजमान जुया सकल प्रकारया बोधिसत्त्वपिनिगु वस्त्र व तिसां तिया बिज्याना च्वंगु दु। महामायूरी सूत्रकथं उगु वखते स्वाति धैम्ह छम्ह भिक्षु दुगु जुया च्वन। वस्पोल भिक्षु संघय् नकतिनि नकतिनि जक दुहां बिज्यागु जुया च्वन। दुर्भाग्यवश, छन्हु वसपोलयात विष दुम्ह सर्प छम्हेसिनं न्याना विल। उकिंयाना वस्पोल बेहोश जुल। वसपोल यागु उजागु अवस्था खना आनन्द भिक्षुं भगवान बुद्धयाथाय् वना थुगु घटनाया खं कंना विज्यात। भगवान बुद्धनं व भिक्षुयात व लिपायापिं भिक्षुपिनि प्रति करुणा तया थ्व महामायूरी धारणी देशना याना बिज्यात। थ्व धारणी विष पाखें वैगु सम्पूर्ण भय व रोग यात निवारण याये फुगु जुया च्वन।

थुकिया बारे मेगु छगू घटना जुगु दु। न्हापा न्हापा हिमालय क्षेत्रय् सुवर्ण वर्णयाम्ह मयुर राज म्हेखा छम्ह दयाच्वन। तः धंगु भत्तिभाव तया व मयुरराजं थुगु धारणी पाठ याइगु जुया च्वन। छन्हु मयुरराजया थ्व धारणी पाठ याय लोमंकुगु जुया च्वन। अथे जुगुलिं वयात शिकारी तय्सं ज्वना यंकल। मयुर राजं हाकनं छको थ्व धारणी लुमंका पाठ याना स्वबले शिकारी यागु पञ्जां उम्के जुइ फत। भगवान् बुद्धं धया बिज्यात कि व न्हापायागु जन्मय् मयुरराज जुया च्वम्ह सुवर्णाभास धैम्ह मेपिं सुं मखु बरु आ जि शाक्यमुनि बुद्ध थ हे खः धया बिज्यात। थ्व धारणी पाठ याना अनेक प्रकारया विपत्ति व विषादि भय व हानी नोक्सान जुइगु पाखेनं रक्षा याइगु जुल। वस्पोलया मन्त्र थथे खः।

ॐ विमले विमले विपुले विपुले जय वरे जय वाहिनी अमृत विरजे हूँ हूँ फट् फट् स्वाहा॥

महाशीतवती

साधनामाला ग्रन्थकथं वस्पोलया खुका ल्हाः व स्वपाः ख्वापा दु। वस्पोलया वर्ण वांउगु खः। वस्पोलयागु जवगु स्वका ल्हातं अभयमुद्रा याना पलेस्वा

ज्वना, वाण व खड्ग ज्वना च्वंगु दु। हानं खवगु ल्हातं रत्न ध्वज, धनुक, व पाश ज्वना च्वंगु खः। वस्पोल पलेस्वां यागु आसनय् विराजमान जुया सकल प्रकारया बोधिसत्त्वपिनिगु वस्त्र व तिसां तिया बिज्याना च्वंगु दु। वसपोल देवीया धारणीया विशेषता थ्वहे खः कि थुकिं ग्रह दशा, जंगली जनावर व विषधारी किटपटंग पिनिगु भय पाखे रक्षा याये फुगु जुया च्वन।

महाशीतवती सूत्रकथं, छन्हु भगवान बुद्ध राजगृह नगरया शीतवन धैगु श्मशानय् विराजमान जुया बिज्याना च्वन। उगु वखतय् आयुष्मान राहुलयात यक्व मभिपिं यक्षगणपिंसं दुःख बिया च्वंगु जुल।

अनंलि आयुष्मान राहुल भगवान बुद्धयाथाय् बिज्याना मिखाय् ख्वबि स्वस्व वयेका थःत जूगु घटना कनाबिज्यात। आयुष्मान राहुलयात करुणा तया भगवान बुद्धं थ्व महाशीतवतीयागु धारणी पाठ याना ब्यू धका आज्ञा जुया बिज्यागु जुया च्वन। थ्व धारणी पाठ यानागु अनुभावं अनेक प्रकारयागु मभिपिं देवतापिनिगु कुदृष्टिया प्रभाव, ग्रह दशा, सर्प नाग या दोष, अमनुष्य दोष व मेमेगु दोष भयनं निवारण जुइगु जुया च्वन।

थ्व ग्रन्थय् खास याना चतुर्महाराजा पिंसं तापाक जंगलय् च्वना बिज्यापिं भिक्षु, भिक्षुणी, उपाशक व उपाशिका पिन्त बुद्ध प्रति श्रद्धा मदुपिं यक्ष पिंसं दुःख बिइ धका तधंगु च्यूता कया च्वंगु खं उल्लेख याना तःगु दु। अनंलि बुद्धयात बिन्ति यासेलि थ्व धारणी शीतवनय् राहुलयात देशना याना बिज्यागु खः। थुकि फुक्क खं गद्यया रुपय् च्वयातःगु खः। वस्पोलया मन्त्र थथे खः।

ॐ भरभर संभर संभर इन्द्रिय बल विशोधनी हूँ हूँ फट् फट् स्वाहा॥

महामन्त्रानुसारिणी

महामन्त्रानुसारिणी देवीया स्वपाः ख्वापा दु। तुयुगु ह्यांगूगु वर्णम्ह खः। मेगु ख्वापा या वर्ण छ्सिकथं तुयुगु, वांउगु व ह्यांउगु खः। वस्पोल या भिंनिका ल्हाः दु। वस्पोलया जवंगु निका ल्हातं वरद मुद्रा व अभयमुद्रा याना च्वंगु दुसा

मेगु ल्हातं वाण व वज्र ज्वना बिज्याना च्वंगु दु। वस्पोलया मुख्यगु ल्हातं वितर्क मुद्रा याना मेगु निका ल्हातं पिण्डपात्र ज्वना बिज्याना च्वंगु जुल। वस्पोलयागु खवगु ल्हातं धनुक, रत्न, कलश, पाश ज्वना बिज्याना च्वंगु जुल। वस्पोलं मुकटं पुया अनेक वस्त्र व तिसां तिया पद्मासनय बिज्यागु जुल।

थ्व धारणी या विशेषता कथं अनेक प्रकारया रोगब्याधियात निवारण याये फइगु शक्ति दुगु जुया च्वन। थ्व धारणी पाठ यानागु अनुभावं भ्जीगु परिवार, समाज, देश व विश्वय् पर्यन्त शान्ति स्वस्ति जुइगु जुया चवन। थुकिं अमनुष्य, असुर, भूत, प्रेत, पिशाच, यक्ष, अदि पिनिगु मभिंगु शक्ति यात मदय्का छ्वे फइगु जुया च्वन। अले बुद्धयागु सत्य वचनया अनुभावं सुख शान्ति जुइगु जुया च्वन।

महामन्त्रानुसारिणी सूत्र कथं भगवान बुद्धं आयुष्मान आनन्दयात थ्व धारणी राजगृह नगरय् कना बिज्यागु खः। भगवान बुद्धं आयुष्मान आनन्दयात वैशाली नगरय् वना थ्व धारणी ब्वना न्यंका ब्यू धका आज्ञा जुया बिज्यागु खः। लिपा भगवान बुद्ध थम्ह हे भिक्षुसंघपिं मुना वैशाली नगरय् बिज्याना थ्व धारणी ब्वना न्यंका बिज्यात। अले सकल प्रकारयागु विपत्ति तरे जुया वन। नेवा बौद्धपिनि थ्व स्वस्ति वाक्य विवाह, चूडाकर्म आदि शुभ अवसरय् ब्वनिगु चलन आतक्क नं दनि। वस्पोल या मन्त्र थथे खः।

ॐ विपुले विपुले जयवरे जयवाहिनी अमृत विरजे हूँ हूँ फट् फट् रु रु चले स्वाहा॥

॥ नमो भगवत्यै आर्यमहाप्रतिसरायै ॥

नमो रत्नत्रयाय ॥ नमो भगवत्यै आर्यमहाप्रतिसरायै

एवं मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् महावज्रमेरुशिखरे कूटागारे विहरति स्म। महावज्रसमाधि भूमिप्रतिष्ठाने। महावज्रकल्पवृक्षसमलंकृते। महावज्रपुष्करणी रत्नपद्म प्रभोद्भाषिते। महावज्रवालुका संस्कृतभूमिभागे। महावज्राधिष्ठाने। महावज्रमण्डलमध्ये। शक्रस्य देवानामिन्द्रस्य भवने। अनेक वज्रसिंहासन कोटिनियुतशतसहश्र विराजिते। धर्मदेशना प्रतिभान प्रातिहार्य समन्वागते। सर्वबुद्धाधिष्ठानाधिष्ठिते। सर्वबुद्धधर्मसमताप्रवेशे। सर्वज्ञतानिर्याते, चतुरशीतिभि बोधिसत्त्वकोटि नियुतशतसहस्रैः सार्द्धं ॥ १ ॥

सर्वैरेकजाति प्रतिबद्धैरवैवर्तिकैरनुत्तरायां सम्यक्संबोधौ। महास्थानप्राप्तै-र्महावज्रविमोक्ष समाधि बुद्धक्षेत्रविकुर्वण ऋद्धिप्रातिहार्यसंदर्शकैः। एकचित्त क्षणलव मुहूर्त सर्वसत्त्वचित्त चरितानु प्रवेश विचित्र मधुरोदारगंभीर धर्मदेशना प्रतिभाण प्रातिहार्य संदर्शकैः। अनेक बुद्धक्षेत्र सर्वतथागत महापूजामेघार्चन विमोक्षमुखधारणी समाधिवशिताभिज्ञावेणिक बोध्यंग मार्ग भूमि भाग परम पारमितोपाय कौशल्य संग्रहवस्तु मैत्रीकरुणा मुदितोपेक्षा बल विविक्तपर्यवदात चित्तसंतानैः ॥ २ ॥

तद्यथा ॥ वज्रगर्भेण च नाम बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन। वज्रनेत्रेण च। वज्रगोत्रेण च। वज्रमतिना च। वज्रहस्तेन च। वज्रसंहतेन च। वज्रनारायणेन च। वज्रविकुर्वितेन च। वज्रकूटेन च। वज्रराशिना च। वज्रकुशेन च। वज्रस्वरेण च। सुवज्रेण च। वज्रसेनेन च। वज्रकेतुना च। बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन एवं प्रमुखै श्चतुरशीतिभि र्बोधिसत्त्व कोटिनियुत शतसहस्रैः सार्द्धं ॥ ३ ॥

संबहुलैश्च महाश्रावकैः सर्वैरर्हद्भिः क्षीणाश्रवै रुच्छिष्ट भवसंयोजनैः सम्यगाज्ञा-सुविमुक्तचित्तैः सुविमुक्तप्रज्ञैः । अचिन्त्यार्थ समाधि ऋद्धिबल प्रातिहार्य विकुर्वण महास्थानप्राप्तैरसंगज्ञान दर्शिभिः सर्वैविगतमलै र्निदग्ध सर्वक्लेश वासना बीजैः ॥ ४ ॥

यदुत आयुष्मताच शारद्वतीपुत्रेण। आयुष्मताच मैत्रायणीपुत्रेण। आयुष्मताच कफिणा। आयुष्मताच सुभूतिना। आयुष्मता च रैवतेन। आयुष्मताच चुन्देन। आयुष्मता च महामौद्गल्यायनेन। आयुष्मता च नन्देन। आयुष्मता च काश्यपेन। आयुष्मता च महाकाश्यपेन। आयुष्मता च गयाकाश्यपेन। आयुष्मता च नदीकाश्यपेन। आयुष्मताचोरुविल्वाकाश्यपेन। एवं प्रमुखैः संवहुलैश्चमहाश्रावकैः सार्द्धं ॥ ५ ॥

महेश्वरदेवपुत्रप्रमुखैश्चासंख्येया परिमाणाभिलाप्यानभिलाप्यैः शुद्धावास-कायिकैर्देवपुत्रैः । ब्रम्हणाच सहांपतिना । ब्रम्हकायिकदेवपुत्रैः । सुसेनेन च देवपुत्रेण। सुयामेन च देवपुत्रेण। सुयामकायिक देवपुत्र परिवारेण। संतुषितेन च देवपुत्रेण। निर्माणरतिनां च। परनिर्मितवशवर्तिना च। शक्रेनादेवाना-मिन्द्रेण सर्वदेवपुत्र परिवारेण। वेमचित्रेण च। सुरेन्द्रेण च। वलिनांच। प्रल्हादकेन च। राहुनां च। सुवाहुनां च। वैरोचनेन च। एवं प्रमुखैरपरि-मिताप्रमेयासंख्येयैरसुरेन्द्रैः ॥ ६ ॥

सागरेण च नागराजेन। तक्षकेण च। वासुकिना च। शंखपाले च। कर्कोटकेन च। पद्मेन च। महापद्मेण च। अनन्तेन च। कुलिकेन च। एवं प्रमुखैरपरिमिताप्रमेयासंख्यैयैर्नागराजैः ॥ ७ ॥

द्रुमेण च किन्नरराजेन। अनेक किन्नर राजपरिवारेण। पंचशिखेनच गन्धर्वराजेन। अनेकगन्धर्वराज परिवारेण। सर्वार्थसिद्धेन च विद्याधरराजेन।

अनेक विद्याधर राजपरिवारेण। सवार्थसिद्धेन च। वैश्रवणेन च। मणिभद्रेण च। पूर्णभद्रेण च। सुर्वणाक्षेण च। गरुडराजेन अनेक गरुडराज शतसहश्र परि–वारेण। पांचिकेन च महायक्षराजेन। अनेक यक्षराजशतसहश्र परिवारेण। हारित्या च पंचशतपरिवारया सप्तभिश्चमहालोक मातृभिः। सप्तभिश्च महाराक्ष–सीभिः। सप्तभिश्च महर्षिभिः। अन्तरिक्ष चरैश्च। सर्वनक्षत्रग्रहदेवतैः। दिग्भिश्च। विदिग्भिश्च। पृथिव्याच। सरस्वत्या च। भूतैश्चविघ्नैश्च। विनायकैश्च। भूतप्रेतमहर्द्धिकैः सर्वैश्च पर्वतराजैश्च॥ ८॥

वरुणेन च लोकपालेन। सर्वसमुद्र देवता परिवारेण। धृतराष्ट्रेण च। विरुढकेन च। विरुपाक्षेण च। दण्डपाणिना च। नैऋत्येन च। जातवेदसा च। सर्वैभिश्चमहावायुभिः। ईशानेन च। सपत्निकेन च। अनेकगण कोटिनियुत शतसहस्र परिवारेण। नारायणेन च सपरिवारेण॥ ९॥

दत्तकेन च। दामकेन च। लोहकेन च। मोहकेन च। मामकेन च। गणपतिना च। मेघोक्लेन च। महाविनायकेन्द्रेण च। अनेक विघ्नविनायक कोटिनियुत शतसहस्र परिवारेण। चतुः षद्याच कोट्याच॥ १०॥

चतुसृभिश्च भगिनिभिः सभ्रातृकाभिः। वज्रांकुश्या च। वज्रशंकलया च। चतुषष्ठिभिश्च। वज्रदुतिभिः। वज्रसेनेन च। सुवाहुना च। मुर्द्धकेन च। अनेक वज्रकुल परिवारेण। तदन्यैश्च बुद्धधर्मसंघाभि प्रसन्नैः। अपरिमिताप्रमेयासंख्यैः। देवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहोरग भूतप्रेतपिशाचोन्मादापस्मार साध्यसिद्ध महल्लकोस्तारकैः॥ ११॥

सूर्येण च देवपुत्रेण। चन्द्रेण च देवपुत्रेण। सुचन्द्रेण च देवपुत्रेण। संध्याया च देवतया। उषया च देवतया। सर्वैश्च ऋतुभिः। रोदसिन्याच। प्रजापत्याच देवतया। सार्द्धमित्यपिस भगवान सुप्रवर्तित धर्मचक्र सुप्रतिष्ठित बुद्धकार्य सुपरि–

पूर्ण पुण्यज्ञान संभारः। सुपरिगृहीत सर्वज्ञता महाबोधि पारमिता भूमिलाभोज्व-लितः। द्वात्रिंशन्महापुरुषलक्षणालंकृत शरीरः, चतुरशीत्यानुब्यजन विराजित सर्वाङ्गा वयवशोभः। सर्वसत्त्वानवलोकितमूर्द्धा निर्जित सर्वमारकर्मकोविदः। अविगततत्वज्ञान पंचविध चक्षुः। सर्वाकारवरोपेतः सर्वज्ञज्ञानसमन्वागतः। सर्वबुद्धधर्मसमन्वागतः। सर्वमारपरप्रवादि कुगणिगणप्रमथनः। उद्गत कीर्तिशब्द श्लोकः। आर्षभसिहनादनादी। समुच्छिन्नाविद्यान्धकारोऽसंख्येयापरिमाण कल्पकोटिनियूत शतसहस्र दानशीलक्षान्तिवीर्यध्यानप्रज्ञोपायवलप्रणिधानज्ञान परमपारमिताप्राप्तः दुष्करचर्या विनिवर्तित द्वात्रिंशन्महापुरुषलक्षणधरः। चतुर-शीत्यानुव्यंजनालंकृतगात्रशोभः। महावज्ररत्नपद्मगर्भ सिंहासने निषण्णः ॥ १२ ॥

अनेक वज्ररत्नमुक्ताकिंकिंणीजाल कलकलोन्नादिते। अनेक वज्ररत्न वेदिका संस्कृतपादपीठ सुप्रतिष्ठिते। अनेकवज्ररत्नमकरमुखोद्गीर्णा लोहितमुक्तावली निवद्धगण्डूषके। अनेक वज्ररत्न पद्मकर्णिका विलग्न कर्केटन महाकर्केटनेन्द्र नील महानील पुष्पराग रश्मि ज्वालावभासिते। समन्त प्रासादिके। अनेकवज्र-रत्नशलाका विभूषितो दण्डातपत्र कोटिनियुतशतसहस्र कृत छायापरिकरे। अनेककल्पद्रुमोपशोभिते सुमेरुमात्रे रत्नवज्रपद्मासने निषण्णः ॥ १३ ॥

कांचनपर्वतराज इव श्रिया ज्वलन् सूर्यसहस्रातिरेक प्रभामण्डलविराजित-भूमिभागः। सुपरिपूर्णचन्द्र मण्डल इव सर्वलोकप्रियदर्शनः। महाकल्पवृक्ष इव बुद्ध धर्म संकुसुमितो धर्मं देशयतिस्म॥ आदौकल्याणं मध्येकल्याणं पर्यवसाने कल्याणं स्वर्थ सुब्यंजनं केवलं परिपूर्ण परिशुद्धं पर्यवदातं ब्रम्हचर्यं संप्रकाश-यतिस्म ॥ १४ ॥

अथखलु भगवान्मूर्ध्नः सन्धेरूर्णा कोशाद् भ्रूविवरान्तयात्सर्वबुद्धक्षेत्रसंदर्शनंनाम महारश्मिजालं प्रमुञ्चतिस्म। तेन च रश्मिजाले नायं त्रिसाहस्रमहासाहस्र लोकधातुरवभासितः स्फुटीधृतोऽभूत्। यावन्ति च गंगानदीवालुका समानि

बुद्धक्षेत्राणि तानि सर्वाणि तेनावभासेन स्फूटीकृता न्यवभासितान्यभूवन्। ये च तेषु बुद्धक्षेत्रेषु बुद्धा भगवन्तोऽनेक सिंहासन कोटि नियुत शतसहस्र व्यूहकूटागार-विमानेषु धर्म देशयन्तिस्म । सार्द्ध महाश्रावकै बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैः । भिक्षु भिक्षुण्युपासकोपासिकाभिः। देवनागयक्षगंधर्वासुर गरुडकिन्नरमहोरगमनुष्या-मनुष्यैः सार्द्ध। अथ खलु भगवान् विस्तीर्णं पर्षदमामन्त्रयतेस्म ॥ १५ ॥

अथातो महाप्रतिसरां महाविद्यां प्रवक्ष्यामि सर्वसत्त्वानुकम्पया।
धारणी दुर्लभा यैषा सर्वदुष्ट प्रमर्दनी।
यस्याः श्रवणमात्रेण पापं गच्छन्ति संक्षयं।
सुखदा सर्वसत्त्वानां सर्वव्याधि प्रमोचनी।
कारुण्यात्सर्वसत्त्वानां लोकनाथेन भाषिता।
परित्राणाय सर्वेषां देहिनांपापकारिणां ॥ १६ ॥

अनया कृतरक्षस्तु प्रविशेत्ससुरालयं। अडकवतीतथागच्छेत् यक्षाणामालयं-भूवि। भूतनागपिशाचानां युद्धैभैरवदारुणे। अदृष्यः सर्वशत्रुणां सर्वभूतगणैरपि। ग्रहाः सर्वेविनश्यन्ति नामग्रहणाकीर्तनैः ॥ १७ ॥

स्कन्दोन्मादा अपस्माराः पिशाचाडाकिनी ग्रहाः । ओजोभक्षा महातेजा हिंसन्तेमानुषी प्रजा । ते सर्वेस्तम्भिता भोन्ति प्रतिसरायां हि तेजसा । पर-चक्राविनश्यन्ति काखोर्दा ये च दारुणाः । मंत्रकर्मानवाध्यन्ते मूलकर्माच्च मुच्यते ॥ १८ ॥

न विषं नगरं नाग्निर्नशस्त्रं नैवचोदकं । अशनिर्विद्युतश्चैव काल वायुर्न-वाध्यते । सर्वशत्रुःप्रमथनाति विद्याराज्ञाहि तेजसा । उपसर्गा विनश्यन्ति नामग्रहणकीर्तनैः। व्याधयो न भवन्त्यपि। सर्वथा स्तस्य सिध्यन्ति जयं प्राप्नोति नित्यशः ॥ १९ ॥

यःकश्चिद्धारयेद्विद्यां कण्ठेबाहौ च नित्यशः। तस्यसर्वाणि कार्याणि सिद्धयन्ते नात्र संशयः। नित्यं रक्षन्ति देवेन्द्र नागराजास्तथैवच। बोधिसत्त्वामहासत्त्वा महावीर्या बुद्धाः प्रत्येकनायकाः। श्रावकाः सर्वबुद्धानां विद्यादेब्यो महर्द्धिकाः। रक्षां कुर्वन्ति सततं प्रतिसरा धारकस्यवै। वज्रपाणिश्च यक्षेन्द्रो राजानश्चतुरस्तथा। तस्यरक्षां करिष्यन्ति दिवारात्रौ न संशय ॥ २० ॥

शक्रश्चत्रिदशैः सार्द्ध ब्रम्हाविष्णुर्महेश्वराः। नन्दिकेशोमहाकालः कार्तिकेयो गणेश्वरः। सर्वमातृगणास्तस्य तथान्येमारकायिकाः। ऋषयश्च महातेजा देवाश्चैव महर्द्धिकाः। नित्यंरक्षां करिष्यन्ति प्रतिसरा धारकस्यवै ॥ २१ ॥

बुद्धाश्चैव महात्मानो विद्यादेव्या महाबलाः। महावीर्यामहातेजा महावलपराक्रमाः। मामकी भृकुटीचैव तारादेवी तथाकुशी। वज्रशंकरया श्वेता महाश्वेता तथैवच। महाकाली च दूतीच वज्रदूती तथा परा। सुपाशी वज्रपाशी च वज्रपाणिर्महाबलः। वज्रमाला महाविद्या तथैवामृतकुण्डली। अपराजिता महादेवी कालकर्णी महाबलाः। तथा धन्या महाभागा पद्मकुण्डलि रेव च। पुष्पदन्ती मणिचूडा स्वर्णकेशी च पिंगला ॥ २२ ॥

एवं हि वहवो विद्याः सत्त्वानुग्रहकारिकाः। महातेजा तथा देवी धन्याचविद्युत्मालिनी। राक्षस्यैक जटाचैव बुद्धाक्षितिकनायिकाः। कापालिनीमहाभागा धन्यालंकेश्वरीतथा। अन्याश्चबहवो विद्याः सत्त्वानुग्रहकारिकाः। तस्यरक्षां करिष्यन्ति यस्यविद्याकरे स्थिता ॥ २३ ॥

हारीति पांचिकश्चैव शंखिनोकूटदन्तिनी। श्रीश्चसरस्वतीचैव तंरक्षन्ति सदानुगाः। महाप्रतिसरामेतां यास्त्री धारयति सदा। सर्वसिद्धिर्भवेत्तस्याः पुत्रगर्भाश्चसर्वशः। सुखं गर्भाणिवर्द्धन्ते सुखंप्रसूतिकुर्विणी। व्याधयश्चापिनश्यन्ति

सर्वपापानसंशयः । पुण्यवान्‌वलवान्नित्यं धनधान्यप्रवर्द्धते । आदेयवचनश्चापि पूजनीयो भविष्यति ॥ २४ ॥

श्रुचिर्द्धारयते यस्तु नारी वा पुरुषोऽथवा । स भवेत्सर्वसत्त्वानां मोक्षणार्थं समुद्यतः । सुखितश्च भवेन्नित्यं सर्वव्याधि विवर्जितः । राजानोवशगास्तस्यशान्तः पुर महाजनाः । संमान्यश्चभवेनित्यं साधुर्भिलोक सम्मतैः । नित्यंच बलतेलक्ष्मी पुण्यराशि विवर्द्धते । सिध्यन्ते सर्वकल्पाश्च प्रविष्ट सर्वमण्डले । सर्वत्रसमयज्ञासौ जिनस्यवचनं यथा । दुःस्वप्नान प्रवाधन्ते सर्वपाप हरंपरं । किल्वि षाश्चैव नश्यन्ति प्रत्यमित्रास्तथैवच । सर्वग्रहविनाशाय भाषिता ज्ञानकेतुभिः । सर्वकाम–प्रदामेतां भावयेद्यस्तुनित्यशः । तदिदानी प्रवक्षामि भूतसंघाः श्रृणोथमे ॥ २५ ॥

महामुद्राहृदयापराजिता नाम महाधारणी

ॐ नमो बुद्धाय नमो धर्माय नमः संघाय । नमः सर्वतथागतानां । नमः सर्वबोधिसत्त्वेभ्यः ।

तद्यथा । ॐ विपुलगर्भे विपुले विमले विमलगर्भे विमले जयगर्भे वज्रज्वालागर्भे गतिगहने गगनविशोधनि सर्वपापविशोधनि । ॐ गुणवति गगनविचारिणि गगनविदारिणि गगरिणि २ गिरि २ गिरिणि २ गभरि २ गमरि २ गहरि २ गह २ गर्गारि २ गगरि २ गंभरि २ गभि २ गहि २ गमरि २ गर २ गुह २ गुरु २ गुरुणिचले समुचले गुहनि २ गुरुणि २ चुलु २ चले २ मुचिले २ जयेविजये जयवति ।

अपराजिते सर्वभयविगते सर्वगर्वसंरक्षणि सिरि २ भिरि २ मिरि २ गिरि २ चिरि २ घिरि २ समन्ताकर्षणि । सर्वशत्रु प्रमथनि रक्ष २ मां सर्वसत्त्वांश्च सर्वदा सर्वभयेभ्य सर्वोपद्रवेभ्यः सर्वव्याधिभ्यः । चिरि २ विरि २ धिरि २ विगतावरणे । विशोधनि विविधावरण विनाशनि ।

मुरि २ मुचि २ मुलि २ चिलि २ किलि २ मिलि २ कमले विमले जयविजये जयावहे जयवति विशेषवति भगवति रत्नमकुटमालाधरि बहुविविध विचित्र वेशधारिणि भगवति महाविद्यादेवि रक्ष २ मांस परिवारं सर्वसत्त्वांश्च समन्तात्सर्वत्र पापविशोधनिं।

हुलु २ चुलु २ मुलु २ रक्ष २ मां सर्वसत्त्वांश्च अनाथा नत्राणा नशरणा-नतव्यनान परायणान् परिमोचय सर्वदु:खेभ्य: चण्डि २ चण्डे २ चण्डिनि २ वेगवति सर्वदुष्टनिवारिणि विजयवाहिनि।

ऊलु २ मुलु २ चुलु २ तुलु २ आयु:पालनि सुरवरप्रमथनि सर्व देवगणपूजिते। चिलि २ धिरि २ समंतावलोकिते प्रभे २ सुप्रभे २ सुप्रभविशुद्धे सर्वपापप्रशोधनि। कुरु २ धरणि धरे धर २ सुमु २ मुसु २ मुलु २ रुरुचले चालय सर्वदुष्टान् पूरय मे आशांमत्तगामिनि श्रीवपुर्द्धरे जयकमले क्षिणि २ वरदांकुशे।

ॐ पद्मविशुद्धे शोधय २ शुद्धे २ भर २ भिरि २ भुरु २ मंगलविशुद्धे पवित्रमुखि। खड्गिनि २ खरे ज्वलितशिखरे समन्तावलोकितप्रभे सुप्रभविशुद्धे। समन्तप्रसारिता वभासित विशुद्धे ज्वल २ सर्वदेवगण समन्ताकर्षणि सत्यव्रते।

ॐ ह्रीं तारय २ मां भगवति सर्वसत्त्वांश्च नागविलोकिते लघु २ लहु २ हुलु २ हुतु २ तुहु २ तुरु २ किणि २ क्षिणि २ हुनि २ सर्वग्रह भक्षणि पिंगले २ मुचु २ चुमु २ सुमु २ सुविरचरे तर २ नागविलोनि तारयतु मां सर्वसत्त्वांश्च संसारार्णवात् भगवति अष्टमहादारुण भयेभ्य:। सर्वत्र समन्तेन दिशावन्धेन वज्रप्राकारवन्धेन वज्रपाशवधेन वज्रज्वालिनि वज्रज्वाला विशुद्धे।

भुरि २ भर २ भिरि २ भुरु २ भगवति गर्भवति गर्भविशुद्धे गर्भविशोधनि कुक्षि संपूरणि ज्वल २ चल २।

ॐ ज्वालिनिवर्षतु देवसमन्तेन दिव्योदकेन अमृतवर्षणि अभिर्षिचतुमां सुगत वरवचना मृतवरवपुषे। रक्ष २ भगवतिमां सर्वसत्त्वांश्च सर्वत्रसर्वदा सर्वभयेभ्य: सर्वोपद्रवेभ्य: सर्वव्याधिभ्य: सर्वदुष्टभयभीतिभ्य: सर्वकलिकलह विग्रह विवादसर्वभय विशोधनि दु:स्वप्न दुर्निमित्ता। मंगल पापविशोधनि। सर्वयक्ष–राक्षसनाग विदारिणि वल २ वलवति। जय २ विजय २ सिद्धे २ बुध्य २ पूरय २ मे आशां सर्वविद्योद्गतमूर्ते जयोत्तरि जयकरि जयवति तिष्ठ २ भगवति। समयमनुपालय सर्वतथागत हृदयविशुद्धे व्यवलोक:। जयतुसर्वत्र सर्वकाल सिध्यतु मेइयं महाविद्या साधय मण्डलं घातयविध्नान् जय २ यमां सर्वसत्त्वांश्च सर्वाशां ममसर्वसत्त्वानांच त्राय स्वमामष्टमहादारुणभयेभ्य:। सर २ प्रसर २ सर्वावरण विशोधनी समन्ताकारमण्डल विशुद्धे विगते २ विगतमले सर्वमल विशोधनि सर्वमंगल विशुद्धे सर्वामंगल विशोधनि क्षिणि २ सर्वपाप विशुद्धे। मल विगते जयवति तेजोवति वज्रवति वज्रे वज्रवति।

ॐ त्रैलोक्याधिष्ठिते स्वाहा। सर्वतथागतमूर्द्धाभिषिक्ते स्वाहा। सर्वबुद्ध बोधिसत्त्वाभिषिक्ते स्वाहा। सर्वदेवताभिषिक्ते स्वाहा। सर्वतथागत हृदयाधिष्ठित हृदये स्वाहा। सर्वतथागत समयसिद्धे स्वाहा। इन्द्रे इन्द्रवति इन्द्रव्यवलोकिते स्वाहा। ब्रम्हे ब्रम्हाध्युषिते स्वाहा। विष्णु नमस्कृते स्वाहा। महेश्वर वन्दित पूजितायै स्वाहा। वज्रधर वज्रपाणि वलवीर्याधिष्ठिते स्वाहा। धृतराष्ट्राय स्वाहा। विरुढकाय स्वाहा। विरुपाक्षाय स्वाहा। वैश्रवणाय स्वाहा। चतुर्महा–राजनमस्कृतायै स्वाहा। यमाय स्वाहा। यमपूजितनमस्कृतायै स्वाहा। वरुणाय स्वाहा। मारुताय स्वाहा। अग्नये स्वाहा। वायवे स्वाहा। नागविलोकिताय स्वाहा। देवगणेभ्य: स्वाहा। नागगणेभ्य: स्वाहा। यक्षगणेभ्य: स्वाहा। राक्षस–गणेभ्य: स्वाहा। गन्धर्वगणेभ्य: स्वाहा। अपस्मारगणेभ्य: स्वाहा। असुर गणेभ्य: स्वाहा। गरुडगणेभ्य: स्वाहा। किन्नरगणेभ्य स्वाहा। महोरगगणेभ्य: स्वाहा। मनुष्यगणेभ्य: स्वाहा। अमनुष्यगणेभ्य: स्वाहा। सर्वग्रहेभ्य: स्वाहा। सर्वनक्षत्रेभ्य: स्वाहा। सर्वभूतेभ्य: स्वाहा। सर्वप्रेतेभ्य: स्वाहा। सर्वपिशाचेभ्य:

स्वाहा। सर्वापस्मारेभ्यः स्वाहा। सर्वकुम्भाण्डेभ्यः स्वाहा। सर्वपूतनेभ्यः स्वाहा। सर्वकटपूतनेभ्यः स्वाहा। सर्वदुष्ट प्रदुष्टेभ्यः स्वाहा।

ॐ धुरु २ स्वाहा। ॐ तुरु २ स्वाहा। ॐ कुरु २ स्वाहा। ॐ सुरु २ स्वाहा। ॐ चुरु २ स्वाहा। ॐ मुरु २ स्वाहा। ॐ हन २ सर्वशत्रून् स्वाहा। ॐ दह २ सर्व दुष्टान् स्वाहा। ॐ पच २ सर्व प्रत्यर्थिक प्रत्यमित्रान् स्वाहा। ये ममाहितैषिणस्तेषां सर्वेषां शरीरं ज्वालय २ सर्वदुष्ट चित्तानां स्वाहा। ज्वलिताय स्वाहा। प्रज्वलिताय स्वाहा°। दीप्तज्वालाय स्वाहा। वज्रज्वालाय स्वाहा। समन्त ज्वालाय स्वाहा। मणिभद्राय स्वाहा। पूर्णभद्राय स्वाहा। समयाय स्वाहा। समन्तभद्राय स्वाहा। कालाय स्वाहा। महाकाला स्वाहा। मातृगणाय स्वाहा। महामातृगणाय स्वाहा। यक्षणीनां स्वाहा। राक्षसीनां स्वाहा। प्रेतपिशाच डाकिनीनां स्वाहा। आकाशमातृणां स्वाहा। समुद्रगामिनां स्वाहा। रात्रि-चराणां स्वाहा। दिवसचराणां स्वाहा। त्रिसंध्याचराणां स्वाहा। बेलाचराणां स्वाहा अबेलाचराणां स्वाहा। गर्भ हरेभ्यः स्वाहा। गर्भधरेभ्यः स्वाहा। गर्भसंहारिणीभ्यः स्वाहा। गर्भसंधारिणीभ्यः स्वाहा। चुलु २ स्वाहा। हुलु २ स्वाहा। ॐ स्वाहा। स्वःस्वाहा। भूःस्वाहा। भूवः स्वाहा। भूर्भुवः स्वाहा। चिलि २ स्वाहा। चिटि २ स्वाहा। विटि २ स्वाहा। धरणि स्वाहा। धारणी स्वाहा। अग्नये स्वाहा। तेजोबायो स्वाहा। चिलि २ स्वाहा। मिलि २ स्वाहा। सिलि २ स्वाहा। गिलि २ स्वाहा। बुध्य २ स्वाहा। सिध्य २ स्वाहा। मण्डलबन्धे स्वाहा। सीमावंन्धे स्वाहा। सर्वशत्रून् जम्भय २ स्वाहा। स्तम्भय २ स्वाहा। छिन्दय २ स्वाहा। भिन्द २ स्वाहा। भञ्ज २ स्वाहा। बन्ध २ स्वाहा। मोहय २ स्वाहा। मणिविशुद्धे स्वाहा। सूर्ये २ विशुद्धे स्वाहा। चन्द्र २ पूर्ण चन्द्रे स्वाहा। ग्रहेभ्यः स्वाहा। नक्षत्रेभ्यः स्वाहा। बिषेभ्यः स्वाहा। शिवेभ्यः स्वाहा। पिशाचेभ्यः स्वाहा। विश्वेभ्यः स्वाहा। शान्तिभ्यः स्वाहा पुष्टिभ्यः स्वाहा। स्वस्त्ययनेभ्यः स्वाहा। गर्भधरेभ्यः स्वाहा। शिवंकरि स्वाहा शंकरि स्वाहा। शान्तिकरि स्वाहा। पुष्टिकरि स्वाहा। बलबर्धनि स्वाहा

श्रीकरि स्वाहा। श्रीवलबर्द्धनि स्वाहा। श्रीज्वालानि स्वाहा। मुचि स्वाहा। मरुचि स्वाहा। नमुचि स्वाहा। वेगवति स्वाहा। ॐ स्वाहा। ॐ सर्वतथागतमूर्त्ते प्रवलविगतभय समयस्वमे भगवति सर्व पापं स्वस्ति भवतु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च स्वाहा।

ॐ मुनि २ विमुनि २ चुंबिलि २ स्वाहा। सर्वतथागत हृदयपुष्टे स्वाहा। ॐ मुनि २ मुनिवरे अभिषिंच मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच सर्वतथागता सर्वविद्याभिषेकैः महावज्र कवचमुद्रा मुद्रितैः सर्वतथागत हृदयाधिष्ठित शुद्धे वज्रे स्वाहा॥

समन्तज्वालामालाविशुद्धि स्फुरितचिन्तामणि महामुद्रा हृदयापराजिता नाम महाधारणी॥ ॥

महाविद्याराज्ञा महाप्रतिसरायां कल्प (भाग २)

तेन खलु पुनः समयेन तस्यामेवपर्षदि महाब्राम्हणः संनिपतितोभूत् सन्निषणाश्च । तत्र भगवान् महाब्राम्हण मामन्त्रयतेस्म । अस्या महाप्रतिसराया महाविद्याराज्ञाः सहश्रवणमात्रेण महाब्राम्हण तस्य कुलपुत्रस्य वा कुलदुहितार्वा सर्वपाप विनिर्मुक्तर्भवति । यस्यपुनरियं हृदयगता भवति । स महाब्राम्हण वज्रकाय इति वेदितव्यः । नाग्निस्तस्यकायेक्रमिष्यति । किमिति संज्ञातं पूर्वं यदाकपिलवस्तुनि महानगरवरे राहुल भद्रकुमारो मातुः कुक्षिगतो रक्षितोऽभूत् । यदाषड् वर्षातिक्रान्ते तदासर्वार्थसिद्धेन ममनाभि पादांगुष्ठेन स्पृष्टस्तदानिर्गतः । तदापुनर्जानामि । नान्यत्र किंचिदिति । परिक्षीणाग्निना नविषणोदकेन तप्त कुठारिकया वाडलयमानो नभ्रष्टापराजिता भवामि । तदा गोपायाः शाक्य कन्यायाया आत्मा अग्निखडाब्यां प्रक्षिप्तः । तत्रपद्मिनी प्रादुर्भूता । तदा राहुलभद्र कुमारोमातुः कुक्षिगत इमां विद्यां मनस्यकार्षीत् । अस्याविद्याया अनुस्मरणमात्रेण सोऽग्निस्तस्मिन्नेवक्षणेशीती भावमुपगतः । तदागोपायाः शाक्यकन्यायाः शरीरमग्निनानस्पृष्टं । तत्कस्यहेतोः । एषां विद्या सर्वतथागताधिष्ठिता तेन हेतुना महाब्राम्हण अग्निर्नदहति ॥ १ ॥

नचविषेणशक्य जीविताध्यवरोपयितुं । तत्कथमिति । यदा महाब्राम्हण सूर्पारके महानगरवरे कोशवलिकस्यश्रेष्ठिनः पुत्रो विद्यावादिको वभूव । तेन विद्यावलेन तक्षको नागराज आकर्षितः । आकर्षयित्त्वाच प्रमाद वशाद्धद्धःनदान्तो यावत्तेनासौ महाक्रोधा दृष्टः । सतीव्रां खरां कटुकां वेदनां वेदयति । जानाति च यथा मे जीवितं विषेणनिरुद्धमिति । तत्रबहबो विद्या वादिका आह्वताः । नचकश्चिद्विषशक्नोति चिकित्सितुं । अथ तत्रैव सूर्पारके महानगरवरे विमल विशुद्धिर्नामोपासिका प्रतिवतिस्म । सा महाकरुणासमन्वागता । तस्या इयं महाविद्याराज्ञी मुखाग्रे भूत् । सातस्यान्तिकमुपसंक्रान्ता उपसंक्रम्य इमां महाविद्यां प्रवर्तयामास । तस्यामेववेलायां मनुस्मृतमात्रायां निर्विषंस्मृति प्रतिलब्धंकृत्वा

ततो महाव्यसनात्परिमोचयित्वा इमांमेव महाविद्यां श्रेष्ठिपुत्र हृदयगतांकृत्वा यथाविधिवदनुज्ञानमिति । २ ।

अपि च महाब्राम्हण किंपरिज्ञानमिति । यदा वाराणस्यां महानगरर्यामनुपूर्वेणा विचरमाणो राजा ब्रम्हदत्त इति संज्ञां गच्छति । तस्य प्रातिसीमिको वल चक्रवर्तिराजा चतुरंगबलकायं संन्नाहृय वाराणसी महानगरी परिवार्य विनाश–यितुमारब्धवान् । ततोराज्ञो ब्रम्हदत्तस्यमात्यैर्निवेदितं । देव परचक्रेण नगर–मपहृतं । तत् किंनुखलु वयमुपायं कुर्यामोयेन तत्परचक्रं विनश्येत् ।आज्ञां प्रयच्छ । राजा कथयति । अल्पोत्सुकाभवन्तः । अस्ति मम महाप्रतिसरा नाम विद्याराज्ञी ययैतमिमं चतुरंग बलकायं पराजयिष्यामि भस्मीकरिष्यामि च । अमात्याः शिरसा प्रणिपत्योचुः । किमिदं महाराजनास्माभिः कदाचिदपिश्रुतमिति । राजा–प्राहः अहमिदानी प्रत्यक्षदर्शनं करिष्यामि । अथ स राजा ब्रम्हदत्तो नानागन्धोदकेन स्नात शिरः श्रुचिवस्त्रं प्रावृत्य महाप्रतिसरां महाविद्याराज्ञी यथाविधिनाभिलिख्य शिरः कोशे स्थापयित्वा इमामेव विद्याराज्ञी कवचं कृत्वा संग्राममध्येऽवतीय एकाकिनैव सर्वासौ चतुरंगो वलकायः पराजितोऽवमर्दितश्च । तावदनयावच्छ–रणंगतः इति कृत्वासौ वलचक्रवर्ति राजा मुक्त इति ॥ ३ ॥

महाब्राम्हण प्रत्यक्षानुभावेयं महाविद्याराज्ञी सर्वतथागत हृदयमुद्राधिष्ठिता प्रत्यक्षेति धारयितव्या । सर्वतथागतसमैषाद्रष्टव्या पश्चिमे समये अल्पायुष्कानां मन्दपुण्यानां मन्द भाग्यानां परीत्त भाग्यानामर्थाय हितकामाय सुखाय द्रष्टव्या । यः कश्चिन्महाब्राम्हण इमां महाप्रतिसरां महाविद्याराज्ञीं यथाविधिना लिखित्वा वाहौ कण्ठे वा धारयिष्यति । ससर्वतथागताधिष्ठितो वेदितव्यः । ससर्वतथागत इति वेदितब्यः । स वज्रकाय इति वेदितव्यः । स सर्वतथागत धातुगर्भ इति वेदितव्यः । स सर्वतथागत नेत्र इति वेदितव्यः । सज्वलितार्चिः शरीर इति वेदितव्यः । सोऽभेद्य कवच इति वेदितव्यः । स सर्वशत्रुप्रमर्दक इति वेदितव्यः । स सर्वपापावरण निर्दहन इति वेदितव्यः । स सर्वतथागत विशोधन इति वेदितव्यः ॥ ४ ॥

किमिति पूर्व परिज्ञातं महाब्राम्हण अन्यस्मिन् प्रदेशे भिक्षुरश्राद्धस्तथागत कुलशिक्षा खण्डकः । अदत्तादायी यथासुखं सुखायोद्धार हारितः । सांघिक चातुर्दिशिकं गणप्राप्तं यद् द्रब्यं तत्यौद्गलिक कृत्वा सर्वमधिष्ठाय भक्षयति। यावद परेणकालसमयेन महता व्याधिना स्पृष्टो महती दुःखा तीब्रां खरां कटुकां वेदुनामनुभवति। सतपस्वी अत्राणोऽपरायणोऽप्रतिशरणो महान्तमुत्क्रोशना शब्दमकरोत् ॥ ५ ॥

अथ तस्मिन्नेव पृथिवीप्रदेशे उपासको ब्राम्हणः प्रतिवसति। तेन तच्छब्दःश्रुतः श्रुत्वा च पुनर्येन सभिक्षुस्तेनोपसंक्रान्तः। उपसंक्रम्य तस्य भिक्षोरिमां महाप्रतिसरां महाविद्याराज्ञीं लिखित्वा कण्ठेवन्धातिस्म। समनन्तरबद्धायांच महाप्रतिसरायां महाविद्याराज्ञां तस्यभिक्षोः सर्वावेदनाः प्रशान्ताः सवब्याधिभिश्च परिमुक्तः स्वस्थः संवृत इति। तस्या एवं रात्र्या अत्ययात्सूपस्थितं स्मृतिः कालगतः ॥ ६ ॥

स तस्मिन् कडेबरे उत्सृष्टेऽवीचौ महानरके उपपन्नः । तत्र तस्य मृतशरीरं भिक्षुभि कूटे स्थापितं। सा च तस्य महाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी कण्ठेवद्धै वाव-स्थिता । समनन्तरोपपन्नस्य च तस्य भिक्षोस्तस्मिन्नवीचौ महानरके । तेषां नारकानां सत्त्वानां सर्वादुःखवेदना प्रशान्तास्ते च नारकाः सत्तः सर्वसुखसमर्पिता अभूवन् ये च ते महान्तोऽवीचिकाग्नि स्कन्धास्तेऽपि सर्वेण सर्व मुपशान्ता इति॥ ७॥

अथ ते यमपुरुषाविस्मयमापन्ना यमस्य धर्मराजस्येमं निश्चयं विस्तरेणा रोचयन्तिस्मः । अति विस्मयमिदं देव दृश्यते नरकसंकटे । प्रशान्ता दारुणा दुःखा सत्त्वानां कर्मजाश्चये। प्रशान्तास्तेपि चाङ्गारा देहस्था देहिनां सदा। कर पत्रा न बाधन्ते क्षुरुधारा न सज्जते । अथः शाल्मलयो भग्नाः प्रशान्ताः लोहकुंभयः। असिपत्रले पत्रा न बाधन्ते कर्मजाः पुनः । यमस्त्वं धर्मराजोऽसि धर्मेणशासय प्रजाः । इदंतु कारणं नाल्पमस्माकं वक्तुमर्हसि ॥ ८ ॥

ततोसौ धर्मराजावै धर्मात्मा धर्मनिश्चयः। करुणाशयनष्ठानां वाक्यं श्रुत्वेदम-ब्रवीत्। किमेतत्कथ्यतां शीघ्रं कथमेतत्प्रवर्तितं ॥ ९ ॥

ततस्ते दुष्टसन्तानां यमभृत्याः सदारुणाः। यमस्य धर्मराजस्य इदं वचनम-ब्रुवन्। अयं देवमहासत्त्व उत्पन्नोनरकसंकटे। अवीचिर्यस्य नामेदं तेनासौ संकट उच्यते। कर्मणा यस्य वैचित्र्यं सत्त्वा येन सुखीकृताः। सुखितोह्येष सर्वत्रपुनर्याति सुरालयं ॥ १० ॥

यमोपि धर्मराजावै दृष्ट्वा वदति विस्मितः। महर्द्धिको महच्चास्य शरीरं पौर्वजन्मिकं। यथाधातुशतैर्वृन्दैः स्तूपं शोभतिशास्तुनः। तथास्य शोभते कायः प्रतिसरा बद्धकण्ठकः ॥ ११ ॥

अथ ते नरक पाला यक्षा यमस्य धर्मराजस्य इदं वचनमद्रुवन्। कथमियंदेव प्रतिसरेत्युच्यते धर्मराज उवाच ॥ १२ ॥

प्रतिपत्स्मारयेद्यस्तु स न गच्छन्ति दुर्गति।
सुगर्तियात्यसौ नित्यं प्रतिसरा भावभावितः।
यूयं नरकपालावै गच्छत पुष्करावती।
तद्द्रक्ष्यथ महाकुटं देवतैः परिवारितं।
तं दृष्ट्वा सर्वसत्त्वेषु मैत्रचित्ता भविष्यथ ॥ १३ ॥

अथ ते यमपुरुषा यमस्य धर्मराजस्याज्ञया तस्यामेव रात्र्या पुष्करावती गताः। ते पश्यन्ति तदा तत्र राजधानी समीपतः। तच्चकूटं समन्तेन एक-ज्वालासमाकुलं। मृतशरीरं पश्यन्ति प्रतिसरावद्धकण्ठकं। देवनागाश्च गन्धर्वायक्ष-राक्षसकिन्नराः परिवार्य समन्तेन पूजां कुर्वन्त्यनुत्तरां यावत्तस्यतैर्यक्षैः प्रतिसरा-कूटमितिनामस्थापितम् ॥ १४ ॥

अथ ते यक्षाः पुनरागत्य यमस्यधर्नराजस्य इमं निश्चयंविस्तरेणा रोचयन्तिस्मः। एवमेतदेव यथात्वयाभिहितं। समनन्तर रोचितेस्मिं च वचनपर्यावसाने समहासत्त्वस्तंनारकं शरीरं विजस्य त्रयस्त्रिंशेषुदेवेषूपपन्नः। तेन हेतुनाप्रतिसरा पूर्वी देवपुत्र इत्युच्यते ॥ १५ ॥

तेनहि महाब्राम्हण परिज्ञातपूर्व तस्मा देवश्यमेवेयं महाप्रतिसरा धारयितव्या वाचयितव्या लिखितव्या लिखापयितव्या यथाविधिनानित्य शरीरगतांकृत्वा धारयितव्या ससर्वव्यसन दुखेभ्यः परिमुच्यते। सर्वदुर्गति भयभैरवेभ्यः उत्तरति। यावदष्टाक्षणेभ्यः परिमुच्यते। न च विद्युताशक्यं पातयितुं ॥ १६ ॥

किमिति विद्युता परिज्ञात पूर्व महाब्राम्हण हिंगुमर्दने महानगरवरे विंमलशंखोनाम श्रेष्ठि प्रतिवसति। स महाधन कनकसमृद्धः परिपूर्णकोषकोष्ठागार सम्पन्नो बभूव। स महासार्थवाह इतिख्यात्वान्। अथ स महासार्थवाहो यान पात्रमासाद्य महासमुद्रमवतीर्णः। यावत्तिमिंगिलैः सोस्यपोतो वष्टब्धः। विनाशयितु कामानागाश्च संक्षुब्धाः महान्तं गर्जनास्फोटं कुर्वन्ति। विद्युदुल्कामुत्सृजन्ति। वज्राशनिं प्रवर्षयितुमारब्धाः ॥ १७ ॥

ततस्ते वणिजो महतो दुःखेना व्याहतचित्तास्तमहान्तंनागसंक्षोभंवीद्यूदुल्कावज्राशनिचोत्सृजन्तं। तैश्च तिमिंगिलैस्तत्पोतमवस्तब्धं दृष्ट्वा महांतमुत्क्रोशना शब्दंकर्तुमारब्धाः। ते देवताविशेषान् याचयन्ति न च कश्चित्तेषां परित्राताभवन्ति। ततस्ते वणिजः सार्थबाहस्योपगम्य करुण करुणमिदंवचनमब्रुवन्। परित्रायस्व महासत्त्व मोचयास्मान् महाभयात् ॥ १८ ॥

अथ खलु महासार्थबाहो दृढ चित्तो महामतिः। वणिजो विक्लवीभूतानिदं वचनमव्रवीत्। माभीर्माभी वणिजो भवन्तो धीरतां ब्रज। अहंवो मोचयिष्यामि अतोदुःखामहार्णवात् ॥ १९ ॥

ततो धीर मनसो भूत्वा इदंवचनमब्रुवन्। किमेवैतत्महासत्त्व ब्रूहि शीघ्रमविघ्नतः। यावज्जीवितमस्माकं त्वत्प्रभान्महामते। कथ्यतां ज्ञानमाहात्म्यं पश्चात्त्वं किंकरिष्यसि॥ २०॥

ततः सार्थपतिस्तेषामिमां विद्यामुदाहरन्। अस्ति मम महाविद्या प्रतिसरा नामविश्रुता। दमनी सर्वदुष्टानां महावल पराक्रमा। अतोऽहं मोचयिष्यामि अतीदुःखा महाभयात्। ततः स सार्थवाहस्तस्यां वेलायामिमां महाप्रतिसारं। महाविद्याराज्ञीं लिखित्वा ध्वजाग्रावरोपितां कृत्वा धारयतिस्म। समनन्तरं ध्वजाग्रावरोपिताया मस्या महाप्रतिसरायां महाविद्याराज्ञां। सर्वे तिमिंगिला स्तेतत्पोतकमेकज्वालीभूतं पश्यन्तिस्म। ततस्ते नागा मैत्रमनस स्तेनामन्तिके अवतीर्य पूजां कर्तुमारब्धः। तेचतिमिंगिला अस्या प्रतिसराया महाविद्याराज्ञा अनुभावेन दह्यमानाः परायिता विलयं गताः। ते च महासार्थिकाः तैर्महानागैर्महति महारत्न द्वीपे प्रापिता इति॥ २१॥

ज्ञानवतीयं महाविद्या महाप्रतिसरा सर्वतथागताधिष्ठिता। तेन हेतुना महाब्राम्हण महाविद्येतिख्याता। तस्मादवश्यमेवेयं ध्वजाग्रावरोपितां कृत्वा धारयितव्या वाचयितव्या। सर्ववात शीताकाल मेघविद्युदर्शनी प्रशमयति। सर्वदेव मनुस्यामनुष्यः विग्रह विवादेभ्यः परिमोचयति। सर्वदंशक शलभ प्राणक जातिका विविधरुपाः शस्यविनाशका नप्रभवन्ति प्रशमं गच्छन्ति। सर्वेच दुष्टचित्ता मृगपक्षिणो दंष्ट्रिणश्च विनश्यन्ति। सर्वाणिच पुष्पफलपत्र वनस्पत्यौषधि शस्यां दिव्यभिबर्द्धन्ते। सुरासनिस्वादूनिच मृदूनिच भविष्यन्ति। सम्यगेव परिपाचितानि भविष्यन्ति। अतिबृष्टचाना वृष्टि दोषाः सर्वेण सर्व न भविष्यन्ति। कालवृष्टिर्भविष्यतिनाकालबृष्टिः। ये च तस्मिन्विषये महानागास्ते च सम्यगेव कालेनकालं वर्षधारा उत्सृजन्ति। यस्मिन्विषये इयं महाविद्याराज्ञी महाप्रतिसरानाम प्रचरिष्यति। तत्रतैस्सर्वैर्ज्ञात्वा पूजा सत्कारं कृत्वा नानागन्धैर्नाना धूपैर्नाना पुष्पैर्नानावस्त्रैः परिवेष्टयित्वा चैत्यस्योपरि ध्वजाग्रावरोपितां कृत्वा वाद्य तूर्य संगीतिभि–

वाद्यमानाभिः प्रदक्षिणी कर्तव्याः। ततस्तेषां महासत्त्वानां यथाचिन्तितामाणां परिपूरयिष्यति। देवताः शक्रब्रम्हप्रभृतयः यथा यथा विधिनाभिलिख्यते तथा तथा समृध्यति ॥ २२ ॥

पुत्रार्थी लभते पुत्रं गर्भसंधारणी परा सुखेन बर्द्धतेगर्भं सुखेन च प्रसूयते। कालेन बर्द्धतेगर्भः कालेन परिमुच्यते ॥ २३ ॥

किमिति महाब्राम्हण पूर्ववच्छ्रुयतामिहैव मगधविषये राजा प्रसारितापाणिर्नामसचा पुत्रको बभूव। किमितिप्रसारितपाणिरिति ख्यातवान्। तेन राज्ञा जातमात्रेण दक्षिणपाणि प्रसार्य मातुःस्तनौ गृहीत्वा यावदाप्तं क्षीरंपीतं। तौ च स्तनौ सहस्पर्शमात्रेण सुवर्णवर्णौ संवृत्तौ नित्यकालंच महता क्षीरेण प्रवर्धते। तेनकारणेन तस्यराज्ञः प्रसारितपाणिरिति नाम स्थापितमभूत् ॥ २४ ॥

अन्यच्च तस्य राज्ञः यदा याचनकजना आगच्छन्ति तदा स राजां दक्षिणंपाणिं प्रसारयत्युपर्यन्तरीक्षे बोधिसत्त्वः स राजा तेन हेतुना तस्य बुद्धाभि प्रसन्ना देवता दिव्यैरत्नविशेषैः सुवर्ण मणिमुक्ताभिश्चः पाणिपरिपूरयन्ति। तदा स राजा आगतेभ्यो याचनकजनेभ्योऽनुप्रयच्छति। यथा चिंतित मात्रेण सर्वं याचकानां सर्वसुखसन्तिकामान् ददाति। देवतानांच महान्तिपूजा सत्काराणि करोति। पुत्र हेतोर्न च पुत्रं प्रतिलभते। स पौराणां तथागतचैत्यानां पुरतः पूजासत्कारं कर्तुमारब्धः। महान्तिच पूजा सत्काराणि करोति। दानानि च ददाति उपवासमुपवसति। महान्ति च पूजानि करोति अक्षीणान्येवतानि दानानि ददाति ॥ २५ ॥

तत्कस्यहेतो। भूतपूर्वमहाब्राम्हण अस्मिन्नेव मगधविषये मल्लानामजन कुशिनगरवरे महपत्तनवरे भगवतः प्रभूतरत्नस्य तथागतस्य शासने समुत्प धर्मचित्तकः कश्चित् महासत्ते धर्ममतिर्नाम श्रेष्ठिःप्रतिवसतिस्म। स सर्व

नामन्तिके महाकरुणाचित्तमुपस्थाप्येमामेव महाविद्यां महाप्रतिसमारभ्य धर्मं देशयतिस्म ॥ २६ ॥

अथ कश्चिदेवैको दरिद्रपुरुषस्त धर्मं श्रुत्वा तस्यमहाश्रेष्ठिन इदं वचनमब्रवीत्। अहमार्यस्यनिवेशने भृत्यकर्म करिष्यामि धर्मं च श्रोष्यामि । यदामम किंचिद् भविष्यति तदाहुं धर्मपूजायिष्यामिति । तस्य गृहस्थापारं कुर्वतो धर्मंच श्रृणोति यावदपरेण समयेन तेन श्रेष्टिना तस्यैक दीनारं दत्तं तेन सर्वसत्त्व परित्राणर्थं बोधिचित्तमुत्पाद्य सर्वसत्त्वासाधारणंकृत्वा महाप्रतिसरारत्नेति निर्यातितं एवं च प्रणिधानंकृतमनेन दानमहाफलेन मम सर्वसत्त्वानांच दारिद्र दुःखसमुच्छेदः स्यात् तेनकारणेन तद्दान परिक्षयं नगच्छति ॥ २७ ॥

एवंच बहुविधानेकविधः पुण्याभिसंस्कार कृतो देवताश्चपूजिता यावद्बुद्धा भगवन्तः पूजितास्तदा शुद्धावास कायिकाभिंदेवताभिः स्वप्नेदर्शनं दत्तमेवंचाभिहितं भो महाराज समन्तज्वालामाला विशुद्धि स्फुरितचिन्तामणि महामुद्राहृदया- पराजिता महाधारणी महाविद्याराज्ञी महाप्रतिसरानाम तां यथाविधिनाभिलिख्य यथाविधिना कल्पेभिहितेन उपवासोषितायास्तथाविधिनाग्रमहिष्यादेव्याः शरीरे वद्गाधारयितव्या ततस्तेपुत्र प्रतिलम्भो भविष्यति ॥ २८ ॥

अथ स राजा प्रतिविबुद्धस्तस्यारात्र्या अत्ययेन संख्यालिपि नक्षत्र ग्रह विपंच- कान् कुलपुत्रान् बाम्हणान् संनिपात्य यथाविधिना कल्पोपदिष्टेन पुष्येनक्षत्रर ाजेप्रतिपन्ने सुस्नातगात्राया उपवासोषिताया अग्रमहिष्य देव्या यथाविधिनाभिलि- ख्येमां महाप्रतिसरां महाविद्याराज्ञीं कण्ठेवद्धवान् महतीं च महाबुद्धचैत्येषु पूजा- महकार्षीत् अनेकानि च रत्नविशेषाणि सत्त्वानां दानानि ददातिस्म ॥ २९ ॥

ततमो नवानां मासानामत्ययात् पुत्रोजातः अभिरूपः प्रासादिको दर्शनीयः परमया शुभवर्णपुष्कलतया समन्वागत इति ॥ ३० ॥

ततोज्ञात्वा महाब्राम्हण सर्वकामंगमा अपराजितानाम महाप्रतिसरारत्नेति विश्रुता महाविद्याराज्ञी सर्वतथागतपूजिता शक्रस्यापीयं चूडामणिः सर्वथा यदा- शक्रोदेवानामिन्द्रो महासंग्राम मसुरैः सार्द्ध कर्तुकामस्तदा इमामेव महाविद्या- राज्ञीं कवचं कृत्वा संग्राम मध्येवतीरूर्य चूडायामवस्थापयित्वा सर्वानसुरान्निर्जित्य च सुखं स्वस्तिना क्षेमेण देवपुरं प्रविशति सर्वासूरैरधृष्णोभवति ॥ ३१॥

एवं हि महाब्राम्हण प्रथम चित्तोत्पादमुपादाय यावद् बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य महाप्रतिसरां महाविद्याराज्ञीं धारयतः सर्वमारैरनवभृद्यता भवति । यस्यैषा विद्याकाय कण्ठगता भवति । स सर्वतथागताधिष्ठितो भविष्यति । स सर्व बोधिसत्त्व संरक्षितो भविष्यति। सर्वदेवमानुष्यासुरस्य लोकस्य राजराजामात्य ब्राम्हगृहपतिभिश्च सततसमितं वन्दितः पूजितः संमानितो भविष्यति। सर्वदेवासुर गरुड गंधर्व किन्नर महोरगाभ्यर्चितः पूजितो भविष्यति। स महासत्त्व इत्युवाच। भगवान्मारबल प्रमर्दकः सर्वव्याधि प्रमर्थितो भविष्यति। सर्वेत्मुपद्रवोपसर्गोपाया- साश्चास्य प्रशाम्यति तस्य महासत्त्वस्य सर्वशोक विगतो भविष्यति। सर्वदेवता- श्चास्य सततसमितं रक्षावरणं गुप्तिं संविधास्यति इमानि चानेन चत्वार्य परा- जिता महाविद्या मन्त्रपद हृदयानि सततसमितेलिखित्वाः काय कण्ठगतानि कृत्वा धारयितव्यानि मनसिकर्तव्यानि वाचयितव्यानि भावयितव्यानि चाध्यशयेन सर्वदुःस्वप्न दुःशकुन दुर्निमित्तामंगलभावाविनश्यन्ति सर्वसुखसंपत्तयश्च प्रादु- र्भविष्यन्ति अत्रमन्त्रपदाः सिद्धाः सर्वकर्मकराःशुभा ॥ ॥ ३२ ॥

तद्यथा। ॐ अमृतवरे वर २ प्रवर विशुद्धे हुं २ स्वाहा। ॐ अमृतविलोकिनि गर्भसंरक्षणि आकर्षणि हुं २ फट् २ स्वाहा। अपराजिता हृदयं ॐ विमले २ विपुले २ जयवरे जयवाहिनि अमृतविरजे हुं २ फट् २ स्वाहा। ॐ भर भर संभर संभर इन्द्रिय वल विशोधनि हुं २ फट् २ रुरुचले स्वाहा।

ॐ मणिधरिवज्रिणि महाप्रतिसरे हुं २ फट् २ रक्ष रक्ष मां सर्व सत्त्वांश्च स्वाहा ॥ ३३ ॥

अशेषैः सर्व बुद्धैर्बोधिसत्त्वैश्च एकक्षनिपातेन एक स्वर निघोषेण इमानि धारणी मन्त्र पदानि भाषितानि महाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी हृदय कवचान्येतानि महा मन्त्रपदानि सर्व तथागत मुद्रया मुद्रितानि अति दूर्लभमप्येषां श्रवणं किंपुनर्लिखनं पठनं वाचनं धारणं स्वाध्यायनं भावनं परदेशनं बुद्धकृत्यमेतदिति। ज्ञातव्यं इयं ह्यतोव सर्वतथागतैः प्रशंसितानुमोदिता व्याकृता परमदुर्लभेऽयं महा-धारणी अपराजिता महाप्रतिसरा अस्या नामधेय श्रवणमपि परमदुर्लभं ॥ १॥

सर्वपाप क्षयंकरी महाबल पराक्रमा महातेजा महागुणोद् भावनीया महाप्रभावा महानुभावा सर्वमारकायिक देवता विध्वंसनकरो सर्ववासनानुसंधि समुद्घाटन-करो सर्वामार पाशछेदनकरी परमन्त्रमुद्रा विषकाखोर्द चूर्णकिरण प्रयोग विद्वेषणाभिचारकाणां च दुष्टचित्तानां विध्वंसनकरी सर्वबुद्धबोधिसत्त्वार्य वर-पूजाभिरतानां सत्त्वानां परिपालनकरी महायानोद्ग्रहणलिखन वाचन पठन स्वाध्यायन श्रवण धारणभियुक्तानां परिपालिकेयं महाधारणी यावद् बुद्धबोधिं परिपूयित्रीयं महाब्राम्हण महाविद्याराज्ञीन क्वचित्प्रतिहन्यते सर्वत्र च महापूजा-प्राप्नोति यथाहं शास्ता जित विद्विषः ॥ २ ॥

किमितिपूर्व परिज्ञातवतीयं महाब्राम्हण महाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी सर्वविध्न-विनायकानां विध्वंसयित्री यदाच भगवान् विपुल प्रहसित वदन मणिकनक रजत रत्नोज्वलरश्मि प्रभासाभ्युड्गत राजो नाम तथागतोर्हन्सम्यक्संबुद्धः प्रथमाभि-संबुद्धो येन बोधिमण्डपस्तेनोपसंक्रान्तः उपसंक्रम्य सर्वबुद्ध प्रशस्तं धर्मचक्रं प्रवर्तयितुकामः ॥ ३ ॥

तदातस्य भगवतः सर्वमारैः सपरिवारैरनेक मार कोटिनियुत शतसहस्र परिवृतैः नाना रुप भय भैरव शब्दाकुलैर्बहुविविध मारविषय विकुर्वनाधिष्ठा-नाधिष्ठितैः नानाप्रहरणवृष्टिरभिनिर्मायागत्य चतुर्दिशंपरिवार्यान्तरायं कर्तु-मारब्धः ॥ ४ ॥

ततः सभगवान् विपुलप्रहसितवदन मणिकनकरत्नोज्वल रश्मि प्रभासाभ्यु-द्गतराजोनाम तथागतोर्हन्सम्यक्सम्बुद्धो मुर्हूततुक्षीमास्थाय इमां महाप्रतिसरां महाविद्याराज्ञौ मनसा सप्तकृत्व प्रवर्त्तयामास ॥ ५ ॥

समनन्तर प्रवर्तितायामस्यां महाप्रतिसरायां महाविद्याराज्ञां तत्क्षणा देवसर्वे तेदुष्टमाराः पापीयां सोददृश्रु स्तस्यभगवत एक कस्माद्रोमविवरादनेकानि निर्मित मारकोटि नियुत शतसहस्राणि पुरुषाणां संनद्ध कवचानां ज्वलितखद्ग परशु-पाश मुद्‌गरासिमुशलत्रिशुल हस्तानां एवं वाचं प्रव्याहरमाणा निर्गच्छन्तिस्म गृण्हत २ वन्धत २ दुष्टमारान्विध्वंसयत दुष्टचित्तान् विचूर्णयत जीवितं सर्वदुष्ट ग्रह विघ्नविनायकानां ये भगवतो बिहेठनां कुर्वन्ति ॥ ६ ॥

ततस्ते सर्वदुष्टमारान् मैत्री खड्गेनाभिनिर्जितान् कृत्वा केचिद् शिक्षापदानि ग्राहिताः केचिद्यावदनुत्तरायां सम्यक्संबोधौ व्याकृताः तत्रमहानुभावाः अन्वेच-पुनस्तान् तथागत रोमविवर निर्गतान्महापुरुषान् दृष्ट्वा तस्मिन्नेव नगरे विव्हलीभूता ऋद्धिपरिहीना नष्टप्रतिभान वलपराक्रमाः प्रणष्टा विध्वस्ताः समस्ता प्रलीना इति । ततो भगवतो धर्मचक्रं प्रवर्तितं यथानयैर्बुद्धै भगवद्भिरिति सर्वविघ्न विनायकान् मारांश्च पापी यसो विध्वंसयित्वात्तीर्णः पारंगत इति ॥ ७ ॥

एवंहि महाब्राम्हण महावलवेग ऋद्धिपारमिताप्राप्ता इयं महाप्रतिसरा विद्याराज्ञी स्मरणमात्रेण सर्वव्यसन भयभैरवेभ्यः परिमोचयति। आशयपरिशुद्धानां सत्त्वानाम-न्येषां दुष्टचेतसां तस्मात्तर्हि महाब्राम्हण नित्यमेवानुस्मरणमात्रेण मनसिकारेन मनसिकर्तव्या सर्वकालं लिखित्वा कायकण्ठगतां कृत्वाधारवितव्या ॥ ८ ॥

किमिति पूर्ववच्छ्रूयतां उज्जयिन्यां महानगर्या राज्ञो ब्रम्हदत्तस्य विजिते केनचित्पुरुषेणापराधःकृतः सराज्ञा ब्रम्हदत्तेन बधकपुरुषेभ्यः आज्ञप्तो गच्छल भवन्त एनं पुरुषं जीविताद्यपरोपयत अथते वधक पुरुषास्तं राज्ञा ज्ञप्तंपुरुषं

गृहीत्वा असिकोशान्निष्कास्य तं पुरषं जीविताद्य परोपयितुमारब्धः ततः सपुरुष इमां महाप्रतिसरां महाविद्याराज्ञी मनसा स्मृतवान् लिखितांच दक्षिणे बाहौ धारयतिस्म तस्यमहासत्त्वस्य महाप्रतिसराया महाविद्यायाः प्रभावेनासिरेक–ज्वालीभूतः खण्डखण्डं यथायां शुभयो विकीर्ण इति ततस्तते वधक पुरुषा इममेव निश्चयंराज्ञे विस्तरेणारोचयामासुः ततोराजा प्रकुपितश्चण्डो भूतः कथयति गच्छत भो पुरुषा अन्यतमस्मिन्पृथिवीप्रदेशे यक्षग्रहा तिष्ठति। तत्र यक्षाणां शतसहस्राणि प्रतिवसन्ति। पिशिताशतानि तत्रानीत्वा छोरयत ततः सपुरुषस्तै वंधकपुरुषैस्तस्यां यक्षगुहायां छोरितः समनन्तर छोरितेस्मिंस्तस्यां यक्षगुहायां ततस्ते यक्षाः सर्वेतुष्ट मनसः प्रधाविता मानुष भक्षयिष्याम इति। ते पश्यन्ति अस्या महाप्रतिसराया महाविद्याया अनुभावेन तं पुरुषमेक ज्वाला–मालार्चिषं देदीप्यमानविग्रहं दृष्ट्वा सर्व एव ते यक्षाः संत्रस्ता दह्यमानं स्व–शरीरं पश्यन्तिस्म। अथ ते यक्षाः विस्मयमापन्नास्तंपुरुष गृहीत्वा वहिर्द्वारे स्थापयित्वा प्रदक्षिणं कर्तुमारब्धाः ॥ ९ ॥

यावत्तवंधक पुरुषै राज्ञः यं निश्चयो विस्तरेणारोचितः ततो भूयोराजा प्रकुपितश्चण्डीभूतः कथयति यद्यैव भवन्तो गच्छ तैनैपूरुषं वद्धानद्यां प्रक्षि–पत ततः सः पुरुषस्तैर्वधक पुरुषैर्वंध्धानद्यां प्रक्षिप्तः समनन्तर प्रक्षिप्तेस्मि महा–पुरुषे सानदो निरुदकी भूता यथासपुरुषस्थलगत एव तिष्ठति। तानिच बन्ध–नानि खण्ड खण्डविचूर्णितानि राज्ञा श्रुतं ततोराजा विस्मितोत्स्फुल्लित वदनः कथयति। अहो विस्मयमिदं पुरुषस्य दृश्यते किमत्र कारणं स्यादितिमे वितर्कः ॥ १० ॥

अथस राजा तं पुरुषमाहुयामन्त्रयित्वा एवमाह किं त्वं भोः पुरुषजानासि ॥ ११ ॥

पुरुष उवाच नाहं महाराज किंचिदपिजानामि अन्यत्र महाप्रतिसरां महाविद्या–राज्ञी धारयामि तस्या एषदेव प्रभावः ॥ १२ ॥

राजा आह । अहो आश्चर्यमिदं महत्महाविद्या सुभाषिता मोहनीमृत्यु दण्डस्य सर्वबुद्धैरधिष्ठिता तारणी सर्वसत्त्वानां सर्वदुःखप्रमोचनी महाविद्या महातेजा कालमृत्यु प्रमोचनी भाषिता कारुणिकैर्नार्थैर्महारोग निवारिणी ॥ १३ ॥

ततो राज्ञा प्रहृष्टमान सेन महाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी पूजिता मानिता अभिनन्दिता च तस्य च पुरुषस्य पश्वन्धं कृत्वा स्वकस्यजन पदस्यपुरः सरतायां नगरज्येष्ठतायामभिषेको दत्तः ॥ १४ ॥

एवंहि महाब्राम्हण इयं महाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी सर्वत्र क्वचिन्न प्रतिहन्यते तस्मादवश्यमेवेयं महाविद्या कायकण्ठगतां कृत्वा धारयितव्या अपितु महाब्राम्हण सुनक्षत्रे इयं महाविद्या राज्ञी सुप्रशस्तेन विद्यानेन लिखितब्या ॥ १५ ॥

अथ समहाब्राम्हणोतीव प्रहृष्ट मना भगवन्तं पंचमण्डलके नाभि प्रणम्य प्रष्टुमारब्धः । कीदृशेन भगवन् विधान्नेन इयं महाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी लिखितब्या ॥ १६ ॥

भगवानाह– श्रृणुमहाब्राम्हण त्वामहं वक्ष्ये सर्वसत्त्वानुकंपया येन सत्त्वाः सुखितो भोन्ति मुच्यन्ते कर्मसंकटात् ब्यथितानांच मोक्षार्थं स्त्रीणां गर्भसमुद्भवं भविष्यति च सत्त्वानां दारिद्र ब्रण रोहणं ॥ १७ ॥

न्यसीषितो भूत्वा नक्षत्रे पुष्पसंमते बुद्धपूजापरोभूत्वा चित्तमुत्पाद्य वोधये। करुणामुदित चित्तेन मैत्रीचापि समन्वितः । हिताधान परश्चापि सर्वसत्त्वेषुनित्यशः । स्नात्वा चन्दन कपूर कस्तूरी सलिलेन च । शुचि वस्त्राणि प्रावृत्य धूपितानि च धूपनैः ॥ १८ ॥

ततो मण्डलकं कृत्वा मृदगोमब्य समन्वितं। पंचरंगिकचूर्णेन चित्रयेन्मण्डलं शुभं । पूर्णकुम्भाश्च चतुरः पंचमं मध्यमण्डले । पुष्पधूपाश्च गन्धाश्चदातब्या

अन्नमहारहा। धूपनं चन्दनं चैव पृक्कागुरु तथैवच। पंच शर्करातुरुष्काश्च दातव्याश्च विधानतः। नानाविधानि पुष्पाणि यथाकालं यथाविधिः। सर्व पुष्प फलैर्वीजैर्गन्धे श्चापि सुमणितान्। घृतमाक्षिक दुग्धश्च पावकैः पायसा दिभिः। यूरयेद्वलि कुम्भाश्च लक्षणाद्यान् सुमंगलाम्। स्थापयेच्चतुरो दिक्षु पंचमं मध्यमण्डल स्थापनीयाः शरावाश्च कोणेषु गंधपूरिताः। चत्वारः कीलकाश्चापि खादिरा दृढष्टिताः। पंचरंगिक सूत्रेण वेष्टयित्वा विचक्षणः। समभाग समोपेता निखन्या मण्डलाद्वहिः ॥ १९ ॥

एवं कृत्वा लिखेद्विप्रयदिच्छेत्सिद्धिमात्मनः। शुष्क भोजन भुक्तेन लिखितब्यं प्रयत्नतः। पट्टे वा भूज वस्त्रे वान्यत्र वा यत्रकुत्रचित्। लिखेत् स्त्रीषु पुत्रार्थी समयग्गोरोचतेनवैः। मध्ये च दारक कुर्यात्सर्वालंकारभूषित। रत्नपूर्ण तथापात्र वामहस्तेन धारयेत्। कार्यपद्मे निषस्मी सो प्रफुल्लित विभूषिते। मणिहार सुवर्णैश्च नानारत्नै विशेषतः। उद्धर्षाश्चापिकर्नब्याश्चतुष्कोणेषुपर्वताः। एवं लिखेत प्रयत्नेन यदिच्छेज्जीवित सुखं। कुंकुमेन लिखेत्वापि पुरुषाणां विशेषतः। तस्येप्सितानि कार्याणि सिध्यन्ते नात्रसंशयः ॥ २० ॥

नानारुपाश्च कर्तब्या मुद्राचिन्हा च पद्मिनी। द्वे पद्मे अथवा त्रीणि चत्वारि पंचवा लिखेत्। पद्मनांच तथा कुर्यात्केशराणि समन्ततः। पुष्पितं पद्मकुर्वीत अष्टकोणपडुवदकं सपरश्रुं तथापट्टं अष्ट पत्र समन्ततः। सखड्गं पद्म कुर्वीत तत्पद्मसितमेवच। पद्मेर्खतथा कुर्यात्सर्वत्र विधिविस्तरमिति ॥ २१ ॥

सर्वत्र विधिचिन्हानि कारयेच्च विचक्षणः। वर्जयेद्वालरुपाणि यत्रचित्त प्रदुष्यति। देवरुपं च कर्तब्यं नानालंकार भूषितं भिक्षुं वज्र धरेकुरर्याद दुष्ट तर्जन तत्परः। चतुरश्च महाराजश्चत्तुः पार्श्रेषु संलिखेत्। ब्राम्हणेस्वी श्वरोलेख्यः क्षक्षियेषु महेश्वरः। शूद्रेषु च सादा सौम्यं चक्रं स्वामिनमा लिखेत्। वैश्यषुच वैश्रवण मिन्द्रं चैव सुरेश्वरं। दारकेभ्यः सदालेख्यः प्रजापतिर्महा–

मतिः । श्यामवर्ण भवेत्तस्य रौद्रं तस्याः समालिखेत् । गौरायां रूपसपन्नं लिखेन्नित्यं यशस्विनः स्थूलायां मानिभद्रश्च लिखितब्यः प्रयत्नतः । कृषायाः पूर्णभद्रश्च मयान्युक्त स्वयंभुवा ॥ २२ ॥

गुर्विण्याश्च महाकालं लिखेच्च ब्रम्ह देवता । अथाश्चाषि यथा पर्व विधि दृष्टेनोक्तं समालिखेत् । लिखित्वैवं विधानेन विधिदृष्टेन कर्मणा । धारयेत्सततं कण्ठे भद्रं तस्य भविष्यति ॥ २३ ॥

ज्वालाग्र चिन्तामणिं कुर्याद्वजाग्र चिन्तामणिं कुर्याद्वज्राग्रे पद्म संस्थितं । पद्म-स्य केशरे पाशं चक्रेचापि तथा परं । वज्रं पद्मे समालिख्य मुङ्गरं पद्म संस्थित । शक्तिं लिखेन्तथापद्मे यथाधिदु दृश्यते । ज्वालाग्रामणयः सर्वे विस्फुलिङ्गः समाकुलाः । पद्दवद्धाश्च कर्तब्या यथाविधिषु कीर्तिताः । नागाश्च फणिनः कार्या मणिज्वाला नवशीर्षकाः । तेपि सर्वे प्रयत्नेन हृदिवज्र प्रतिष्ठिताः । पार्थिवानां वलं नित्यंसार्थ बाहुं लिखेद्बुधः । विद्याधराणां सर्वेषां विद्यादेवीं समालिखेत् । चन्द्र सूर्यांश नक्षत्रौ राहूकेतुग्रहाष्टकं । र्लिखेच्चखण्डखण्डनां पुत्रलाभो भविष्यति ॥ २४ ॥

निश्चयात् विधिना लिख्य शास्त्र दृष्टेन कर्मणा । तस्मात्सर्व प्रयत्नेन धारये-न्मतिमान्नरः । सर्व सिद्धिकरं स्वेतत्मांगल्यं पापनाशनं । प्राप्तोतिपरमं स्थानं स्वयंभू वचन यथा । लोकेस्मिं परमंसौख्यं परलोक परं सुखं । त्रायस्त्रिंश भुवनादौ स्थानं तस्य सुरालय । जम्बुद्वीपे शुभेरम्ये विशिष्टं कुलसंमते । क्षत्रियेषु विशिष्टेषु ब्राहृमणेषु विषतः । जन्मतस्य महात्म्यस्य विद्यासौख्यंच नित्यशः । सर्वबुद्धर्नशक्यंहि पुण्य श्रकस्क प्रकीर्तितं । यत्पुण्यं स अवारनोति प्रतिसरा धारको नरः । नरकद्वारपृठिता स्वर्गद्वारा अपावृताः । सुखसंपत्ति संपन्ना भविष्यति महामतिः । बुद्धश्च बोधिसत्त्वाश्च आश्वासन्ति च नित्यशः । कायेन सुखं संपन्नो वलेन च महान्भवेत् । यथातद्वे जितेन्द्रोक्तं चक्रवर्ती भविष्यति । आश्व-न्तिष्टदेवानां त्रासनं दुष्टचेतसा । भविष्यत्यचिरेणासौ यस विद्या सुभाषिता ।

नासौहन्यते शस्त्रेण नविषेण नचाग्निना । नाकाल मरणंचास्य दूरेगच्छन्ति पापकाः । दर्शनात्स्पर्शना चैव श्रवणादेव सर्वतः । भूतग्रहविवादाश्च उदकाग्नि भयंतथा । मृगाब्याधाग्रहानागा व्याधयश्च सुदारूणाः । सर्वेते नभविष्यन्ति येषां विद्या सुभाषिता । सर्वथा सर्वमारैस्तु शृणुवक्ष्यामि तत्वतः । पूजनीया भविष्यन्ति सर्वसत्त्वोन्तमाहिते ॥ २५ ॥

महाविद्याराज्ञी महाप्रतिसरायाः कल्पः समाप्तः ॥ २६ ॥

रक्षा विधानकल्प प्रथम

अथा तो विद्याधरस्य रक्षाविधानकल्प व्याख्यास्यामि सर्व सत्त्वानुकम्पया।
येन रक्षा विद्यानेन सर्वसिद्धिर्भविष्यति ।
यत्र तत्र कृतारक्षा भवत्येव न संशयः ॥
निर्भयं निर्ज्वरं चैव सर्वग्रह निवारणं ।
सुनक्षत्रानुकूलंच कर्म संकट छेदन ॥
दुर्भुक्तं दुर्लघितं चैव सर्वशत्रुगणैः कृतं ।
दुष्प्रेक्षितं दुर्लिखितं काखोर्दा ये च दारूणाः॥
चूर्णमंत्रकृतं चैव विषभुक्तं तथागरं ।
सर्वे तस्य प्रशाम्यन्ति रक्षां धारयतेऽत्र यः ।
प्रत्यंगिरां विपच्यन्ते या विद्यां समतिक्रमेत् ।
परचक्रा दारूणा येपि प्रत्यामित्र महाभयाः।
सर्वे ते प्रलयं यान्ति प्रतिसरा शापतर्जिताः ।
बुद्धा रक्षन्ति सर्वज्ञा बोधिसत्त्वाश्च शूरताः ॥
रक्षन्ति प्रत्येकबुद्धाः श्रावकाश्च महातपाः ।
अन्येच वहुविधा भूयो देवानागा महर्द्धिकाः ॥
रक्षांकुर्वन्ति तस्ये मे अस्मिं युक्तस्य नित्यशः ।
अस्याः श्रवणमात्रेण विद्याराज्ञा नरोत्तमः।
निर्भयो भवति सर्वत्र इत्येवंमुनिरब्रवीत् ॥ १ ॥

दुः स्वप्ना दुः कृता येच उपसर्गाः सुदारूणाः ।
ब्याधितस्यं महारोगाः ये ग्रस्ता राज यक्ष्मणा ।
अन्येच वहुविधा रोगा गण्डा लूता विचर्चिकाः ।
ईतयो दारूणा येच ग्रसन्ते मानुषी प्रजां ।
मनुष्याणांविनाशार्थं हिंसकाः परमदारूणाः ।

सर्वे ते विप्रणस्यन्ति यत्र रक्षामहाबलाः ।
अनयाकृत रक्षस्तु वध्यप्राप्तो विमुच्यते ।
यदि ग्रस्तः कालपाशेन नीतश्चापि यमालयं ।
आयुस्तस्यविवर्द्धते प्रतिसरालिखनादपि ।
परिक्षीणायुषो यस्तु सप्ताह मृत एव च ।
यावल्लिखितमात्रेण सजीवति न संशयः ।
अथ श्रवणमात्रेण कृतरक्षा विधानतः ।
स्वस्ति सर्वत्रप्राप्नोति सुखंजीवति चेप्सया ॥ २ ॥

अष्टषष्ठिसहस्राणि कोटिनियुत शतानिच । त्रायस्त्रिंशाश्च ये देवाः सर्वेशक्र पुरोगमाः । रक्षार्थ तस्य सत्त्वस्यपृष्ठतः समुपस्थिताः । चत्वारो लोकपालाश्च वज्रपाणिर्महाबलः । विद्याकुलशतैः सार्द्ध रक्षांकुर्वन्तिनित्यशः । सोमश्चसुमनाः सूर्यो ब्रह्म विष्णुर्महेश्वरः । यमश्चमाणिभद्रश्च वलदेवो महावलः । पूर्णभद्रो महावीरोः हारीतिच सपुत्रिका । पांचालः पांचिकश्चैव कार्तिकेयो गणेश्वरः । श्रीरपिचमहादेवी वैश्रवणः सरस्वती । शंखिनी पुष्पदन्तीच तथैवैक जटापि च । धन्या एता महाभागा रक्षां कुर्वन्ति नित्यशः ॥ ३ ॥

षण्डाणां पुत्रजननी गर्भस्थानविवर्द्धनी । रक्षेयं महती तस्य यावज्जीवं भविष्यति । पुरूषाणां जयदा नित्यं युद्धेसंग्राम भैरवे । अनया वरदा भोन्ति देवता धर्म निश्चिताः ॥ ४ ॥

अथपाप विनाशेतु लिखनादेवमुच्यते । तथागता विलोकयन्ति बोधिसत्त्वा महर्द्धिकाः । यशश्च वर्द्धते तस्य पुण्यमायुश्चवर्द्धते । धनधान्यसमृद्धिश्च भविष्यति न संशयः । सुखं स्वपिति मेधावी सुखं च प्रतिबुध्यते । अधृष्यः सर्वशत्रुणां सर्वभूतगणैरपि । संग्रामे वर्तमानस्य जयो भवति नित्यशः । विद्यायां साध्यमानायामियं विद्या महाबला । सुखंसाधयते विद्या विघ्नोस्य न भविष्यति ।

सिध्यन्ते सर्वकल्पाश्च प्रविष्टः सर्वमण्डले । क्षिप्रंच समयज्ञोसौ भवेत्सर्वत्र जातिषु । वैश्वासिको भवेत्तत्र जिनानां गुण धारणे । सर्वमंगल संपूर्णः सर्वसिद्धि मनोरथः ॥ ५ ॥

अस्यां लिखित मात्रायां सर्वसौख्यं समृध्यति । सुखंकालक्रियां कृत्वा भवेत्स्वर्ग-परायणः । विवादे कलहेचैव विग्रहे परम दारूणे । सर्वभयविनिर्मुक्तो जिनोक्तं वचनं यथा । नित्यं जातिस्मरो भोन्ति जातौ जातौ नसंशयः । राजानो वशगा स्तस्य शान्तपुर महाजनाः । सामान्यश्च भवेन्नित्यं साधुभिर्लोकसंमतैः । सर्वेषां च प्रियो भोति ये देवायेचमानुषाः । रक्षांतस्यकरिष्यन्ति दिवारात्रौ नसंशयः । अत्र मन्त्रपदाः सिद्धाः सम्यकसंबुद्ध भाषिताः ॥ ६ ॥

ॐ नमो बुद्धायः । नमो धर्मायः । नमः संघायः ।

नमो भगवते शाक्यमुनये महाकारूणिकाय तथागतार्हते सम्यकसम्बुद्धाय । नमः समस्तेभ्यः सम्यकसंबुद्धेभ्यः भावेनैतान्नमस्कृत्य बुद्धशासन वृद्धये अहमिदानीं प्रवक्ष्यामि सर्वसत्त्वानुकम्पया इमां विद्यां महातेजां महाबल पराक्रमां अस्यां भाषित मात्रायां मुनीनां वज्रमयासने माराश्च मारकायिकाश्च ग्रहाः सर्वेविनायकाः विघ्नाश्च सन्तियेके चित्तत्क्षणा द्विलयंगताः ॥ ७ ॥

तद्यथा ।

ॐ गिरि २ गिरिणि २ गिरिवति गुणवति आकाशवति आकाश विशुद्धे सर्वपापविगते आकाशे गगनतले आकाश विचारिणि मणिधरिवज्रिणि ज्वलितशिखरे मणिभुक्ताखचितमौलिधरे सुकेशे सुवेशे सुवक्रे सुवर्णगौरे अतीते अनुत्पन्ने अनागते प्रत्युत्पन्ने ।

नमः सर्वेषां बुद्धानां ज्वलिततेजसां जमः बुद्धे सुबुद्धे भगवति सुरक्षणि अक्षये सुक्षये सुक्षमे सुप्रभे सुदमे सुदान्ते सुव्रते वर वरदे प्रवरे भगवती भद्रवति

सुभद्रवति भद्रे सुभद्रे विमले जयभद्रे। चण्डि प्रचण्डि चण्डे वज्रचण्डे महाचण्डे। घोरि गान्धारि गौरि चण्डालि मातंगी वर्चसि सुमति पुक्कसि सुमुखि शवरि शावरि शंकरि शांकरि द्रमिडि द्रामिडि रौद्रि रौद्रिणि सर्वार्थसाधनि पर-मार्थसाधनि हन २ सर्वशत्रून् मम सर्वसत्त्वानांच दह २ सर्वदुष्टान् प्रेतपिशाच-डाकडाकिनी मनुष्या मनुष्याणांच पच २ हृदयं विध्वंशय जीवितं सर्वदुष्टग्रहाणां नाशय २ सर्वपापानि मे सर्वसत्त्वानां च भगवति रक्ष २ मम सर्वसत्त्वांश्च सर्वत्र सर्वदा सर्वभयोपद्रवेभ्यः सर्वदुष्टानां प्रदुष्टानां बन्धनं कुरू २ सर्वकिल्विषनाशिनि मार्तण्डे मृत्युदण्डनिवारिणि मानदण्डे मानिनि महामानिनि मानधारिणि चले विचले विमले चिटि चिटि डिटि २ तिटि २ निटि २ किटि २ निटेनिटे किटिकिटे घोरिणि घरिणि निमिणि वीरिणि वीर्यणि। प्रवरे प्रवर समरे चण्डालि मातंगि रून्धसि करसि शरसि वर्चसि सुमति सुमुखी पुक्कसि शवरि शावरि शंकरि शमनि द्रमिडि द्रामिडि दमनि दहनि पचनि पाचनी मर्दनि सरले सरलम्भे हीनमध्योत्कृष्टविदारिणि विहारिणि महिलि महामहिलि निगडे निगडभंजे मत्ते मत्ते मत्तिनि मत्ते दान्ते चक्रे चक्तवाकिनी ज्वले ज्वले ज्वलिनि शवरि शावरि सर्वव्याधिहरणी मुनि २ चुडि २ महाचुडिनि निमि २ निमिधरि त्रैलोक्यवर्द्धनि त्रैलोक्य जननी त्रैलोक्य लोककरि त्रैधातुक व्यवलोकिनि वज्रपर शुपाश मुडग्र् खड्ग शंख चक्र त्रिशूल चिंतामणिमुकुट महाविद्या धारणि रक्ष रक्ष मां सपरिवारं सर्वसत्त्वांश्च सर्वत्र सर्वस्थानगतं सर्वदुष्टभयेभ्यः सर्वमनुष्या मनुष्यभयेभ्यः सर्वव्याधिभ्यः वज्रे वज्रे वज्रधरेवज्रपाणिधरे। हिलि २ मिलि २ किलि २ चिलि २ शिलि शिलि वर २ वरदे वरदांकुशे सर्वत्र जयलब्धे स्वाहा। सर्वपाप विदारिणि स्वाहा। सर्व व्याधिहरणि स्वाहा। गर्भसंभरणि स्वाहा। सर्वत्र भयहरणि स्वाहा। सर्वशत्रु भयहरणि स्वाहा। स्वस्ति भवतु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च स्वाहा। ॐ भुवः स्वाहा। ॐ स्वस्ति स्वाहा। ॐ शान्ति स्वाहा। पृष्टि स्वाहा। ॐ बलवर्द्धनि स्वाहा।

ॐ जयतु जये जयवति जय कमले विमले स्वाहा विपुले स्वाहा ।

ॐ भूः भुरि २ वज्रवात सर्वा... मणिधार ...व
ॐ जयविद्ये हूा २ फट् २ स्वाहा । ॐ
सत्त्वानां च रक्ष २ हूँ २ फट् स्वाहा ।
ॐ मणिवज्र हृदयवज्र मारसैन्यविद्राविणि हन २ सर्वशत्रुन् वज्रगर्भे त्रासय २
सर्वमार भवनानि हूँ २ फट् स्वाहा ॥ १ ॥

इति महाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी रक्षा विधान कल्प प्रथम समाप्त ।

यस्य कस्यचिन्महाब्राह्मण अनया तथागतमूर्त्या विद्यामन्त्रपदधारिण्या र क्षाकृतागुप्तिः परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिः स्वस्त्ययनं दण्डपरिहारं शास्त्रपरिहारं विषदूषणं विषनाशनं कृतं भवेत् । तस्य परिक्षीणमायुः पुन-रेवविवर्द्धते। सुचिरं सुखं जीवतिस्मृति सम्पन्नश्च भवति। उच्चारणमात्रेण वा वज्रावमार्जनमात्रेण प्रशमं गच्छन्ति । दिनेदिने स्वाध्यायं कुर्यान्महाप्राज्ञोभवति। ओजो बल वीर्य प्रतिभाणसंपन्नो भवति । सर्वपाप कर्मावरणानि चास्यनियत वेदनीयानि निरवशेषं परिक्षयंगच्छन्ति। सर्वबुद्ध बोधिसत्त्व देवनाग यक्षगन्धर्वा-सुरगरूडकिन्नरमहोरगदयश्चास्य ओजो वलवीर्य कायेप्रक्षेप्स्यन्ति महाप्रीतिप्रामोद्य बहुलो भविष्यति ॥ २ ॥

अन्तशो महाब्राह्मण इयं महाविद्यामत्रपदारक्षा तिर्यग्योनिगतानामपि मृगपक्षिणां कर्णपुटे निपतिष्यति। ते सर्वे अवैवर्तिका भविष्यन्ति। अनुत्तराया-संम्यक्संबोधौ। कःपुनर्वादो यः इमां महाप्रतिसरां महाधारणीं श्राद्धःकुलपुत्रो वा कुलदुहिता भिक्षुर्वा भिक्षुणी वा उपासकोपासिको वा राजा वा राजपुत्रो वा राजामात्यो वा ब्राह्मणो वा क्षत्रियो वा तदन्यो वा यःकश्चित्सकृच्छोष्यति। श्रुत्वाच महत्या श्रद्धया गौरवेणाध्याशयेन लिखिष्यति लिखापयिष्यति धार यिष्यति वाचयिष्यति । तीव्रेण मनसा भावयिष्यति परेभ्यश्च विस्तरेण

ॐ भुरि महाशान्तये स्वाहा।
ॐ भूःभुरि २ वज्रवति सर्वतथागत हृदयपूरणि आयुःसंधारणि बल २ बलवति। ॐ जयविद्ये हू २ फट् २ स्वाहा। ॐ मणिधरि वज्रिणि महाप्रतिसरे मम सर्व सत्त्वानां च रक्ष २ हूँ २ फट् स्वाहा।
ॐ मणिवज्र हृदयवज्र मारसैन्यविद्राविणि हन २ सर्वशत्रुन् वज्रगर्भे त्रासय २ सर्वमार भवनानि हूँ २ फट् स्वाहा ॥ १ ॥

इति महाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी रक्षा विधान कल्प प्रथम समाप्त।

यस्य कस्यचिन्महाब्राह्मण अनया तथागतमूर्त्या विद्यामन्त्रपदधारिण्या रक्षाकृतागुप्तिः परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिः स्वस्त्ययनं दण्डपरिहारं शास्त्रपरिहारं विषदूषणं विषनाशनं कृतं भवेत्। तस्य परिक्षीणमायुः पुनरेवविवर्द्धते। सुचिरं सुखं जीवतिस्मृति सम्पन्नश्च भवति। उच्चारणमात्रेण वा वज्रावमार्जनमात्रेण प्रशमं गच्छन्ति। दिनेदिने स्वाध्यायं कुर्यान्महाप्राज्ञोभवति। ओजो बल वीर्य प्रतिभाणसंपन्नो भवति। सर्वपाप कर्मावरणानि चास्यनियत वेदनीयानि निरवशेषं परिक्षयंगच्छन्ति। सर्वबुद्ध बोधिसत्त्व देवनाग यक्षगन्धर्वासुरगरूडकिन्नरमहोरगदयश्चास्य ओजो वलवीर्य कायेप्रक्षेप्स्यन्ति महाप्रीतिप्रामोद्य बहुलो भविष्यति ॥ २ ॥

अन्तशो महाब्राह्मण इयं महाविद्यामत्रपदारक्षा तिर्यग्योनिगतानामपि मृगपक्षिणां कर्णपुटे निपतिष्यति। ते सर्वे अवैवर्तिका भविष्यन्ति। अनुत्तरायासंम्यक्संबोधौ। कःपुनर्वादो यः इमां महाप्रतिसरां महाधारणीं श्राद्धःकुलपुत्रो वा कुलदुहिता भिक्षुर्वा भिक्षुणी वा उपासकोपासिको वा राजा वा राजपुत्रो वा राजामात्यो वा ब्राह्मणो वा क्षत्रियो वा तदन्यो वा यःकश्चित्सकृच्छोष्यति। श्रुत्वाच महत्या श्रद्धया गौरवेणाध्याशयेन लिखिष्यति लिखापयिष्यति धारयिष्यति वाचयिष्यति। तीव्रेण मनसा भावयिष्यति परेभ्यश्च विस्तरेण

सप्रकाशयिष्यति। तस्य महाब्राम्हणं अष्टावकालमरणानि सर्वथा न प्रतिकांक्षित-ब्यानि ॥ ३ ॥

नचास्यकाये महाव्याधयो भविष्यन्ति। नचास्य शरीरे अग्नि नविष नशस्त्रं न गरं नकाखोर्द किरणवेताडं नमन्त्रकर्म नचूर्णप्रयोगो नचांग शूलं नज्वरो नशिरोर्त्तिवा। एकाहिका द्वैतीयका स्त्रैतीयकाः चातुर्थिकाः सप्राहिका वा ज्वराः कायेन संक्रमिष्यन्ति। संस्मृत एव सुखं स्वस्तिना स्वपिति स्मृत एव प्रतिविवुध्यते। महापरिनिर्वाणलाभी भविष्यति।

सकृत्सह धर्मेण महदैश्वर्यमधिगच्छति। यत्रयत्रोपपद्यते तत्रतत्र जातौजातौ जातिस्मरो भविष्यति। सर्वसत्त्वानांच प्रियो भविष्यति। वन्दनीयश्च भविष्यति। पूजनीयश्च सपुद्गलो भविष्यति। सर्वनरक तिर्यग्योनिगतिग्रहन प्रेतोपत्पत्तिभ्यश्च परिमुक्तो भविष्यति ॥ ४ ॥

यथाचार्क मण्डलं रश्मिभिः प्रतपति। तथाज्ञान रश्मिवभासकरो भविष्यति। यथाचन्द्र मण्डलममृतेनप्रभवतां सर्वसत्त्वानां कायंप्रल्हादयति। तथेयं धर्मामृतेन सर्वसत्त्वानां चित्तसंतानानि प्रल्हादयिष्यति।

सर्वदुष्ट यक्षराक्षस भूतप्रेतपिशाचोन्मादापस्मारक डाकडाकिनी ग्रहविघ्न विनायकादयः सवसां महाप्रतिसराया महाविद्याराज्ञाः प्रभावेन नशक्ता विहेठनां कर्तु उपसंक्रमतां च तेषांमियं विद्याराज्ञी स्मर्त्तव्याः। ततस्ते सर्वदुष्ट चित्ताविद्याधरस्यार ज्ञया श्रवणविधेया भविष्यन्ति ॥ ५ ॥

अस्या एवानुभावेन यदुत महाप्रतिसराया महाविद्याराज्ञा नचास्य शत्रुभयं भविष्यति। अनतिक्रमणीयश्च भविष्यति। सर्वशत्रुगणै राज्ञा राजमहामात्यर्ब्राम्हण गृहपतिभिश्च। अन्तशोपि महाब्राहृमण वध्यार्होवधक पुरूषैरूत्थितान्यपिशस्त्राणि खण्ड खण्डं गच्छन्ति। यथा पांशुमयानीवावशीर्यन्ते। तस्मिंश्चसमये सर्वेधर्मा अस्य संमुखी भविष्यन्ति। महच्चास्य स्मृतिवलं भविष्यति ॥ ६ ॥

रक्षोध्नी परमाह्येषा पवित्रा पापनाशनी। श्रीकरी धीकरी चापि सर्वगुण विवर्द्धनी। सर्वमंगल करीह्येषा सर्वामंगलः नाशिनी। सुस्वप्न दर्शिनी चापि दुःस्वप्नस्यविनाशिनी। स्त्रीपुंसयोः परारक्षा विद्येयं हि महावला। अटवी कान्तार दुर्गेषु नित्यं मुच्यन्तितत्क्षणात्। सर्वकामाश्च लभते संबुद्ध वचनं यथा। पथउत्पथमापन्न एतां विद्यामनुस्मरेत्। पन्थानं लभते शीघ्रं भोजनं पानमुत्तमं। कायेन मनसा वाचा यत्कृतं पूर्वजन्मसु। अश्रुभं वहुविधं किंचित् तत्सर्वं क्षपयिष्यति ॥ ७ ॥

स्मरणा द्धारणाच्चैव उद्ग्रहाल्लिखनादपि। पठना द्वाचनाच्चैव जपनात्पर देशनात्। भविष्यत्प चिरेणासौ सर्वधर्म गतिंगतः। एवं धर्म्म रसे प्राप्ते पापागच्छन्ति संक्षयं। सिध्यन्ते सर्वकर्माणि मनसा यद्यदीप्सितं। सर्वमृत्यु भय चैषा त्रांणतस्य भविष्यति। राजाग्नि रूदकं चैव विद्युद्वातस्करोपि वा। युद्धे संग्राम कलहे दझंष्ट्रिणो येच दारूणाः। ते सर्वे प्रलयं यान्ति विद्याया लक्षजायतः। विद्यामिमां परांसिद्धां सर्वबुद्धै हि देशितां। कीर्तमानान सीदन्ति बोधिसंभार पुरये। सर्वेषु चैव स्थानेषु इमां विद्यां प्रयोजयेत्। यानिचेच्छन्तिं कार्याणि स्वपरार्थ प्रसिद्धये। सिद्धन्त्ये यत्न तस्तानि विद्यातो नात्र संशयः ॥ ८ ॥

नमः सर्वतथागतेभ्यो येतिष्ठन्ति दशसुदिक्षु। ॐ मणिवज्रे हृदयवज्रे मार- सैन्य विदारिणि हन हन सर्वशत्रुन् तर तर रक्ष रक्ष मां सपरिवारं सर्वसत्त्वांश्च वज्रे वज्रे वज्रगर्भे त्रासय त्रासय सर्वमार भवनानि हूँ हूँ फट् फट् स्वाहा। बुद्धमैत्री सर्वतथागत वज्रकल्पाधिष्ठिते सर्वकर्मावरणान्यपनय स्वाहा ॥ ९ ॥

इदानीं संप्रवक्ष्यामि आतुराणां चिकित्सतं। चतुरस्र मण्डलं कुर्यान् मृदगोमय समन्वितं। पंचरंगिक चूर्णेन चित्रयेन्मण्डलं शुभं। चतुरः पूर्णकुंभाश्च स्थापयेद्विधिना बुधः। पुष्पाण्यवकिरेत्तत्र धूपयेद्धुपमुत्तमं। बलिकर्मच कुर्वीत महासाहस्रमर्दनं। पूर्ववद् गन्ध पुष्पाणि दद्याच्चात्र विधानतः। चतस्रः कीलकाः

स्थाप्या सर्वश्च बद्धपट्टिकाः । स्थापयित्वातुरं पश्चात् शुचिवस्त्र समावृतं । शुभगन्धानुलिप्तांगं प्रवेशयेत्मध्यमण्डले । ततः पूर्वामुखं निषीद्येतां विद्यामुदाहरेत् । सप्तशो जप्तया चास्य रक्षां कुर्याद्विचक्षणः । आतुरस्य तथोत्थाय वाराश्चाप्येकविंशति । उदाहरेदिमां विद्यां सर्वरोगोपशान्तये । भूयश्च सप्तवारान्वै वलिकुंभं सुमंत्रितं । प्रश्चान्निवेदयेन्मंत्री वलिपुष्पं यथाविधिः । इत्येवं दक्षिणेपार्श्वे प्रक्षिपेत्सप्त एव तु । पश्चिमायांतु तत्रंव उत्तरायां तथादिशि । अधऊर्ध्वंच सप्तैव कृतारक्षा भविष्यति । एवं कृते द्विज श्रेष्ट सर्व दुःखात्प्रमुच्यते । एषा रक्षा मया ख्याता शाक्यसिंहेन तायिना । नास्तस्या पराकाचिद्रक्षाविद्या त्रिधातुके ॥ १० ॥

न तस्य मृत्युर्नजरानरोगो नचप्रियैर्जातु वियोग भावः । नचापि येस्तस्य हि संप्रयोगो भवेद्वियोगोद्भव चित्त सन्ततिः । यमोपि तस्यैव च धर्मराजः करिष्यते पूजां सगौरवेण । कथयिष्यते देवपुरं हि गच्छ क्षणिकमिदं नरकं करिष्यसि । ततो विमानैः स बहुप्रकारैर्महर्द्धिको याति सुरालयं शुभं । एवं ह्यसौ नरमरू यक्ष राक्षसैः संपूजितस्तत्र सदा भविष्यति । वज्रपाणिश्च यक्षेन्द्र ईन्द्रश्चैव शचीपतिः । हारीति पांचिक श्चैव लोकपाला महर्द्धिकाः । चन्द्र सूर्योसनक्षत्रौ येग्रहाः परमदारूणाः । तेच सर्वे महानागा देवता ऋषयस्तथा । असुरागरूडा गन्धर्वाः किन्नराश्चमहोरगाः । नित्यानु बद्धा रक्षार्थ यस्यविद्या महाबला । लिखिनां धारयेत् प्राज्ञो बाहुबद्धां महर्द्धिकां । महतीं लभते पूजां संपदं चापि नित्यशः ॥ ११ ॥

इदमवोचदभगवानात्तमना आयुष्मानन्दः स च महाब्राम्हण स्तेच बोधिसत्त्वास्ते च महाश्रावकाः सा च सर्वावती पर्षत्सदेवमानुषासुर गरूड गन्धर्वश्च लोको भगवतो भाषितमभ्यनन्दन्निति ॥ १२ ॥

आर्यमहाप्रतिसरा महाविद्याराज्ञी रक्षाविधानकल्पो विद्याधरस्यायं द्वितीयकल्प समाप्तः ।

ॐ नमो भगवत्यै आर्य्यमहासाहस्र प्रमर्दन्यैः ॥

एव मया श्रुतमेकस्मिन् समये भगवान् राजगृहे विहरतिस्म। गृध्रकूटे पर्वते दक्षिणपार्श्वे बुद्ध गोचरे रत्नवृक्षप्रभासे वनखण्डे महता भिक्षुसंघेन सार्द्ध-मर्धत्रयोदशभिर्भिक्षुशतैः ॥ १ ॥

तद्यथा। आयुष्मता च शारिपुत्रेण। आयुष्मता च मौद्गल्यायनेन। आयुष्मताच महाकाश्यपेन। आयुष्मता च गयाकाश्यपेन। आयुष्मता च नदीकाश्यपेन। आयुष्मता चोरुविल्वाकाश्यपेन। आयुष्मताचाज्ञातकौण्डिन्येन। आयुष्मताच महाकात्ययनेन। आयुष्मता च वकुलेन। आयुष्मता च वप्पेन। आयुष्मता च कौष्ठिलेन। आयुष्मता च वागीशेन। आयुष्मता चाश्वजिता। आयुष्मता च सुभूतिना। आयुष्मता च सुवाहुना। आयुष्मता चानिरूद्धेन। आयुष्मता च रेवतेन। आयुष्मता च नन्देन। आयुष्मता च नन्देन॥ २ ॥

एवं प्रमुखरर्द्धत्रयोदशभिर्भिक्षुशतैः। तस्मिंश्च समये भगवान् सभिक्षुसंघः मागधेन राज्ञा जातशत्रुणा वैदेहीपुत्रेण सत्कृतो गुरूकृतो मानितः पूजितश्चार्चित-श्चीवरपिण्डपात्रशयनासनग्लान प्रत्ययभैषज्यपरिष्कारैः। तस्मिंच समये वैशाल्यां महानगर्यां महोपद्रव प्रादुर्भूत्। महतो चाकालवृष्टिर्वाताशनिर्महामेघश्च समुत्थितो देवो गर्जते गुडगुडायते विद्युतश्चरन्ति दशदिश श्चाकुलीभूताः। तमोन्धकार-श्च प्रादुर्भूतः। नक्षत्राणि न भासन्ते चन्द्रसूर्यो नप्रभवतो नभासतो न तपतो नविरोचतो न च प्रभास्वरौ भवतः॥ ३ ॥

अथ खलु भगवान द्राक्षीद्दिव्येन चक्षुषा विश्रुद्धे नाति क्रान्त मानुष्यकेन वैशाल्यां महानगर्य्यामेते उपद्रवाः प्रादुर्भूताः। अप्पेकत्यानां लिच्छवीनांया ग्रामान्तपुरी साभूतैरधिष्ठिताभि संसृष्टाः। अप्पेकत्यानां वैशालिकानां लिच्छविनां

या ग्रामान्तः पुरुषा भूतैरधिष्ठिता अभिसंसृष्टा अप्येकत्या ग्रामकुमारका: गणकमहामात्यामात्यपार्षद्या: दासीदास कर्मकर प्रेष्य परिचारका भूतैरभि-भूता: । समन्ततश्च वैशालीजनपदेया भिक्षु भिक्षुण्युपासको पालिका भीतास्त्रस्ता: संविग्ना: संहृष्ट रोमकूपजाता: ऊर्ध्वमुखा: प्रक्रन्दन्तो । बुद्धधर्म संघान्नमस्यन्ति । अतिक्रान्तवर्णा ये च ब्राह्मण गृहपतयो बुद्धशासने नाभिप्रसन्ना: । तेचाप्येकत्या ब्राह्मण गृहपतयो ब्राह्मणं नमस्यन्ति । केचित्पुन: शक्र: केचिल्लोकपालान्न-मस्यन्ति । केचित्पुनर्महेश्वरमाणिभद्रं पूर्णभद्रं हारीतिं चन्द्रसूर्यो ग्रहनक्षत्र पर्वत वनखण्डौषधिवृक्षनद्युत्सदंसरोह्रदकूपतडाग चैत्यस्थानान्यपि नमस्यन्ति । कथं नामै तस्माद्वयमेवंरूपादुपद्रवाद् भयस्थानात्परिमुच्येमिति ॥ ४ ॥

अथ भगवास्तथारूपं ऋद्ध्यभिसंस्कारमकार्षीत । यथारूपेण ऋद्ध्यभिसंस्कृतेन त्रिसाहस्र महासाहस्र लोकधातुं स्वरेण विज्ञप्य सदेवमानुषासुर लोकं प्रसाद्य सन्निपातयामास ॥ ५ ॥

अथ ब्रह्मासहापतिर्ब्रह्मकायिकाश्चदेवा: शक्रश्च देवानामिन्द्रो देवाश्च त्रायस्त्रिशाश्चत्वारश्च महाराजा: चतुर्महाराजिकाश्चदेवा: । अष्टाविंशतिश्च महायक्षसेनापतय: द्वात्रिंशश्च महायक्षा नग्ना हारीतिच सपुत्रिका सपरिवारा-तिक्रान्तवर्णा अतिक्रान्तायांरात्रौ केवलं कल्पं गृध्रकूटंपर्वतं स्वकेनवर्णानुभावेनोदा-रेणावभासेनावभास्य येन भगवां स्तेनोपसंक्रान्ता: । उपसंक्रम्य भगवत: पादौ-शिरसाभिवन्दित्वा एकान्ते स्थित्वा एकवागेकस्वरेणैकपदेन भगवन्तं गाथा-भिरभिटुष्टुबु: ॥ ६ ॥

दीप्तकांचननिर्भास पूर्णचन्द्र प्रभास्वर: ।
श्रीवैश्रवणद्वीर रत्नानामाकरोत्मसि ॥
सिंहवारण विक्रान्त मत्तनागपराक्रम: ।
पर्वतो वा सुवर्णस्यनिष्कं जाम्बूनदस्य च ।

चन्द्रो वा विमले व्योम्नि नक्षत्रेभिः पुरस्कृतः ।
मध्ये श्रावकसंघस्य लक्षणैः समलंकृतः ।
लोकः सदेवको ह्येषमुनैः शरणमागतः ।
मनुष्याणां हितार्थाय रक्षाकालमुपस्थितः ।
महासाहश्रप्रमर्दनं सूत्रं सर्ववुद्धैः प्रकाशितं ।
आचक्रवाडपर्यन्तं सीमा बन्धनमुत्तमम् ।
नमस्ते पुरूषवीर नमस्ते पुरूषोत्तमः ।
कृतांजलिर्नमस्यामि धर्मराजं महामुनिम् ॥ ७ ॥

अथ भगवान्मुहूर्त तूष्णीभावेनाधिवास्य चतुरोमहाराजानामन्त्रयामास। प्रतिरुपं यद्युष्मत्पर्ष दोस्मत्पर्षदं विहेठयितव्या मन्यन्ते। तत्कस्यहेतोः। इतोहि मानुष्ये लोके बुद्धोत्पादो धर्मश्चाख्याता च संघः सुप्रतिपन्नः। इदं मस्मिन् वीजमवरोप्य बुद्धाभगवन्तो लोके उत्पद्यन्ते। प्रत्येकबुद्धाश्चार्हन्तः श्रावकाश्चास्मिन्लोकेकुशलमूलान्यवरोप्य सदसतो द्वात्रिंशतां देवनिकायाना मन्यतरे देवनिकाये उत्पद्यन्ते। राजानोपि भवन्ति चतुरंगिणाश्चतुर्द्वीपेश्वराश्चक्रवर्तिनः। समुद्रपर्यन्ते पृथ्वीमण्डले धर्मेण राज्यं कारयन्ति। तेषां च पुत्रसहस्रं भवन्ति शूराणां वीराणां वरांग रूपिणां महानग्न वलवेग धारिणां परसैन्य प्रमर्दकानां सप्तरत्न समन्वागतानाम् । तद्युष्माकल्पोत्सुक विहारेण विहरतामेवं रूपेणास्मिल्लोकेनोपत्तिर्भविष्यति ॥ ८ ॥

अथ वैश्रवणो महाराजोऽभ्युद्गम्योत्थायासनादेकांशमुत्तरासंगं कृत्वा दक्षिणंजानुमण्डलंपृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य येन भगवांस्तेनांजलिं कृत्वा भगवन्तमेव नमस्यमानो भगवन्तमेतदवोचत् ॥ ९ ॥

सन्ति भदन्त भगवन्तस्माकमुदाराणि गृहस्थान भवनानि नगरोद्यान विमानकूटागार हर्म्यनिर्यूह तोरणगवाक्ष शुभरुचिरविविध विचित्र पट्टदाम विचित्राणि

घण्ठा चामर मुक्ताजाल परिक्षिप्तनि धूपघटिकानि धूपितानि मुक्त पुष्पा-भिकीर्णानि । येषुच वयं नारीशतसहस्र परिवृताः संपूर्णैः पंचभिः कामगुणैः समर्पिताः समन्वंगी भूता विहरामः ॥ १० ॥

तेषामस्माकं भदन्त भगवतः प्रमत्तानां प्रमादविहारिणां विहरतां पर्षत्समन्ताद्दश दिशोन्नपान भोजनानि मार्गयन्ति प्रपलायमानानां स्त्रीपुरुष दारकदारिकाणां जातगर्भस्थानां तिर्यग्योनि गतानामपि च प्राणिना मोजो हरन्ति । विहेठयन्ति विघ्नयन्ति मारयन्ति जीविता द्वयपरोपयन्ति । ते वयं भदन्त भगवतोन्तिके चतुर्णां पर्षदां पुरतः स्वकस्वकानां च पर्षदां रूपलक्षणं दर्शयिष्यामः ।

यस्यपर्षदाय ग्रहो भविष्यति । ततस्तस्य महाराजस्योदार चैत्य प्रतिमा कर्तव्या । आतुरस्य च हस्तेन तस्य महाराजस्य नाम्ना नाना गंध धूपाः प्रधूपयिंतव्याः । पुष्पावकीर्णा धारणीकृत्वा दीपांश्चादीप्य तत्र चैत्य पूजा कर्तव्या ॥ ११ ॥

मदीया भदन्त भगवंपर्षदो यक्षग्रहगृहीतस्य ईदृशं रूपलक्षणम्। सति त्रसते-ऽभीक्ष्णप्रलपं च विकुप्यते । निद्राचा विशते तस्य शूलोवाप्युपजायते । ऊर्ध्वं संप्रक्षते नित्यं नक्षत्राण्यनुधावति । रात्रौ प्रहर्षमायाति वेपतेस्तनते सदा । तत्रमन्त्रपदान्यस्ति लोकनाथश्रृणो हिमे ॥ १२ ॥

स्याद्यथेदम्। सिद्धेसुसिद्धे सत्ये अरे अरणे वले महावले जम्भे स्तम्भे जटिले अखने मखने खखने खरटे खरंगे हरिपिंगले तिमिंगिले तिमिंगालिनी मंगले सिध्यन्तु मन्त्रपदा स्वाहा । मम सर्वसत्त्वानांच वैश्रवणस्य महाराजस्यनाम्ना वले नैश्वर्याधिपत्येन च स्वाहा ॥ १३ ॥

अथ धृतराष्ट्रो महाराजोऽभ्युद्गम्यासनादेकांशमुत्तरासंगं कृत्वा दक्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य येन भगवांस्तेनाञ्जलिं कृत्वा भगवन्तमेव

नमस्यमानो भगवन्तमेतदवोचत्। अस्मत्पर्षदो भदन्त भगवन् गन्धर्व ग्रह गृहीत-स्य ईदृशं रूपलक्षणौ ॥ १४ ॥

नृत्यते गायते चापि भूषणानि प्रियायते ।
अलुब्धः सत्यवादीच हसते कुप्यते पुनः ।
तृषायते रक्तनेत्रो ज्वरोस्या विशते सदा ।
उन्मिषयति न चक्षुश्च शयते च पराङमुखः ।
तत्र मन्त्रपदान्यस्ति लोकनाथ श्रृणोहि मे ॥ १५ ॥

स्याद्यथेदं। अखे नखे विनखे कुनखे वन्धे वराणु चपले वखे वखिने अखिने नखिने वहुले भगे भगन्दरे वशे वशवर्तिनि स्वाहा। मुच्यन्तुमां सर्व–सत्त्वांश्च सर्वग्रहेभ्यो धृतराष्ट्रस्य महाराजस्य नाम्ना वलेनैश्वर्य्याधिपत्येन च स्वाहा ॥ १६ ॥

अथ विरुढको महाराजोभ्युद्गम्यासनादेकांशमुत्तरासंगं कृत्वा दक्षिणं जानु-मण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य येन भगवांस्तेनाञ्जलिं कृत्वा भगवन्तमेव नमस्यमानो भगवन्तमेतदवोचत्। अस्मत् पर्षदो भदन्त भगवन् कुम्भाण्ड प्रेत ग्रहगृहीतस्य ईदृशं रूपलक्षणम् ॥ १७ ॥

बलवती तृष्णाभोति विभ्रान्तश्चापि प्रेक्षते। मुखंलोहितमार्भातिभूमौ स्वपिति कुंचितः। दुर्वर्णः कृशगात्रश्च दीर्घकेशनखस्तथा। दुर्गन्धोमलिनश्चापि मृषासंभिन्न भाषते। तत्रमन्त्रपदान्यस्ति लोकनाथ श्रृणोहि मे ॥ १८ ॥

तद्यथा। खखमे खल खलने खरले खलमे खलेमि खललिखे करखे खटिनि खरलि करखि खरमिने कसने करटि कालिकामिनि विमलि विधिये विधियसमये समइते समि समिनि स्वाहा। शाम्यन्तु मम सर्वसत्त्वानांच सर्वग्रह सर्वभयोपद्रवा विरुढकस्य महाराजस्य नाम्नावले नैश्वर्य्याधिपत्येन च स्वाहा ॥ १९ ॥

अथ विरूपाक्षो महाराजोऽभ्युद्गम्यासनादेकांशमुत्तरासंगकृत्वा दक्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य येन भगवांस्तेनाञ्जलिकृत्वा भगवन्तमेव नमस्यमानो भगवन्तमिदं वचनमुवाच। अस्मत्पर्षदो भदन्त भगवन्नागसुपर्णग्रह गृहीतस्य इदृशं रूपलक्षणम्॥ २०॥

हिक्कतेश्च सतेचापि शीतलं गात्र मे वच। स्विद्यते फेनलालास्य स्वपतेच पुनः पुनः। वर्णवान्भवते शूरो वेपते धावते तथा। पुनर्नखान् विदर्शयन्ति महींविशति रोदति। तत्रमन्त्रपदान्यस्ति लोकनाथ श्रृणोहि मे॥ २१॥

स्याद्यथेद। ऋममे ऋकमनि ऋकसे ऋुकसे ऋकसमे ऋुसुमे ऋुसमे ऋुके ऋुऋुमे ऋुगे अगले नगले समगले कहुमे हुमे चक्रमे अलुके कलमके कलले कलटके इलेमिलेविले अगरूवति स्वाहा। स्वस्त्यन्तु मम सर्वसत्त्वानांच विरूपाक्षस्यमहाराजस्यनाम्नावलेनैश्वर्य्याधिपत्येन च स्वाहा॥ २२॥

अथ भगवांस्तावदेव सर्वावत्याः पर्षदः पुरतः सिंहनादं नदति। दशबल समन्वागतोऽहं चतुर्वैशारद्य विशारूदः पर्षद्युदारमार्षभं सम्यक सिंहनादं नदामि। ब्राह्मंचक्रं प्रवर्तयामि। मारोनिर्जित एकेन ससैन्यवल वाहनः। रक्षायै सर्वसत्त्वानां सर्वविद्या श्रृणोथ मे॥ २३॥

स्याद्यथेदं। असंगे खड्गवते वलनिर्घोषे सूरे सूरवते वज्रसमे वज्रं समे वज्रधरे स्तम्भे जम्भे दृढसारे विरजे विघसे वराग्र प्राप्ति अरणे दिशि विघुष्टे स्वाहा। स्वस्त्य-स्तु मम सर्वसत्त्वानांच सर्वतथागतस्यवलेनैश्वर्य्याधिपत्येन च स्वाहा॥ २४॥

बुद्धस्य वचनं श्रुत्वा लोकपालश्चतुर्दिशं। उत्त्रस्ताभीत संविग्ना अस्थासुः प्राञ्जलिकृत्वाः। शेषा भूतगणास्त्रस्ता विक्षिप्ता विरली कृताः प्रपलायन्ते दशदिशोमहानाथमुदीरयन्॥ २५॥

तद्विदित्वा महाराजास्त्रिगुप्तं समुदाहरन् । अहो विद्या महासाहस्र प्रमर्दनी। यस्यास्त्र सन्ति भूतानि श्रुत्वा बुद्धस्य भाषितं । यया प्रज्वलितो वन्हिरसिर्वा-तैलपाचित: ।

क्षुरधारासमा विद्या गौत्तमेन प्रकाशिता । योहृयेतन्नाभिमन्येत बुद्धवाक्यं सुभाषितं । तस्यान्नब्रह्मशापेनजोष्ठ पुत्रोनभोष्यति ॥ २६ ॥

अग्निं प्रज्वालयित्वातु गृहीत्वासितसर्षपान् घृतमण्डेन संयुक्ता प्रक्षेप्तव्याहुशने। हेष्टमुर्द्ध चतुर्दिक्षु क्षिप्ताच वरूणोदकं । यदिक्षिप्र नमुंचेयुरिदंश्रुत्वा सुभाषितं। भवन्तु ज्वलिता: सर्वे यथाग्नौ धृत्तसर्षपा: । क्षेमंचतेनलपूस्यन्ति यक्षदण्डेन तर्जिता: । तेषांदक्षिणपाश्र्वेतु महागण्डो भविष्यति । चित्ररूपा भविष्यन्ति यक्ष-रोगेण पीडित्ता: ॥ २७ ॥

अडकवती राजधानीं नगच्छन्ति कदांचन । निवेशनं नपश्यन्ति कुवेरस्य यशश्विन: । आसनं च न लभ्यन्ति भूतसंघा: समागमे । अन्नपानेन रहिता जायन्ते यक्षमण्डले । महासाहश्रप्रमर्दनं सूत्रं यो यक्षेनानुवर्तते । तस्य वज्रधर: कुद्धोमूर्द्धानं स्फोटयिष्यति । कर्कश क्षुरधारेण जिव्हां तस्ये हृछेत्स्यति । तीक्ष्णेन चास्य शस्त्रेण कर्णौंनासां च क्षेत्स्यति । प्रपातयति चक्रेणक्षुरधारेण मस्तकं। लोह मुद्गलकीलेन हृदयं चास्य पीडयेत् । मुखत: श्रवतेचास्य पूयमुष्ण च शोणितं । विद्यापाशेन दण्डेन सदा संसारगामिन: । तत्रैव संसरिष्यन्ति संसार चक्र मण्डले ॥ २८ ॥

श्रियाविष्टा महाराजा सभागम्य चतुर्दिशं । धर्मसन्नाह संनद्धा निषण्णा भद्रपीठके । धृतराष्ट्रस्तु पूर्वायां दक्षिणेन विरूढक: । पश्चिमेन विरूपाक्ष कुवेर श्चोत्तरांदिशम् ।

राज्ञा समागतानां हि ज्वलितानां तेजसाश्रिया । अन्तरीक्षं तदा शास्ता सर्वज्ञोहि समुद्गत: । वज्रासने निषद्येह विमाने ब्रह्मनिर्मिते ॥ २९ ॥

ततो ब्रह्मा महाब्रह्मा प्रांजलिस्तं नमस्यति। सुर्वण पर्वतः श्रीमान् यष्टिकांचन सन्निभः। पद्मपुष्प वहुत्फुल्लः शालराजेव पुष्पितः। पूर्णचन्द्रो रविर्वापि नक्षत्रैः परिवारितः। सुवर्ण वर्णकायेन लक्षणैर्मुनिरावृतः ॥ ३० ॥

संस्तुत्वा लोक प्रद्योतं ब्रह्मालोक पितामहः। पुरोतो लोकनाथस्य लोकपालानथा ब्रवीत्। नप्राप्तं लोकपालानां पर्षदीनानुशासनं। इतो बुद्धाहि जायन्ते बुद्धाः प्रत्येकजा अपि। इतश्च श्रावकोत्पत्ति र्देवाश्चापि समुत्थिताः। जायन्ते ब्राह्मणाश्चव षडंगवेदपारगाः। ऋषयश्च महाभागा इतः श्रमण ब्राह्मणः। अल्पोत्सुकानांयुष्माकं वध्यतेमानुषी प्रजाः ॥ ३१ ॥

ब्रह्मणो वचनं श्रुत्वा लोकपालावचोव्रवन् एवमेतन्महाब्रह्मन्ने तमेतन्महा-मुने। एतेविशोषयिष्यामः समन्तात्सागरं वयम्। सुमेरुं कम्पयित्वातु धरणी परि-वर्त्यच। वन्धयिष्याम पाशेन चन्द्रसूर्यौ तथानिलम्। नक्षत्राणिच सर्वाणि गाढेना व्याहतेन च। दिशश्च दर्शनाभासास्तेषां नेष्याम सर्वदा। ये प्रदुष्टा भविष्यन्ति न च लोकहितोद्यताः। लोकः सदेव कोत्स्येषगृह्मते भूतकारणान्। परिभवन्ति च भूतानि हिंसन्तेमानुषी प्रजाम्। अत्रमन्त्रधराः कामं दर्शयन्ति पराक्रमं। अतिक्रा मन्ति ये विद्यां मंत्रानौषध मेवच। विद्यातिक्रान्ता पर्षदः समन्त दण्ड तर्जिताः। कृत्वा समानयिष्यामः लोकनाथस्यचाग्रतः। तेषां दण्डं प्रणेष्यामि सूत्रं ब्राह्मणं निर्मितं। यस्येदं भाषतेविश्वं तर्जते भूत मण्डलं ॥ ३२ ॥

बुद्धस्य पादौ वन्दित्वा आलोक्य च परस्परं। सुवर्ण रूप्यवैदूर्य्य मुक्तायाः स्फटिकस्य च। समुसारा श्मगर्भस्य सप्तरत्न समाकुलान्। सहस्रारान् सुवर्णाश्च चतुरः संस्कृतान्नथान्। विश्वकर्म सुसंयुक्तान् ऋद्ध्या वैहाय संगमान्। ते तत्रा रूप्यराजानः प्रक्रान्ताः भूतमण्डलात्। पुष्पपूर्णा महीकृत्वा चूर्णैश्चापि हिरण-प्तयैः। यष्टीरावध्यहिगले सूत्रपाशा तथापि च। यक्षसेनापतीन्सर्वान् प्रेषयित्वा चतुर्दिश। आनेथ सर्वभूतानि यावन्तो स्मद्गतादिशि। महासाहश्र प्रमर्दनं संश्रोतुं

सूत्र मुत्तमं । ब्रह्मलोकात्समुदितं सर्वदेवैर्विनिर्मितं । महासाहस्र कायेन मर्दिता यक्षराक्षसा: ॥ ३३ ॥

श्रुत्वावाक्यं कुवेरस्य यक्षसेनापतिर्गतः । विक्रमन्तश्चतुर्दिक्षु घोरं घोषन्ति गुह्यकाः । अष्टाविंशच्च भूतानिग्रहा गंधर्व जामुने । पुरस्तिमे दिशोभागे भूतसंघाः श्रृणोतु मे । सर्वे ते सूत्रपाशेन पंच वन्धन पीडिताः । अष्टाविंशच्च भूतानि ग्रहाः कुम्भाण्ड जामुने । दक्षिणेस्मिन्दिशोभागे भूतसंघाः श्रृणोतु मे। सर्वेते सूत्रपाशेन पंचबन्धन पीडिताः। अष्टाविंशचच भूतानि भोन्ति नागग्रहामुने। पश्चिमेस्मिन्दि शोभागे भूतसंघाः श्रृणोतु मे । सर्वेते सूत्रपाशेन पंचबन्धन पीडिताः । अष्टाविंशच्च भूतानि भोन्ति यक्षग्रहा मुने । दिग्भागे उत्तरेचापि भूतसंघाः श्रृणोतु मे। सर्वेते सूत्रपाशेन पंचबन्धन पीडिताः । ज्येष्ठ पुत्रः 'कुवेर स्य संजयो नरवाहनः । पादमूलेतु तस्यैव यक्षाणां षष्ठि कोटयः । आकृष्टाः सूत्रपाशेन पञ्च वन्धन पीडिताः । महेश्वरो महादेवश्च तु वाहुर्महावल । पादमूलेतु तस्यैव यक्षाणां षष्ठि कोटयः । आकृष्टाः सूत्रपाशेन पंचवन्धन पीडिताः ॥ ३४ ॥

आगत्य सर्व भूतानि पर्वते भूतमर्दने । एषा उद्भाविता विद्या सर्वविद्या समाकरा। निष्ठूरं परूषंदण्डं सर्वबुर्द्धहिं भाषितं। एतगच्छाम शरणं सर्वगौतम मादरात्। अशाव्धेनानुवर्तेथ माचसर्वेनभेष्यथ ॥ ३५ ॥

ततोमुहूर्त मात्रेण भूतसंघाः समागताः। पर्वतेषु प्रपातेषु समुद्रेषु सरस्सु च। नदी प्रस्रवणोत्सेषु आवर्तेषु च ये स्थिताः। उद्यानेषु विमानेषु आरामेषु वनेषु च। चैत्यस्थाने ग्रामस्थाने वृक्षमूलेषु ये स्थिताः। नगरस्य प्रदेशेषु ग्रामेषु निगमेषु च। राजकुलेषु द्वारेषु विमानेषु च ये स्थिताः। मण्डपेषु श्मशानेषु तथा देवकुलेषु च। सीमासु शुष्कशालायां भून्यागारेषु जांगले। ऊर्ध्व हेष्टंच ये यक्षाः सर्वेदिक्षु विदिक्षु च। यक्षकोटि सहस्राणि विद्यापाशेन कार्षिताः। मृदंग वादितं कृत्वा

केचित् झुर्झुरवादिनः । वीणापणववेणूश्च वादयन्तो महावलाः । कृत्वा च वादित चित्र गांधर्व नाद्य मेवच ॥ ३६ ॥

इन्द्रः सोमश्च वरूणो भारद्वाजः प्रजापतिः । मातलिर्लोहिताक्षश्च हिमवन्तः सकर्णकः । चन्दनः कामश्रेष्ठी च मणिकण्ठो निकण्ठकः । प्रजागुरुर्यतीशश्च- मणिकण्ठी निकण्ठकः । चित्रसेनश्च गन्धर्वो नरराजो जिनर्षभः । तथा शिखि- नाम तुम्बुरूः सूर्यवर्चसः शैवलश्चासि पुत्रश्च विश्वामित्रो यशोधरः । आढवकः सुमनश्च शूचीकर्णोदरी मुखः । पञ्चालगण्डः सुमुखः ससैन्य बलवाहनः । देवानागाश्च गन्धर्वा असुरा यक्ष राक्षसाः । तृतीयकश्च उन्माद स्तथा चातुर्थको ज्वरयेच लोकान् हेठयन्ति प्रदुष्टायक्ष राक्षसाः । चतुर्दिक्षु समानाय पञ्चबन्धन पीडिताः । प्राञ्जलिकाः पुरस्थित्वा लोकनाथमभिव्रुवन ॥ ३७ ॥

नमस्ते पुरूष वीर नमस्ते पुरुषोत्तम प्राञ्जलिकरा नमस्यामि धर्मराज नमोस्तुते ॥ ३८ ॥

धावन्ति पुरतस्तेषां भूतायक्षा महाभयाः । चतुर्भूजा महाकाया वहुपादैक- पादकाः । चतुष्पदा द्विपादाश्च दुर्ध्वपादा अधोमुखाः । बहुकायैक शीर्षाश्च एककायाश्चतु:शिराः । बहुनेत्रार्द्ध कायाश्च एकाक्षाद्वा दशोदराः । खरोष्ट्रहस्ति शीर्षाश्च ऊर्ध्वहस्ता अधः शिराः । शस्त्रदन्ताः शस्त्रवाहूः शस्त्र पादाश्च राक्षसाः । ताम्रकेशा स्ताम्र दंतास्ताम्रा क्षास्ताम्रपाणयः । ताग्रमुद्‌गर पादाश्च ताम्रनासा अयोमुखाः । आदीप्त हस्तपादाश्च मनुष्यतनुमाश्रिताः । काणाः कुब्जास्तु गरूडा विकृताक्षा विजंभकाः । व्याडरूपा विरूपाश्च विकलास- कलोन्मुखाः । लम्बोष्ठा वक्रदन्ताश्च प्रदुष्टा भृकुटी मुखाः । स्थूलोदराः कुंभकर्ण लम्बकर्णा अकर्णकाः । दीर्घवाहू दीर्घकर्णादीर्घ नासाग्रपाणयः । शुष्ककाया दीर्घकाया दीर्घलोमाभ्यलं कृताः । पादभाराः कृशग्रीवा दुर्गन्धाः कलशोदराः मकरस्य यथा अंशोमुशल मुद्‌गरोदराः । ऊर्ध्वनेत्रा महाकर्णा

ऊर्ध्वकेशाः सुलोहिताः । स्थूलशीर्षा धनुर्ग्रीवाः कुब्जा कुंभोदराः कृशाः। ववर्षुर्वन्हि वर्षाणि मेरूमूर्ध्द्रि विचाल्पवैः। वृक्षपर्वतपाषाण भ्रमकूटसमद्युतिः। शंखभेरी मृदंगानां कुम्भाण्डा दुंदुभिस्वराः। प्रमुञ्चन्तिरवं भीमं महाकण्ठाः खरस्वराः। कालनीलकपीताश्च हरिपिंगल पिंगलाः। गुह्यकाः सर्वदुष्टानामालये पुरताः स्थिताः। ग्रसन्तेमानुषं लोक नरनारी तथेतरान्। उत्कृत्यमां संरूधिरं मेदो मज्जास्तथापरे। सूचिरोमासिकेशाश्च रक्त लोहित म्रक्षिताः। भक्षमाणाः प्रधावन्ति कुणपंसंप्रगृह्यवै। तीक्ष्णदन्ता रक्ता हस्ता ओष्ठम्रक्षित लोहिताः। अर्द्धवादितगात्रैश्च कृत्वा हस्तौ सुपूरितौ। वुक्कां हृदयजत्रूणि जघनं भक्षमाणकाः। कललाहस्त पादेभ्यो हरन्ते प्राणिनांवलं। अस्थि संकल कायेन उन्त्रासन्ति जनान्वहून्। गृहीत्वामानुषं चर्म लोहितेन प्रपूरितं विषेणोग्रेणसंसृष्टं विक्षिप्तन्ति दिशोदशः। नगराणां प्रदेशेषु विक्षियन्त कुलाकुलं। वातंपित्तं च श्लेष्माणं क्षोभयन्ति चतुर्दिशं। ईतिसंतिष्ठते तत्र राजपीडामहाभयाः। सर्वेसमागतास्तेपि विद्यापाशेन कर्षिताः। नमस्ते पुरूषोवीर नमस्ते पुरूषोत्तम। नमस्यामि प्राञ्जलिकरा धर्मराज नमोस्तुते॥ ३९॥

चरन्तिनगरंग्राम्यं राष्ट्रं राजकुले च। यक्षा ओजोहरा घीराः कृशाङ्गा रूधिराशिनः। महाकाया महाभीमा महाबला महा स्वराः। दशग्रीवाः सहस्राक्षा महाग्रासा महामुखाः। महतापरिवारेण शस्त्रहस्ताः सुभैरवाः। असिचर्म गृहीताश्च उल्का हस्ताश्चतुर्भुजाः। दण्डहस्ताः शस्त्रहस्ताः शूलिनो वज्रपाणिनः। उच्चा सन्ति दिशः सर्वा युद्धं कृत्वा सुदारूणं। प्रसन्ना गुह्यकाः सर्वेदुष्टा यक्षालये-स्थिताः। ग्रसन्ते मानुषे लोके नरनारी स्तथेदरान्। उष्णैर्मांसैश्च रूधिरैर्भ्रान्ताङ्गाः कामरूपि॥ ४०॥

सिंहव्याघ्रादिमहिष खरोष्ट्रांश्च स्वरूपिणः। ऋक्षद्वीपिबृक न्यंकु श्रृगालैड़ विडालकैः। रूपैराखुंकडपिप्रख्यैः खद्गी शूकरना कुलैः। मत्स्यकच्छपरूपैश्च अपरैः काकको किलैः। उलूक गृद्धश्येनादि तथातिमितिमिंगिलैः। मायरैर्हंसका

पोतै रूपैः क्रोश्चविहंगमैः । केचित्कुक्कुटरूपेण यक्षाः पश्यन्ति मानुषान् । सुपर्णपंक्षि वेषेण संत्रासन्ति जनान्वहून् । केषांचिन्मानुषं शीर्ष शरीरं खर-कुक्कुटं । अन्यानभि द्रवन्तोन्ये दृश्यन्ते विकलाशयाः । विलग्नाः कामपरमा अंत्रमालाव गुण्ठिताः । प्रहरन्ति त्रिश्शूलेन पीडां कुर्वन्ति प्राणिनां । मुञ्चन्ति दारूण श्वासं संत्रासन्ति इमाः प्रजाः । विचित्र रूपा दृश्यन्ते यावनी प्राणसन्ततिः । गृहीत पर्वताश्चान्ये असिचक्रधराः परे । संख्याशतसहस्राणां मुखरादण्ड तर्जिताः । उत्पाटिताक्षा विमुखाः खण्डदन्ताश्च राक्षसाः । छिन्नना साश्छिन्न कर्णा श्छिन्न जिव्हा बलीमुखाः । संछिन्न हस्तपादाश्च छिन्न शीर्षाश्च राक्षसाः । प्रेक्षन्ते चावतारंहि ओजो हिंसन्ति किल्विषाः । मानुषाणां शरीरेषु ससूक्ष्मो दृश्यते ग्रहः । रोमान्तरेषु मर्मेषु तथाव्रण मुखेषुच । सर्वे समागतास्तेपि विद्यापाशेन कर्षिताः । नमस्ते पुरूषवीर नमस्ते पुरूषोत्तम । नमस्यामोञ्जलिकरा धर्मराज नमोस्तुते ॥ ४१ ॥

सुमेरौगिरि राजे च चक्रवाडे तथैवच । गृध्रकूटे इषाधारे हिमवद् गंधमादने । पाण्डवै चित्रकूटे च नारदे पर्वतद्वये । श्रीपर्वतस्य मूर्द्धस्या तुंगेयेतु समुद्भवाः । या देवता तत्रधस्ता ऋषयश्च समाश्रिताः । वभूवुस्तेपि चोद्विग्नना आयासो त्रस्तमानसाः। देवकोटिसहस्राणि देवकोटिशतानि च । देवकन्या महाभागा अंजलिं संप्रगृत्यवै । वेमचित्री च राहुश्च प्रल्हादश्च समागताः । भृत्यकोटी सहस्रैस्तु भृत्यकोटी शतैरपि । कन्यास्तेषां मृद्धिमत्यो वध्वा दशनखाञ्जलिं । सागरः सुप्रतिष्ठ नाग राजो मनस्यपि । नागेशोऽनवतप्तश्च उभौ नन्दोपनन्दकौ । वक्षुर्नन्दो वज्रमति गंगा सिंधुरश्च सागरः । सुपर्णी पक्षिराजश्च सागरं क्षोभयन्ति च । नागकोटि सहस्रेभि नागकोटी शतैस्तथा । कन्यास्तेषां महाभागा अञ्जलिं संप्रगृत्यवै । रविचन्द्रावुभौवापि नक्षत्र परिवारितौ ॥ ४२ ॥

सुवर्णः पुष्पगन्धेषु मगधेषु च भेषकः । कर्मणिभरूकक्षेषु कोशलेषु प्रपुण्डकः । सूचीरोमा च सहृयेषु मल्लेषु च यशोधरः । विभीषणस्तु पांचाले लोहिताश्च

कुंभोदरश्च वंशेषु सूरदेषु अश्वजे। पिंगलश्च अवन्तेषु कपिताक्षश्च वैदिशि। महाजनपदाश्चैते उक्ता च दीर्घिलः। प्रमदर्नस्तु गान्धारे सूर्य्यमित्रश्च कम्वुषु। कपिलः सुदर्शनो यक्षाश्चतुर्दशः। वज्रपाणिर्महायक्षो धर्मपालः प्रपुण्डरः। विष्णुः पिण्डोलः कलशोदरः। कुंभीरः सात्यकिश्चापि पांचिकश्च जिनर्षभः। महेश्वरो महायक्षश्चतुर्बाहूर्महाबलः। प्रमर्दनः शूरसेनो महानग्नो महाबलः। यमश्च यमदूतश्च मारश्चापि ससैन्यकः। हरिर्नाम्नायक्षसौ यक्षकोटी परिग्रहः। हारीतिच ससैन्यातु गिरिदारी च यक्षणी। भीमरूपा महातेजा हारीतिनाम विश्रुत्ता। चण्डा चण्डालिकाचैव पञ्चपुत्रशतैर्वृताः। आकोटा कर्कटी काली पदुमा पदुभावती। पुष्पदन्ती विशाखा च खरकर्णा च राक्षसी। चन्दनो विष्णुलश्चापि हरिः कपिल पिंगलाः। कुंजरो नाग दन्तश्च गिरिमित्रोग्र दंष्ट्रकः। राक्षसी भद्रदन्ता च व्रह्मिला विक्षुलास्तथा। यक्षोहालाहलश्चैव राक्षसश्च वितुंदकः। शूलेषु ते गृहीत्वा भगवांश्च मृगमानुषान्। भक्षयन्तश्च जीवन्तो धावन्तश्च दिशोदशः। प्रकम्पमानाधरणी शोषयन्तो वनस्पतीन्। संकोचयन्तः शिखरन्मर्दयन्ते इमाः प्रजाः। परस्परं हर्षयन्तो विद्याकृष्टाः समागताः। नमस्ते पुरूषोवीर नमस्ते पुरूषोत्तम्। नमस्यामः अञ्जलिकरा धर्मराज नमोस्तुते॥ ४३॥

तेषां समागतानां हि लोकनाथस्य चाग्रतः। ततो वैश्रवणो राजा लोकनाथमथाब्रवीत्। ममा स्त्युत्तर दिग्भागे राजधानी सुनिर्मिता। मनोरमाडकवती तेनाहमडकाधिपः। चिन्तिता सर्वदेवेहि राजधान्याडकाह्वया। समुच्छ्रितान्त प्राकाराः सर्वरत्न समाकुलाः। क्षोमकैर्योजन शतं समन्तात्संस्कृतं मया। क्षोमकैश्चैकमेकस्मिन्समन्ताद्दिक चतुष्टये। स्थिता वज्रधरा यक्षाः शस्त्र हस्ताः सुनिर्मिताः। राजधान्यास्तु तत्रैव कृतंद्वार चतुष्टयं। एकं स्वर्णमयं द्वारं द्वितीयं रत्नसंस्कृतम्। तृतीयं स्फटिकं द्वारं चतुर्थं मणिचित्रितं। अभ्यन्तरेतु नगरे उद्यानेवन पुष्पिते। विमानानि विचित्राणि सप्तरत्न मयानिवैः। नानारत्नमयावृक्षा नानापक्षि निकूजिताः। नानापुष्प सुसंछन्ना नानागंधानुलेपनाः। यक्षिणीनां विलासैश्च गीतावाद्यैरलंकृताः। अनुमिश्रियं त्वग्प्रांभूतानां तत्र

मण्डले। सर्वाकार वरोपेतास्तत्रमे परिचारिकाः। धर्मधरा धर्मकामा नच हिंसन्ति प्राणिनां। अन्नपानेन विकला करूणा स्त्वितरे प्रजाः। अधर्मचारी अधर्मकामास्तेऽपि हिंसन्ति प्राणीनां। उदारं परिमार्गन्तो विप्रेक्षन्ति चतुर्दिशं। नगर द्वारसंस्थाये उद्यानेषु वनेषुच। यक्षराक्षस भूतानां कोटीशत सहस्रकान्। सगर्णानानयिष्यामः सूत्र पाशेन कर्षिताः॥ ४४॥

चन्दनानां वनैश्छत्रं शातपुष्करणीचितं। मध्ये तद्राजधान्यास्तु धर्मराजा निवेशनं। समन्ता द्योजनंयावत्कूटागाराश्च निर्मिताः सुवर्णस्य भवेदेकोद्वितीयो रूप्यमेवच। वैडूर्यस्य तृतीयस्तु चतुर्थः स्फटिकः श्रुचिः। पंचमोरत्नमुक्तायाः षष्ठश्चैवास्मगर्भकः। सप्तमस्तुमुसारस्य सप्तरत्न कमष्टकः। नारीशत सहस्राणि एकैकस्मिं समागताः। चित्रैराभरणैरग्रैश्चित्रैर्वेशैरलंकृताः। विचित्र गीतवाद्यैश्च शिल्पस्थानेषु शिक्षिताः। इदृशेन प्रमोदेन उदग्रास्तुष्ट मानसाः। अत्राहं मधुपानेन कामैश्चात्यर्थमूर्छिताः। पर्षन्मे प्रपलायन्ती संत्रासन्ति दिशोदशः। स्त्रियश्च पुरूषश्चापिस्तथा दारकदारिकाः। गर्भस्था अपि नश्यन्ति तिर्यग्योनिगता अपि। नक्षत्र चन्द्र सूर्याश्च ग्रहाः पीडन्ति दारूणाः। शस्यं बीजं फल पुष्पं औषधंपान भोजनं। हरन्ति मानुष लक्ष्मी मुच्चाचांक रातिच। ये केचिद्दुःकृता लोके वैराः कलह विग्रहाः। दग्ध नष्टं हत भिन्न तत्सर्वं भूतजं स्मृतम्। औगुण्ठन्ति निगुण्ठन्ति पर्यस्यन्ति स्थिहन्ति च। उत्त्रासन्ति च सत्त्वानां विप्रेक्षन्ति द्विषन्ति च। दर्शन्ति पापकं स्वप्नं प्रसुप्तान् पीडयन्तिच। द्वारस्थाश्चाच्छतां कृत्वां प्रकाशन्ति ग्रसन्ति च। मित्र ज्ञाति स्वरूपाश्च दृश्यन्ते चालयन्ति च। विचित्र कन्यकारूपै दृश्यन्ते कामचारिणः। चन्द्ररूपेण दृश्यन्ते सूर्य नक्षत्र रूपिणः। वातोल्का शनिरूपेण दृश्यन्ते वायुपीडिताः। उल्काकलाप सदृशाः श्रृगाल स्वर भैरवाः। विक्रमन्तश्च दृश्यन्ते वृक्ष चैत्यालयेषु च। दिव्याः कुमाररूपेण ज्वलन्तः शकट स्वराः। सदा चित्राणि दर्शन्ति आलयेषु पथेषु च। गृहाणां नगराणां द्वारं मचन्ति ते ग्रहाः गृहित्वा जीवित कायं कुपथे त्रासियन्ति च। रोगान्विचित्रान्दर्शन्ति विचित्राणि च रूपाणिं विचित्राणि स्वराणिच।

व्याधिवैकाय संस्थितम् । विपरीतं च दर्शन्ति सर्वरोगेषु लक्षणं । यावति प्रकृतिर्लोके सर्वादर्शन्ति तेन्यथा । सर्वेसमागतास्तेपि विद्यापाशेन कर्षिता: । नमस्ते पुरूषो वीर नमस्ते पुरूषोत्तम: । नमस्यामोञ्जलिकरा धर्मराज नमोस्तुते ॥ ४५ ॥

वैश्रवणो महाराजा उत्थितोथ कृताञ्जलि: । चक्रांक चित्र चरण यष्टिकांचन-सन्निभ: । लोक प्रद्योतकरण लोकनाथ महामुने । चतु: षष्ठि सहस्राणि यक्षाणा-मनुचारिण: । निश्रिता ह्युत्तरभागं पीडयन्त्युत्तरांदिशं । तेषां दण्ड प्रणेष्यामि लोकनाथस्य संमुखं ॥ ४६ ॥

स्याद्यथेदं- खड्गे खड्गगर्भे विचक्षणे चक्र राजाने चन्दे चपले पाताले भीमपर्वते खराग्रे कुटिले कराग्रे एकाक्षि वर्गवति सारंगवति विचित्रवति चित्रकान्ति स्वस्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच उत्तरस्यांदिशि स्वाहा। ब्रह्माचाप्यथ शकश्च लोकपाला महेश्वरा: । यक्षाधिपतय: सर्वे हारीति च सपुत्रिका । इमां पुष्पांश्च गन्धा च प्रतिगृण्हन्तु ममाहुतिम् । वीर्येण तेजसा तेषामैश्वर्येणवलेनच । निहता: सर्वरोगाश्च स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्व-सत्त्वानांच सर्वभयोपद्रवोपसर्गेभ्य: स्वाहा । नमस्ते पुरूषोवीर नमस्ते पुरूषोत्तम: । नमस्यामोञ्चलिकरा धर्मराज नमोस्तुते ॥ ४७ ॥

धृतराष्ट्रो महाराज: सकृताञ्जलि रूत्थित: । फुल्लराशिरिवोत्फुल्ल कल-विंकरूत स्वर: । मारकोकिल निर्घोष मेघदुंदुभिगर्जित: । चतु: षष्ठि सहस्राणि गन्धर्व राक्षसा मुने । निश्रिता: पूर्व दिग्भागे पीडयन्ति पुरस्तिमान् । तेषां दण्ड प्रणेष्यामि लोकनाथस्य चाग्रत: ॥ ४८ ॥

स्याद्यथेदं । धरणि धारणि प्रध्वंसनि भजनि प्रभंजनि विधमणिकिंपुरूषे सकले सरथे सारवति शूलधरे शूलधारिण शुद्ध चरणे घोषवति साराग्रे शान्ति स्वस्त्यन्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च सर्वभयोपद्रवेभ्य: पूर्वस्यां दिशि

स्वाहा । ब्रह्माचाप्यथ शकश्च लोकपाला महेश्वराः । यक्षसेनापतयः सर्वे
हारीति च सपुत्रिका । इमाः पुष्पाश्च गन्धाश्च प्रतिगृण्हरस्तु ममार्हुनि । वीर्येण
तेजसा तेषामैश्वर्येणवलेन च ।

निहंताः सर्वरोगाश्च स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच सर्वभयोपद्र-
वोंपसर्गोपसर्गोपायासेभ्यः स्वाहा । नमस्ते पुरूषो वीर नमस्ते पुरूषोत्तम ।
नमस्यामोञ्जलिकरा धर्मराज नमोस्तुते ॥ ४९ ॥

राजाविरूढकश्चापि प्राञ्जलिकस्तथोत्थितः । सर्वज्ञ सर्वदशीच सर्ववादि
प्रमर्दकः । सर्वसंशयछेत्ता च सर्वलोक विनायकः । चतुः षष्ठि सहस्राणि
कुम्भाण्डाः प्रेतपूतनाः । निश्राय दक्षिणां दिशां पीडयन्ति तदुद्भवाम् । तेषां
दण्ड प्रणेष्यामि लोकनाथस्य सन्मुखं ॥ ५० ॥

स्वाद्यथेदं-शान्ति सारवति कान्ति कारवति किंकसि किरति किरण्डि
किवण्डि धरणि धमनि भूमिधारणि हिमवति ज्योतिश्चरणे मोलाग्रि स्वस्त्यस्तु
ममसपरिवारस्य सर्वमसत्त्वानांच सर्वभयो पद्रवेभ्यः दक्षिणस्यां दिशि स्वाहा ।
ब्रह्माचाप्यथ शक्रश्च लोकपाला महेश्वराः ।

यक्षसेनाधिपतयः सर्वे हारीति च सुपुत्रिका । इमाः पुष्पाश्च गन्धाश्च
प्रतिगृण्हन्तु ममाहुतिम् । वीर्येण तेजसा तेषामैश्वर्येण बलेनच । निहताः सर्वरो-
गाश्च स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य । सर्वसत्त्वानां च सर्वभयोपद्रवेभ्यः स्वाहा ।
नमस्ते पुरूषोवीर नमस्ते पुरुषोत्तमः । नमस्यामोञ्जलिकरा धर्मराज नमो-
स्तुते ॥ ५१ ॥

विरूपाक्षो महाराजो गृहीतांमलि रूत्थितः । महामेघ महासिंह महामह
महोदधिः । महावादि महाशूर महासंग्राम मर्दकः । चतुःषष्ठी सहस्राणि नासौपणं
गुह्यकाः । निश्राय पश्चिम देशं पीडयन्ति तदुद्भवान् तेषां दण्डं प्रणेष्यामि
लोकनाथस्य सन्मुखम ॥ ५२ ॥

स्याद्यथेदं-धर्मि वराग्रे वलवलि वलिनि दिशांगे विवशि सागरे खरि कपिले चण्डालि विवरिणि वीराजने विधारणि वर्णवति विमति वर्णवति अचले स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च पश्चिमायां दिशि स्वाहा। ब्रह्मा-चाप्यथ शक्रश्च लोकपाला महेश्वराः। यक्षाधिपतयः सर्वे हारीति च सपुत्रिका। इमाः पुष्पाश्च गन्धाश्च प्रतिगृण्हन्तु ममाहुतिम्। वीर्येण तेजसा तेषा मैश्वर्येण वलेन च। निहताः सर्वरोगाश्च स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च सर्वभयोपद्रवेभ्यः स्वाहा। नमस्ते पुरूषोवीर नमस्ते पुरूषोत्तमः। नमस्याम्यञ्जलि करा धर्मराज नमोस्तुते। अथ ब्रह्मा महाब्रह्मा प्राञ्जलिकः समुत्थितः॥ ब्राह्मण स्नातक श्रुद्ध सर्ववेदेषु पारग। वैद्यराजजनानन्द सर्वलोक चिकित्सकः। ये यक्षा राक्षसाश्चैव। दग्विदिक्षु ब्यवस्थिताः। पाताल हेष्टमूर्ध्वद्ध आकाश निश्रिताग्रहा तेषां दण्डं प्रणिष्यामि लोकनाथस्य संमुखम्॥ ५३॥

स्याद्यथेदं-ब्रम्हे ब्रह्मघोषे ब्रह्मस्वरे वज्रे वज्रघोषे वज्रधरे स्थिरे सागरे अचले अरणे इषणे रणदे आरणादे सूरे वराग्र प्राप्ते सागरवति स्वस्त्यस्तु ममा सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच दिग्विदिग्भ्यः स्वाहा। ब्रह्माचाप्यथ शक्रश्च लोक-पाला महर्द्धिकाः।

यक्ष सेनापतयः सर्वे हारीतिच सपुत्रिका। इमाः पुष्पाश्च गन्धाश्च प्रतिगृण्हन्तु ममाहुतिं। वीर्येण तेजसा तेषामैश्चशवर्येण वलेनच। निहताः सर्वरोगाश्च स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य।

सर्वसत्त्वानांच सर्वभयोपद्रवो-पसर्गेभ्यः स्वाहा। वातजाः पित्तजारोगाः श्लेष्मजाः सनिपातजाः। निहताः सर्वरोगाश्च स्वस्त्यस्तु ममा सपरिवारस्य। सर्वसत्त्वानां च सर्वभयोपद्रवोपसर्गेभ्यः स्वाहा॥ ५४॥

अथ भगवतः एतद भवन्नैक राजस्यार्थाय बुद्धा भगवतो लोक उत्पद्यन्ते। नैकनगर निगम जनपद ग्राम कुलानां यावन्नैक सत्त्वस्यार्थाय बुद्धा भगवतो लोके उत्पद्यन्ते। अपितु सदेवकस्य लोकस्यार्थाय समारकस्य सब्रह्मकस्य

सश्रमण ब्राह्मणिकायाः सदेवमानुषासुरायाः प्रजाया बुद्धो भगवतो लोक उत्पद्यन्ते ॥ ५५ ॥

तत्कस्य हेतोः। यस्यां दिशि बुद्धा भगवन्तो विहरन्ति न तत्र मनुष्यामनुष्यान् विहेठयितव्यान्मन्यन्ते। यन्वहं येन वैशालीं महानगरी तेनोपसंक्रामेयं। एवं मया वैशाल्यां महाजनकायस्यार्थ कृतो भविष्यति बुद्ध कार्यं च ॥ ५६ ॥

अथ खलु भगवान् पूर्वान्हकालसमये निवाल्य पात्र चीवरमादाय सार्धमर्द्धत्रयोदशभिर्भिक्षु शतैः गृध्दकूटात्पर्वतादवतीर्णः ॥ ५७ ॥

अथ व्रह्मा सहापतिः पंचमात्राणि दिव्यानि छत्रशतान्यादाय भगवतो दक्षिणेनोपनामितवान्। उपनाम्यच भगवन्तमेव विजयमानः स्थितो भूत्। शक्रोपि देवानामिन्द्रः पंचमात्राणि दिव्यादि छत्रशतान्यादाय भगवतो वामेनो पनामितवान्। उपनाम्य च भगवन्तमेव विजयमानः स्थितः। चत्वारोपि महा- राजा एकैको महाराजो दिव्यानि पञ्च पञ्चमात्राणि छत्रशतान्यादाय भगवतः पृष्ठत पृष्ठत उपनामितवन्तः। उपनाम्य च भगवन्तमेव विजयमानाः स्थिताः। महेश्वरोपि देवपुत्राष्टविंशतिश्च महायक्ष सेनापतयः। द्वात्रिंशच्च महायक्षसेनापतयो नग्ना हारीतिच सुपुत्रिका सपरिवाराणां श्रावणकानां प्रत्येकं दिव्यं छत्रमुपना- मितवती विजयन्ति स्थिताः। एवं रूप यशोलाभ सत्काराग्रप्राप्तो भगवान् सभिक्षु- संघोपि गृध्रकूटपर्वतादवतीर्य येन वैशाली महानगरी तेनोपसं क्रान्तः ॥ ५८ ॥

अद्राक्षुः खलु पुन वैंशालिकालिच्छवयो भगवन्तं दूरत एवागच्छन्तं प्रासादिक प्रसादनीयं शान्तेन्द्रियं शान्तमानसं दान्तेन्द्रियं दान्तमानसं परमोत्तम शमथ प्राप्तं गुप्तेन्द्रिय नागमिव सुदान्त न्हदमि गच्छं विप्रसन्नमनाविलं द्वात्रिंश महापुरूषलक्षणौः समलंकृत गात्रं समन्ता दशीतिभिश्चानु व्यञ्जनैः संकुसुमितं विचित्रं तथागतस्य शरीरं शालराजेव पुष्पिंतः सूर्योवादिवा प्रमुक्ता रश्मिजालो रात्रौचान्धकार

तमिस्रायां गिरि शिखरगतः प्रज्वलमिव महाग्निस्कन्धः । महानिव चामीक जलधरः । एवमेव भगवान् भासते तपते विरोचते सहदर्शना देव वैशालिक लिच्छवयो भगवतोन्तिके चित्त प्रसादयामासुः ॥ ५९ ॥

ते च प्रसन्नचित्ता येन मार्गेण भगवान् वैशाली महानगरी प्रविशति तं मा शोधयन्तिस्म । सिञ्चन्तिस्म सन्मार्जयन्तिस्म । पुष्पावकीर्णं च कुर्वन्तिस्म विचित्रपट्ट दाम घण्टा छत्र ध्वज पताकानां नानागन्धानि धूपितानि कृत्वा ये भगवांस्तेनोपसंक्रामतिस्म । उपसंक्रम्य भगवतः पादयोः शिराशि निपात-यन्तिस्म ॥ ६० ॥

अथ खलु भगवान् सहस्रार चक्र रूचिर विलिखित पद्मबिम्व गर्भ सुकुमारेण पूर्वं सुचरित लक्षणो पचित्तेन तरूणादित्य किरणातिरेक प्रभेण प्रसूत बहु-रश्मि शतनिर्मलेन करेण तेषां लिच्छवीनां शिरांसि परिमार्ज्योत्थाय समनुशास-यन्तिस्म ॥ ६१ ॥

माभैष्टमा भैष्टमार्षा एषोहमागतो युष्माकमेवानुकंपामुपादाय अनुत्तर ज्ञानमभिसंबुद्धास्मि सर्वसत्त्वानांच हितायसुखाय ॥ ६२ ॥

अथ खलु भगवान् वैशाली महानगरी प्रविश्य मध्यमे यामे इन्द्रकीलमवष्टम्य चतुर्दिशमवलोक्य सुवर्ण वर्णबाहुं प्रसार्योत्तरासंगं कृत्वा विचरित्वोवाच ॥ ६३ ॥

ये केचित्पश्चिमेकाले पश्चिमे समये सर्षप फल प्रमाणं तथागत शरीर धातुं पूजयिष्यन्ति । इमां महासाहश्र प्रमर्दनी विद्याराज्ञी सर्वग्रह प्रमोचनी अयं धर्म-पर्यायो गंगासिकता प्रख्यातानां तथागतानामर्हता सम्यक्सम्बुद्धानां बुद्धमुद्रां भिक्षु भिक्षुण्युपासकोपासिका उद्गृहीष्यन्ति धारयिष्यन्ति वाचयष्यन्ति पर्यवाप्स्यन्ति । तेषां सर्वे ईति भयोपद्रवो पसर्गोपायासाः कलि कलह वन्धन विग्रह मण्डन

विवादा अन्तशः पैशुन्य पापका अकुशला दुःख धर्मानातिक्रमिष्यति अजेयाश्च भविष्यन्ति सर्वविहेठिकेभ्यः ॥ ६४ ॥

एव मुक्ते व्रह्माणं सहापति भगवन्तमेतदवोचत् । कतमासा भगवन् महासाहस्रप्रमर्दनी नाम विद्याराज्ञी सर्वग्रहप्रमोचनीयं धर्मपर्याय गंगासिकता प्रख्याता तथागातानां मर्हतां सम्यक्संबुद्धानां बुद्ध मुद्रा ॥ ६५ ॥

एवमुक्ते भगवन् व्रम्हण सहापतिमेतदवोचत्। तेन हि त्वं व्राह्मन् श्रृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरू भाषिष्यन्ते । एवं भदन्तेति व्रह्मा सहापति भगवतः प्रत्यश्रोषीत् भगवांस्तस्यैतदवोचत् ॥ ६६ ॥

स्याद्यथेदं- अचले मचले सारमचले प्रकृतिवर्णे प्रकृतिनिर्घोषे समन्तमुखे स्थिरे स्थावरे विद्युष्टे विद्युष्टशब्दे प्रसरणे सारंगमे सारवते सारंगवते विसारंगवते बले महाबले महानिर्भासे स्वाहा ॥ ६७ ॥

तत्रेदमुच्यते । कायतानुस्मृतिः । शमथ विपश्यने त्रयःसमाधयः । चत्वार कृद्धि पादाः । चत्वारि सम्यकप्रहाणानि । चत्वारि स्मृत्युपस्थानानि । चत्वारि ध्यानानि । चतुः आर्यसत्यानि । पंचेन्द्रियानि । पंचबलानि । षडनुस्मृतयः । सप्तवोध्यङ्गानि । आर्याष्टाङ्गो मार्गः । नवानुपूर्वविहारसमापत्तयः । दशतथागत बलानि । एकादश विमुक्तायतनानि । द्वादशांगप्रतीत्यसमुत्पादः । द्वादशाकार धर्मचक्रं । षोडशाकारा आनापानानुस्मृतिः । अष्टादशावेणिक बुद्धधर्माः । द्वाचत्वारिंशदक्षराणि । इयं सा महाब्राह्मण महासाहश्र प्रमर्दनी नाम महाविद्या-राज्ञी सर्वग्रहप्रमोचनीयं सूत्र गंगासिकता प्रख्यातानां तथागतानां बुद्धमुद्रा । बुद्धनिर्हारो धर्म निर्हारः संघनिर्हारः । इन्द्रनिहारः । लोकपालनिर्हारः । ईश्वर निर्हारः । सत्यनिर्हारः । मार्गनिर्हारः । प्रतीत्यसमुत्पादनिर्हारः । चन्द्रनिर्हारः । सूर्य्यनिहारः । ग्रहनक्षत्र निर्हारः ॥ ६८ ॥

स्याद्यथेदं- सार केशिनि विधरिणि वराग्रतारे आकर्षणि अमोघवते कालि कालि कलिवर्ति भरणि भरे कलक संखे प्रसन्नप्राप्ते स्तम्भने स्तम्भप्राप्ते वज्रधरे स्वाहा ॥ ६९ ॥

इमस्मिन् लोके पुरमस्मिन् या पुनः स्वर्गेषु वा रत्नवराणि सन्ति।
समास्तिनैवेह तथागतेन देवाति देवेन नरोत्तमेन।
तस्मादिदं रत्न वरं प्रणीतमेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ १ ॥

क्षयो विरागोत्यमृतं असंस्कृत माज्ञायसौ शाक्यमुनिः प्रभावितः।
धर्मेण तेनसमोस्ति कश्चिदमृतेन शान्तेन असंस्कृतेन।
तस्मादिदं रत्नवरप्रणीत मेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ २ ॥

यःश्रेष्टमिष्टं विधिवत्प्रकाशितं शास्ता सदानुत्तरयोगवाहकः।
समाधिना तेन समोनविद्यते वज्रोपमेना द्वय मार्ग दर्शिना।
तस्माविदं रत्नवर प्रणीत मेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ ३ ॥

अष्टौ महापुंगव ये प्रशस्ताख्यातानि चत्वारि युगानि चैव।
ते दक्षिणीया सुगतेन गीता महर्षिणात्य प्रतिपुगवे न।
तेभ्यः प्रदानं भवते महाफलं वीजानि न्यस्तानि यथा सुक्षेत्रे।
इदं प्रणीतं वर संघरत्नमेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ ४ ॥

ये सुप्रयुक्ता मनसा दृढेन उपसंक्रमी गौतम शासनं हि।
ते प्राप्ति प्राप्ता अमृतं विग्राह्य तमोनुदां निर्बृतिमाप्नुवन्ति।
इदं प्रणीतं वर संघरत्न मेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ ५ ॥

सहप्रयोगादिह दर्शनस्य त्रयः प्रहीणा युगपत्त किलेशाः।
सत्काय दृष्टि विचिकित्सना च शीलव्रत
वर संघरत्न मेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ ६ ॥

नजातु कुर्यान्त्रिविधं हि पापं कायेनवाचा मनसाथवापि ।
प्रच्छादनीयं सहसान कृत्वा तथान दृष्टि ग्रहणेन तेषाम् ।
इदंप्रणीतं वर संघरत्न मेतेन सत्यने इहास्तु स्वस्ति ॥ ७ ॥

यथेन्द्रकीलः पृथिवी प्रतिष्ठिताः श्चतुर्दिशं वायुरभि प्रकम्प्य ।
तथोपमा पुद्गल सन्ति संघो ये आर्यमार्गस्य वरस्य दर्शकाः ।
इदं प्रणीतं वर संघरत्न मेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ ८ ॥

ये आर्य सत्यानि विभावयन्ति गम्भीर प्रज्ञेन सुदेशितानि ।
कायः प्रदानं च मनस्य कृत्वा न ते भयं अष्टमवाप्नुवन्ति ।
इदंप्रणीतं वर संघरत्न मेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ ९ ॥

अर्चिर्यथा वायु वशाद्विनष्टा अस्तंगतानैवमुपैत्ति संख्या ।
तथैव संयोजन विप्रयुक्ता अदर्शनं यान्ति हि बुद्धपुत्राः ।
इदं प्रणीतं वर संघरत्न मेतेन सत्येन इहास्तु स्वस्ति ॥ १० ॥ (७०)

यत् जंगमस्था तथैव स्थावरास्ते सर्व सत्त्वा सुखिनो भवन्तु ।
शास्ता विराग्रं नरदेव पूज्यं बुद्धं नमःस्यामि यायातु स्वस्ति ॥

यत् जंगमस्था तथैब स्थांवरा तेसर्व सत्त्वा सुखिनो भवन्तु ।
शास्ता विराग्रं नरदेव पूज्यं धर्म नमःस्यामि यायातु स्वस्ति ॥

यत् जंगमस्था तथैव स्थावरा तेसर्व सत्त्वा सुखिनो भवन्तु ।
शास्ता विराग्रं नरदेव पूज्यं संघं नमःस्यामि यायातु स्वस्ति ॥

यानीह भूतानि समागतानि स्थितानि भूमांवय वान्तरीक्षे ।
कुर्वन्तु मैत्री सततं प्रजासु दिवा च रात्रौ च चरन्तु धर्म ॥

ये नैव सत्येन जिनो जितारिः ससत्य वादी रिपुतस्य नास्ति।
ते नैवै सत्येन इहास्तु स्वस्ति। मुच्यन्तु मम सपरिवारस्य
सर्वसत्त्वानां च सर्व महाभयानि स्वाहा ॥ ७१ ॥

स्याद्यथेदं–धिरि विधिरि वल निर्घोषे वलसारे सारवति प्रभूत प्राप्ते आरवे आरघोषे सारवति अच्युते वलवति शूलप्राप्ते सारंगमे सूर्यवरे सूर्य निर्घोषे स्वाहा ॥ ७२ ॥

इयं सा महाब्राह्मन् महासाहस्र प्रमर्दनी नाम महाविद्याराज्ञी सर्वग्रह प्रमोचनीयं गंगासिकता प्रख्यातानां तथागतानामर्हतांसम्यक्संबुद्धानां बुद्धमुद्राबुद्धपदासंघपदा इन्द्रपदा लोकपाल पदा पर्यष्टिपदा ईश्वरपदा महेश्वरपदा महर्षिपदा आयतिपदा अक्षिपदा हेतुपदा प्रदेशपदानिर्देशपदा ॥ ७३ ॥

अभिसंबुद्धाः सम्यक्संबुद्धैः प्रत्येकबुद्धैश्चा शासिताः श्रावकैश्चाधिष्ठिता ब्रह्मणा प्रशंसिता ईन्द्रेण संपुजिता लोकपालैर्नमस्कृता ईश्वरेण संपूजिताः सर्वदेवैर्वर्णिता योगाचारैरभिनन्दिताः पण्डितैः प्रशंसिताः ऋषिभिरलंकृता ब्रह्मभिरभिष्टता वेदकैश्चिन्तिताः स्नातकैः प्रहर्षिताश्चातुर्वर्णेन लोकेन गोचराः सर्वबुद्धानां निर्यातः। प्रत्येकबुद्धानां निर्यातः। श्रावकाणां विमुक्तिः ऋषिणामाश्रयः योगाचाराणा-माकरः। बोधिपक्षाणां धर्माणां प्रवाहनं संक्लेशानामुत्पातन मनुशय शल्यानां संदर्शन मार्यमार्गस्य विचरणं मोक्षद्वाराणां भेदनं सत्काय दृष्टिनां प्रपातनं मानपर्वतस्य सशोषणं संसार समुद्रस्य उच्चालनं संसार पतितानाम स्थितपर्वतानां छेदनी मारपाशस्य उत्रासनी मारपर्षदः उग्दिरणी मारदण्डि यस्य उत्तारणी क्लेश संग्रामात् प्रवेशनी निर्वाण नगरं निष्क्रामणी संसार गृहादिति ॥ ७४ ॥

स्याद्यथेदं– खदगे खद्गघोषे उपोधने सारथि प्रभेदे संकर्षणि प्रकर्षणि विकर्षणि विसाग्रवति शुद्धशाधनि वरूणवति वासवे विभूषणि विसंगमे पशुपति

पुष्पगर्भे स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च सर्वभयोपद्रवोपायसिभ्यः स्वाहा ॥ ७५ ॥

इयं सा ब्रत्म महासाहस्र प्रमर्दनी नाम महाविद्याराज्ञी सर्वग्रहप्रमोचनीयं सूत्रं गंगासिकता प्रख्यातानां तथागताना मर्हता नाम्यक्संबुद्धानां बुद्धमुद्राय या मुद्रितः सदेवासुर लोके अनुत्तर निर्वाणपुरं प्रविष्टः। यस्य चार्थाय गंगासिकता प्रख्यै-रर्हद्भिः सम्यक्संबुद्धैः श्रावकैश्च पूर्वमभिसंबुध्दैः समयक्संबुद्धाः प्रत्येकबुद्धः श्रावक मातापितृ दक्षिणीय गुरू स्थानीयैः पर्युपासिता ब्रह्मचर्यं चीर्णं शीलं रक्षितं दानं दत्तं कृता पारमिता परिपूरिः साधिता च वोधिप्राप्ति पराजितो मारः ॥ ७६ ॥

अथ ब्रत्मा सहापतिः शक्रश्च देवानामिन्द्रश्चत्वारश्च महाराजा एकवागेक-मतैकस्वरा भगवन्तं नमस्यमानादुचुः -

अहो विद्या। महाविद्या महासाहस्र प्रमर्दनी।
आरक्षा सर्वबुद्धानां बुद्धमुद्रा चतुर्दिश।
मुद्रा वयं प्रदास्याम सूत्रे साहस्र प्रमर्दने।
त्रसन्ति सर्व भूतानि मुद्रयामुद्रिता यया।
ये प्रदुष्टा मनुष्याश्चा प्रसन्नाश्चात्र शासने।
तेषां दण्डं प्रणेष्यामि विद्या ब्रात्मण निर्मिता।
शक्रेणधारिता मूर्ध्ना लोकपालैश्च मुद्रिता ॥ ७७ ॥

स्याद्यथेदं- कलिंगे हारदे जुदये जयमते सिंहमते साराग्रप्राप्ते हंसगामिनि हुले मिहुले मिहुलु २ मिहुलुमे हहं ४ सूदनि वराग्रे हस्तिने चरति चण्डालि बलसैन्य चलाचले स्वाहा ॥ ७८ ॥

अस्यां खलु पुनर्महासाहस्र प्रमर्दन्यां विद्या राज्ञां भाष्यमाणाया मयं त्रिसाहस्र महासाहस्र लोक धातुः षद्विकारमकम्यत्प्राकस्यत्संप्राकम्यत्। चतुर्षुदिक्षुविदिक्षु

भूत सैन्यैर्निनादः। प्रकृष्टः घोषं च घोषयन्तिस्म। अहो दुःख महोकष्टं नष्टा भूतगणा वयं। विनष्टा भूतसंघाता वंशनीतास्मसर्वथा। अवशाः प्राणी भूतानां सर्वेषामद्यसम्वराः। ते च भूमौ निषीदन्ति संप्रद्यन्ति दुःखिताः॥ ७९॥

अथ भगवांस्तां भूमिं वज्रमयीमभिनिर्मियीते। ते च चतुर्दिशे प्रपलायन्ति। अथ चत्वारो महाराजा श्चतुर्दिशं प्रपलायन्ति। अथ चत्वारो महाराजा श्चतुर्दिशं महान्तमग्निज्वालास्कन्धम भिनिर्मितावन्ति। ते चाकाशं परिधावन्ति। अथ ब्रह्मा सहापतिरयोमयमाकाशमभि निर्मिमीते। ते च सप्तपाताल मात्रं वैहाय संपरिधावन्ति। अथ शक्रो देवानामिन्द्रोसिसर शक्तिकुन्ततोमर वृक्ष पर्वत बृष्टिरभि निर्भय प्रवर्षयति॥ ८०॥

तेन च समयेन समन्ततः सहायां लोकधातौ पंच यक्षसहस्राणि सन्निपतितानि विद्याशापहतानि ज्वरा वेशोन्मत्तानि विषीदन्ते भगवतः पादयोः शिरांसि निपात्या-वूवन्। सर्व सत्त्वहितानुकम्पी श्रमणो गौतमत्रायन्तुनः श्रमणो गौतमः॥ ८१॥

अथ खलु भगवांस्तान् गुह्यकान्मैत्र्यास्फरतिस्म। शिक्षापद ग्रहणं च कार-यामासः। या गतिर्मातृ घातीनां पितृघातीनां च यागतिः। अर्हतां घातिकस्यापि संघभेदेच यागतिः। संबुद्ध दुष्टचित्तेन लोहितोत्पादकस्यच। तांगतिं प्रति गच्छेम यदिमुद्रां क्षिपेमहि। सप्तधास्य स्फुटेन्मूर्द्धा अर्जकस्यै व मंजरी। संसृष्टा यक्ष-रोगेण चिवगात्रा भवे महि। महासाहस्र प्रमर्दनी सूत्र यदिदं जिन भाषितं। विद्याराज्ञी मतिक्रम्य वर्तेमस्वेच्छया वयम्॥ ८२॥

तेन च समयेन वैशाल्यां महानगर्या सर्वे ईति भयोपद्रवोपायासाः प्रति प्रस्रब्धाः। यक्ष राक्षस मनुष्यामनुष्याः स्वकस्वकं गोचरमतिक्रान्ता वैशालिका लिच्छव यश्च सर्वरोगव्याधिभ्यो विनिर्मुक्ताः सर्व सुख समर्पिता बुद्धे अवेत्य प्रसादेन समन्वागता वभूबुः। धर्मे संघे अवेत्य प्रसादेन समन्वागता वभूबुः॥ ८३॥

सतत समितं रत्नत्रय पूजाभिरता महोत्सवेन विहरन्तः। हंस शुक शारिका कोकिल मयूर चक्रवलि कुणाल जीव जीवक पंक्षिगणा मधुराणि कूजन्तिस्म। विगतकाय पीडाः साप्सरस इव किन्नराः। अघट्टितानि च रत्नबाद्य भाण्डानि रणन्तिस्म। भेरीशंख मृदंग पणव तुणव वीणावेणवश्च यथा स्थान स्थापिता एव वाद्यन्तिस्म। दाडिम विल्वामलक न्यग्रोधाश्च प्लक्ष कपि त्थोदुम्बर शाल–ताल वृक्षा नानागन्धान् प्रमुञ्चन्तिस्म। देवनागयक्षगन्धर्व शतसहस्रैश्च हीहीकारः प्रमुक्तः। अन्तरीक्षाच्च पुष्पवर्षमभि प्रवर्षित। अमानुषश्च गन्धोलोके प्रादुर्भूतः ॥ ८४ ॥

अथ चत्वारो महाराजाः प्राञ्जलयो भगवन्तमेतदवोचत्। यः इदं भगवन् महासाहस्र प्रमर्दनी नाम महासूत्रराजं सर्वग्रह प्रमोचनीयं बुद्धमुद्रा धर्मपर्यायं ये केचित् शिक्षापदं गृहीत्वा काषायधारी उदगृह्य धारयित्वा वाचयित्वा पर्यवाप्य लिखित्वा श्रद्धयित्वा धारयिष्यन्ति। तस्य सर्व इति भयो पद्रवोपायासा वैर कलिकलह विग्रह भण्डन वन्धन विवादाः यावत्पैशून्य पापका अकुशला दुःख धर्मानातिक्रमिष्यन्ति। अजेयाश्च भविष्यन्ति सर्वविहेठकेभ्यः ॥ ८५ ॥

तेन राष्ट्रस्य सीमां वन्धयितु कामेन सुस्नातेन त्रिशुल्क भोजन भुक्तेन पंचामिष परिवर्जितेन सर्वमानुष्य शिक्षापद परिगृहीतेन सर्वसत्त्व समचित्तेन सुभूषितेन च वस्त्राभरण युक्तेन ग्रामनगर निगम श्रृङ्गाटक कुलान्यपगत शर्कर–कूटानि कृत्वा मध्यमायां राजधान्यां पुष्पावकीर्णा धरणिं कृत्वा नाना गन्धै प्रपूरयितव्याः। चतुर्दिशं चतस्रः कन्यकाः सुस्नातसुभूषिताः शस्त्रहस्ताः स्थापयितव्याः। चत्वारो घटा श्चत्वारि रत्न भाजनानि गन्धोदक पुष्पफल परिपूर्णानि कृत्वा स्थापयितव्यानि। पूर्वान्हकाल समये उद्गते सहस्र किरणे विद्या परिवर्त्तयितव्याः।

परषष्टिकरासूत्रं कर्तयितव्यं लिखित्वा चीरिकायां मूर्ध्नि महाचैत्यषु महावृक्षेषु महाध्वजेषु स्थापयितव्यां। नानापुष्पै र्नानाधूपै र्नानागन्धैश्च पक्ष मात्रं पूजा–

कर्तव्याः । दिवसेचैकवारं विद्या आवर्तयितव्याः । एवंराष्ट्रः परिमोचनीयो भविष्यति । एवं ग्रामनगर निगमजनपद राष्ट्र राजधानी विहार देवकुल क्षेत्रशाला वृक्षफल हरितारामगोशाला पशुशाला अपगत शर्कराः कृत्वा खदिर-वद रागिनं प्रज्वाल्य पुष्पावकीर्णा धारणि कृत्वा द्वारशाला शोभेन यथाविधि नानागन्ध सुधूपितं कृत्वा सर्व वीजानि सर्पिषा भक्षयित्वा चतुर्दिशं वीप्रक्षप्तव्यानि अग्नौच प्रक्षेप्तव्यानि नानारंगाणि सूत्राणि द्वारे वन्धनीयानि। तिर्यगयो निगतानि निष्कास्य पुनः प्रवेशयितव्यानि विद्या चावर्तयितव्या । लिखित्वा ग्रन्थयित्वा चोर्द्धमुच्छ्राय पूजनीया ॥ ८६ ॥

ग्लानस्य पुरतो बुद्धप्रतिविम्बं वा बुद्ध शरीरं वा समुद्गते वा पीठे वा मंचे वावरोप्य ब्रह्म प्रति विम्वं वा शक्रप्रतिविम्बं वा चतुर्महाराजप्रतिविम्बं वा चतस्रो मुद्राः कृत्वा स्थापयितव्या । नानापुष्पैर्नानाधूपैर्नानागन्धैः । ब्रह्मशक्र चतुर्महाराज महेश्वर यक्षसेनापति यक्षमहानग्ना हारितीनां च नाम्नात्रयाणां रत्नानां पूजा कर्तव्या ।

तेषां वलेनैश्वर्याधिपतयेन स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षांकरोमि गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं मुच्यन्तु सर्वग्लानान् सर्व ब्याधिभ्यः ॥ ८७ ॥

ग्लानस्व चान्नपान भैषज्यमुपनामतेयतां विद्या आवर्तयितव्या। बुद्धबोधौ तु संबुद्धे लोकपालै श्चतुर्दिशः। भाजनानि समानीय चत्वारि सुगतायवै। दत्तानि निर्मित्त श्चैको मुनिनाभाजनोत्तमः। गृहीतं पाणिनाशास्त्रा भैषज्यममृतोत्तमं। एतेन सत्यवाक्येन अमृतं भवतु औषधम् ॥ ८८ ॥

हारीती च महादेवी गृत्यपथ्यं तथाशुभं। शास्त्रे दत्तवती दिव्यं भैषज्यममृतो-पमं । एतेन सत्यवाक्येन आतुरस्य रूजापहं । सर्वामयहरंचापि भवत्वमृत-मौषधम् ॥ ८९ ॥

विपश्यि बुद्ध तेजेन शिखिनश्च बलेन च। विश्वभू सत्यवाक्येन क्रकुच्छन्द समाधिना। कनकारब्यस्य ज्ञानेन ऋध्यावै काश्यपस्य च। शाक्यसिंहस्य वीर्येण भवत्वमृतमौषधं। कृत्वापूर्व मुखंग्लानं भैषज्यमुपनामयेत्। इमां पाणि तले विद्यां तस्मिन्काले उदाहरत्॥ ९०॥

स्याद्यथेद- खटे विखटे विचले विलम्वे बले बलवति चन्द्रे चरणे अमृत निर्घोषे स्वाहा॥ ९१॥

वातजाः पित्तजा रागा श्लेष्मजाः सन्निपातजाः। निहताः सर्वरोगा श्च स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च सर्वदा सर्वभयेभ्यः स्वाहा॥ ९२॥

सर्व काखोर्द वेताड सप्रयुक्तेषु कर्मसूत्रेण पुरुषेण स्त्रिया वा सुभुसिर्ते अहो-रात्रोपवासे तेन सुस्नातेन सुभूषितेन पुष्पावकीर्णा नानागन्धप्रधूपितां च धरणिं-कृत्वा उभय धातुं खदिरवदराग्निं प्रज्वाल्य सर्ववीजानि चतुर्दिशं प्रक्षेप्तव्यानि अग्नौ च प्रक्षेप्तव्यानि। नाना रंगाणि सूत्राणि शस्त्रेषु वा शुलेषु वा कुन्तेषु वा काण्डेषु वा ग्रन्थयित्वा वन्धनीयानि सर्वमूलानि सर्वपुष्पाणि नानागन्धोदकं कृत्वा महति कुण्डे प्रक्षेप्तव्यानि यस्य काखोर्द कृतं भवति। तस्य सूत्रकमावध्यकुण्डे धिष्ठापनीयं। शस्त्रेण तत्सूत्रं छित्वाग्नौ प्रक्षेप्तव्यमिदं च महासाहस्रप्रमर्दनी सूत्रमुदाहर्तव्यम्॥ ९३॥

बुद्धाः प्रत्येकबुद्धाश्च बुद्धानां श्रावकाश्चये। ब्रह्मेन्द्रो लोकपालाश्च यक्षसेनापतीश्वराः। तथा यक्षामहानग्ना हारीति च सपुत्रिका। वीर्येण तेजसा तेषामैश्वर्येण वलेन च॥ वेताड कर्म छिद्यन्तु॥ ९४॥

भिनन्ति वज्ररत्नानि वन्हिरिन्धन दाहकः। वातेन शोषिता मेघा भास्करेण वनस्पतिः॥ एतेन सत्यवाक्येन काखोर्द कर्म दहचतां। नाना गन्धै स्तथापुष्पै-विंधुताः सर्वपापकाः॥ ९५॥

तद्यथा ॥ हुमे २ कलवति खरवलि करलि खलले जुदग्रे जुंकि निजुहुनि जवले गलगे हरणि शावरि शान्ति प्रशान्ति स्वाहा । धावनि स्वाहा । गन्धर्वे सवहा । पलंगनि स्वाहा । सर्व काखोर्दकृत वेताड छेदनि स्वाहा । ईमैमंन्त्र पर्दर्मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च काखोर्द वेताडौषधिमन्त्र विषयोगा: सर्वैदेवैश्छेदिताभेदिता पराजितास्वाहा ॥ ९६ ॥

गलगणधवै सर्पोदरोन्माद गन्डपिटक भगन्दर विषपित्तमन्यप्याधि मोचयितुकामेन सुस्नातेन सुभूषितेन भद्रपीठासने निषर्णेनेयं विद्या आवर्तयि तब्या ॥ तेजसा सर्वबुद्धानां प्रत्येकजिन तेजसा । अर्हतां चैववीर्येण सर्वेषां मंन्त्रधारिणां ॥ प्रज्ञया शारिपुत्रस्य मौगदल्यस्य च ऋद्धिया ॥ चक्षुषाचा निरुद्धस्य काश्यप च धूतैर्गुणैः । कौण्डिन्य पूर्वप्राप्त्यश्च आनन्दस्य श्रुतेनच मैत्र्यावैश्रवणश्चैव मैश्वर्येणत शक्रतोः ॥ विषयैर्लोकपालानां महेश्वर बलेन च । सेनापतीनां शौर्याण हारीत्याच समृद्धिया वीर्येण तेजसा तेषां विषमस्त्वं विषं सदा । तत्र मन्त्रपदा भोन्ति निर्विषा विषदूषणाः ॥ ९७ ॥

स्याद्यथेदं । हरिकेशि नकिले रहिले मण्डले करेके यूरे हसे हसे हसे वास पसे खरंगे मेरू गहने स्वाहा । मुक्तेस्वाहा । सुमुक्ते स्वाहा । हिले स्वाहा । मिले स्वाहा ॥ ९७.अ ॥

हतागण्डाः किलासा श्च वैसर्पाश्च विचर्चिकाः । पिटका लोहलिंगाश्च क च्छुर्भवतिसप्तमी ॥ ९८ ॥

रागद्वेषश्चमोहश्च एते लोके त्रयो विषाः । निर्विषो भगवान् वुद्धो बुद्धसत्य हतं विषं । रागद्वेषश्च मोहश्च एतेलोके त्रयोविषाः । निर्विषोभगवान्धर्मो धर्मसत्यं हतं विषम् । रागद्वेषश्च मोहश्च एतेलोके त्रयोविषाः । निर्विषो भगवान्शघः संघ सत्यं हतं विषम् ॥ ९९ ॥

विषस्य पृथिवीमाता विषस्यपृथिवी पिता। एतेन सत्यवाक्येन विषाः सर्वेषु निर्विषाः। मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच भूमौसंक्रामतु विर्षपूर्णपात्रे वा संक्रामतु स्वाहा ॥ १०० ॥

अथात्र कलिकलह विग्रह विवाद परचक्र शत्रुन् पराजयितु कामेन पूर्वांच विहारे महाचैत्यपूजा कर्तव्याः। इयं च महासाहस्रप्रमर्दनी महाविद्याराज्ञी प्रवर्तयितव्या। बुद्धेन निर्जितामारा धर्मेणच अधर्मता। संघेन निर्जितात्तीर्थ्या इन्द्रेण असुराजिताः। असुरैश्चजितः सोमो वैनति येन सागरः। अग्निनाच जिताः काष्ठा उदके अग्निपराजितः। वातेन निर्जिता मेघा रत्नवज्रेण वाद्यते। सत्येन देवा स्तिष्ठन्ति सत्येन पृथिवीस्थिता। सत्य बुद्धश्च धर्मश्च सत्यं भवन्तु मामृषाम् ॥ १०१ ॥

स्याद्यथेदं। अमृते अमृत पुष्पेवहुफले निवारिणि सवार्थसाधनि अपराजिते धर धरणि गुत्यावर्ते गौतमे गुप्तमते जम्भनिस्वाहा। प्रजम्भनि स्वहा। वलप्रजम्भनि स्वाहा। जये स्वाहा। विजये स्वाहा। जय विजये स्वाहा। जिताः प्रत्यर्थिकाः सर्वे सर्वपापाः पराजिताः ॥ १०२ ॥

ततोथ शास्ता सर्वज्ञ इमा गाथामभाषत। अक्षोभ्यराजो अवलोकितेश्वरो अमिताभ नेमीरतना र्चिमेरूः। वज्रस्य चोनाम गृहीत्व सर्वदा नैवभयं भोतिन गच्छति तत्वतः। यः एष अष्टानमहा द्युतीनां नामानिकीर्तेय अनुग्रहार्थ। न तस्य अग्निर्न विषं नशस्त्रं क्रमतेस्यकाये कृतस पवित्रे। स चेदसौ आघतने उपस्थिते उत्क्षिप्त शस्त्रे वधकेन संमुखं। अनुस्मरन्तो अवलोकितेश्वरं ते खण्ड प्रपतेषु शस्त्राः। सचेदुद्गृहीतं हि भवेयु शस्त्र भंजित्वपाणि धरणिं पतेन। न तस्यकाये निपते यकिंचिदन्पत्र पूरिमेनयत्कृतं ॥ १०३ ॥

समग्र देवा इमां गाथां भाषिषु। नमोस्तुतेः बुद्ध अनन्त गोचराय नमोस्तुते सत्यप्रकाशकामुने। सत्यप्रतिष्ठाय प्रजा प्रमोचमे सर्वेच कार्याः सफला भवन्तु मे ॥ १०४ ॥

ततो ब्रह्मा महाब्रह्मा उत्थितो अथ कृताञ्जलिः । सुभाषिता इयं विद्यां महासाहस्र प्रमर्दनी। विद्यामहं प्रवक्ष्यामि दारकाणांहितंकरी। बुद्धवीरं नमस्यामिं धर्मराजं प्रभाकरम् । येन प्रथमतो विद्या जम्बुद्वीपे प्रकाशिता । धर्माय च विशिष्टाय संघायाय गणोत्तमे ॥ १०५ ॥

बुद्धस्य पादौ वन्दित्वा व्रह्मावचनमब्रवीत् । बुद्धाः प्रत्येकबुद्धाश्च बुद्धानां श्रावकाश्चये। ऋषयोलोकपालाश्च यावन्तो देवता अपि। इता मनुष्यलोकात्तु सर्व एते समुत्थिताः। सन्तोह राक्षसा घोरा गर्भभक्षा महामुने। शक्यान राज-भिद्रष्टुं नापि शक्याश्चदर्शितुं यासां पुत्रा नजायन्ते यासां गर्भो नतिष्ठति। नर नारी प्रयोगेण संप्रमुह्यन्ति इन्द्रियाः। पुत्रबीजं विनाशन्ति कललं वा सबुद्बुदं। निष्पन्नगर्भाया च स्त्रीजायते नविशल्पते । नामानि तेषामाख्यास्ये लोकनाथ श्रृणोहिमे ॥ १०६ ॥

मंजुको मृगराजश्च स्कन्दोपस्मारमुष्टिकाः। मातृकाजामिकाचैव कामिनी रेवती तथा । पूत ना मातृनन्दा च शकुनि कण्ठपाणिनी । मुखमण्डिका आलम्वा चरन्ते सर्वमेदिनी। एते ग्रहाः पंचदश दारकाणां भयंकराः। वक्ष्येहं लक्षण रूपं यथा गृन्हन्ति दारकान् ॥ १०७ ॥

मंजुकेन गृहीतस्य चक्षुषी परिवर्तते। मृगराज गृहीतस्य छर्दिर्भवतिदारूणाः। स्कन्धेनच गृहीतस्य स्कन्धौ चलति दारकः। अपस्मार गृहीतस्तु फेनंलालां च मूंचति । मुष्टिका प्रगृहीतस्य मुष्टिंवद्धान मुंचति । मातृका संगृहीतस्तु हसते स्तनते तथा। जामिका प्रगृहीतस्तु नाभिनन्दति संस्तनौ। कामिनी प्रगृहीतस्तु प्रसुप्त संप्ररोदति।

रेवति प्रगृहतस्तु जिव्हा दन्तैर्विखादति। पूतना प्रगृहीतस्तु काशते स्तनते तथा। मातृनन्दा गृहीतस्तु विचित्ररूपमादिशेत। शकुनि प्रगृहीतस्तु गन्धपूर्ति प्रवायते। कण्ठपाणि गृहीतस्य कण्ठसं परिरुध्यने। मुखमण्डी गृहीतस्य ज्वर्यते

व विरिच्यते। अलम्वा प्रगृहतिस्य हिक्का श्वासश्च जायते। तत्ररूपं समाख्यास्ये यथा त्रासन्ति दारकान्॥ १०८॥

मंजुको गवरूपेण मृगराजो मृगोयथा। स्कन्धःकुमाररूपेण अपस्मार-:श्रृगालवत्। मुष्टिका काकरूपेण छागरूपेण मातृका। जामिका अश्वरूपेण घोररूपेण कामिनी।

रेवती श्वानरूपेण शूकरूपेणपूतना मातृनन्दा विडालेन शकुनि यक्षरूपिणी। कण्ठपाणिः कौर्कूटेन औलूक्यं मुखमणिका अम्वाजन्तु रूपेण एता स्त्रासन्ति दारकान्। एताःपुत्रहरा घोरा दारकाणां भयंकरा॥ १०९॥

एतान् समानयिष्यामि सूत्रपाशेन कर्षितान्। चन्दनो नाम गन्धर्वो यक्षसेना-पतिर्महान्। तस्य लेखंच मुद्रां च दत्वादौत्येन योजयेत्। उग्रान् गच्छ समाने हि एतान् पंचदश ग्रहान्। तेन तत्क्षणमानीतां पंच बन्धन पीडिताः॥ ११०॥

ततो ब्रवीन् महाब्रह्मा लोकनाथं कृताञ्जलिः। एतानि तानि भूतानि वीजं नाशन्ति प्राणिनां। तेषां दण्डप्रणेष्यामि लोकनाथस्य सन्मुखं॥ १११॥

यस्या नजायते पुत्रो जातो वायश्च गृह्यतो। शिक्षा सद्धर्म चरणं अष्टमी चतुर्दशी। चैत्यं संपूजयित्वातु सुस्नात सुविभूषितं। संर्ष पालिप्त धरणी गन्धपुष्पसमाकुलं। पंचरंगिकसूत्रेण ग्रन्थोनां कारयेच्छतं। अर्धरात्रे स्थिते कालेमूर्ध्नि कृत्वातु सर्षपान। ब्रह्मनिर्मित मित्याहुर्ब्रह्मणाच प्रकल्पिता। यावद् द्वादशवर्षाणि दारकाणां हितं करी। यदिमां व्यतिक्रमेद् विद्यां सूत्रं ब्राह्मण निर्मितम्। सप्तधास्य स्फुटेन्मूर्द्धा अर्जकस्येव मञ्जरी॥ ११२॥

स्याद्यथेद॥ अंगे वंगे भगिनि भवने इनन्दि विनन्दि सरणि गिरि गवरि गरूणि सरूणि गले लोंचने अलहे रसने अलफे प्रकर्षणि स्वाहा॥ ११३॥

क्षिप्रं संतिष्ठतां गर्भः सम्यग् बर्धन्तु इन्द्रियाः। गर्भस्थाः सुखिनो भोन्तुमाच नश्यन्तु जातकाः। स्वस्थ्यं संतिष्ठतां गर्भः कालेनपरिमुच्यते। नानारंगानि सूत्राणि अक्षता गौरसर्षपाः। एषा रक्षा समाख्याता चिरं जीवन्तु दारकाः ॥ ११४ ॥

ततोथ शास्त्रा सर्वज्ञ इमां विद्यामुदाहरेत्। रक्षितो भवतु गर्भस्थःसुखमोदन्तु-दारका ॥ ११५ ॥

स्याद्यथेदं। बोधिबोधिमहाबोधि बोधानुमते फलले बहुले बहूफले शिक्षे शिक्षा सारवते सागरे दुरासदे दुरागमते शूल प्राप्ते शूलवते भगाभगे भगिनि निवारिणि स्वाहा ॥ ११६ ॥

ततो ग्रहाःपंचदश सर्वदा रूधिराशिनः। नमस्कृताञ्जलिकराः लोकनाथं सम-ब्रुवन्। यत्रेदं नगरे सूत्रं ग्रामे वा यदिवा गृहे। नात्र बाला मरिष्यन्ति यत्र तिष्ठेत्सुभा-षितम्। अनुवृत्या भविष्याम यथा तव महामुने। नमो भगवते बुद्धाय नमोब्रह्मणे सिद्धयन्तु द्रामिडा मन्त्र पदाः भवन्तु विद्यां तं ब्रह्मा नमस्यन्तु स्वाहा ॥ ११७ ॥

अथ वैश्रवणो महाराज एकांशमुत्तरासंगंकृत्वा दक्षिणंजानुमण्डल पृथिभ्यां प्रतिष्ठाप्य कृताञ्जलि भंगवत नमस्यमान उवाच। यःकश्चिद् भदन्त भगवन् श्रावक इमां महासाहस्रप्रमर्दनी सूत्रमुदगृह्णी याद् धारयेद् देशयेत्पर्यवाप्नुयात्। तेन वहुश्रुत्येनाभियोगःकरणीयः। चैत्य पूजापरेण भवितव्यं। अष्टम्यां चतुर्दश्यां पंचदश्यां च सित पक्षस्योदार चैत्यपूजां कृत्वाविद्यावर्तयितव्या ॥ ११८ ॥

तस्याष्टम्यां चतुर्दश्यां चतुर्णामहाराजानांपुरतःसमन्वाहरन्ति नामं चोद् घोषयन्ति। पचदश्यां स्वयमेव चत्वारो महाराजा समन्वाहरन्ति नाम चोद् घोषयन्ति। चत्वारो राजपुरूषा महाराजानां पुरतः। समन्वा हरन्तिनाम चोद् घोषयंन्ति। सर्वभूत हितानुकम्पी वतायं भगवतः श्रावको यः इमां महासाहस्रप्रमर्दनी

सूत्रमुद्गृह्णाति धारयति देशयति पर्यवाप्नोति । तस्य च भदन्त भगवन् वयं चत्वारो महाराजाश्चीवर पिण्डपात्रशयनासन ग्लानप्रत्ययभैषज्यपरिष्कारै रौत्सुक्यं करिष्यामः सत्कृतश्च भविष्यति। सर्वसत्त्वैर्गुरू कृतश्च मानितश्चपूजितश्च राज्ञां राजामात्यानां च भविष्यति । अन्यतीर्थिक श्रमण व्राह्मण परिव्राजकाणां पूज्यो मित्रामित्रमध्यगतोपि भविष्यति। तेन च श्राद्धेन कुलपुत्रेणवा कुलदुहित्रा वा शुचिनो भवितव्यं शुचिकायेन शुचिवस्त्राभरण शयनोपकरण विशेषेण नकुदेश लाभेन नकुदेश मित्रसंसर्गिणा नकुदेशवास संप्रयुक्तेन भवितव्यं ॥ ११९ ॥

यस्यभूतग्रहगृहीतस्य पुरत इदं महासाहश्र प्रमर्दनी सूत्रं श्रावयिष्यति, तस्य चत्वारौ महाराजा स्वयमेव रक्षावरण गुप्ति विधास्यन्ति। एवं महामहर्द्धिकं भदन्त भगवान् महासाहस्रप्रमर्दनीसूत्र यस्यापिगृहे एकवारमेकामपि रात्रिव समं वा कल्पयिष्यन्ति तस्यसंवतसरं या मनुष्यामनुष्यावतारं नलप्स्यन्ति, नमस्यनीयाश्च भविष्यन्ति सर्वभूतगणस्य। यःइदं महासाहस्र प्रमर्दनी सूत्रं धारयिष्यन्ति वाचयिष्यति तस्याकांक्षितं चत्वारो महाराजा सुखमुपदर्शयिष्यन्ति किमंग पुनरन्य इतरा यक्षराक्षसाः ॥ १२० ॥

तत्कस्यहेतोः। ये केचिल्लोकेविद्यां संविधास्यन्ति सत्त्वानां हिताय इमानिच मंत्रपदानि तेभ्यो वरप्रवर श्रेष्ठविशिष्टोत्तमानि गंभीरविपुलोत्तमानि अप्रमाणानि दुरावतरणान्य साधारणानि इयं धर्ममुद्रा ॥ १२१ ॥

अथेन्द्रः सहस्राक्षो देवराजः शचीपतिः । प्राञ्जलिस्थो नमस्कृत्वा लोकनाथं समव्रवीत् । सुभाषिता इयं विद्या सर्वलोकहितकरी । विद्यामहं प्रवक्ष्यामि मंत्रौषधि समायुताम् ॥ १२२ ॥

शिरीष पुष्पम पामार्गम गुरूकाटकाफलं शैलेयमेदमञ्जिष्ठा सूकरीमर्कटी-जया। परिवेल वाल वींरा सामकं तगरम्बुला। चन्दनावर्तकं कुष्टनखपत्रं कटं

वरा । प्रियंगु लोचना पृक्कासर्षपाश्च मनः शिलाः । त्वचं च कुँकुम हिंगु मन्त्रसंयुक्तवर्णकं । एषां च संयुतावर्तिः सर्वग्रहप्रमोचनी । सर्वभूतविकारिषु एषा नेत्रांजने स्मृता । गृहीता येन मुञ्चन्ति भूतवज्रांशनि शनैः । महावृक्षेषुलेप्तव्यं महाचैत्ये तथैवच । योहि पश्यति तत्स्थानं भूतेभ्यो नभयन्ततः । स्थानं न तत्र शूतानां नान्येषामहितैषिणां । भेरीशंखमृदंगाश्च पणवांश्चापि लेपयेत् । यावच्छ्रूयति शद्वोस्य त्रस्यन्ते भूतमण्डलाः । पक्षाणिलेपयेद्वापि पक्षिणां ग्राम चारिणां यत्रासौ सज्जतेपक्षी दिशंचापि दिगन्तरं । स्थानं न तत्र भूतानां नान्येषाम-हितैषिणां । उत्सहृद तडागेषु प्रक्षिपेद्यत्र तत्र वा । समन्ताद्योजन शतं स्वस्ति शान्ति र्भविष्यति । अपि शस्त्र निपेतेषु परचक्र समागमे । सर्व धर्मेषु लेप्तव्यं स्वस्तिनाचोत्तरिष्यति । गलगण्डेषु पार्श्वेषु वैशर्प्य पिटकेषु च । अहि दंष्ट्रे विषपीते क्षिप्रम् विमुच्यते । एतेन लेपयते् गात्रं सर्व काखोर्द छेदनं । विवादो-त्तारणं सिद्धं राजद्वार विमोचनं ।

असिद्धाःसिद्धिमाप्नोति ईश्वरत्वं मुनीश्वरः । अपुत्रो लभ्यते पुत्रमधनो लभते धनं । यावद्विद्याधर स्थानं मन्त्राण्येपतानि साधयेत् । तिर्य्यग्योनिगते चैव वृक्षमूलफलेषु च । विद्याधरस्य प्राज्ञस्य शान्तिकर्मकरं शुभं । तत्रमन्त्रपदान्यस्ति इन्द्रस्य वचनं यथा ॥ १२३ ॥

स्योद्यथेदं । अक्रमे विक्रमे घोषे भूतघोषे भूतंगमे देहिनि धधरे ३ दधिनि निखुमे खुखुमे खखख सारंगमे चन्द्रे चपले हलिमे हल हारिणि स्वाहा । सर्वपापेभ्यः स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानां च सर्वदिग्विदिग्भ्यः स्वाहा । निहतानि सर्व पापानिस्वाहा ॥ १२४ ॥

ततो ब्रह्माच शक्रश्चलोकपाला महेश्वराः । यक्षसेनापतयः सर्वेहारोतिच स पुत्रिका । एकवागैकश्वरो अवोचत् प्राञ्जलिंकृताः सहस्रसूर्य्यप्रद्योत पूर्णचन्द्र प्रभाश्वरः । तदेवमानुषलोके सदृशस्ते विद्यते । अचिन्तिता सर्वयुक्ता यक्षराक्षस-मर्दनी । राज्यप्रमोचनीनाम विद्यावैराज्यपालिनी । महासाहस्रके लोके रक्षा

वैसूत्रमुत्तकं। नमस्ते पुरूषावीर नमस्ते पुरूषोत्तमः। प्राञ्जलिस्तं नमस्कृत्य तत्रैवान्तर धायिषु ॥ १२५ ॥

अथखलु भगवान् सायाह्नकाल समये प्रतिसंलयनाद्युत्थाय भिक्षुनामन्त्रया-मास। उद्गृह्ध्वि भिक्षवो महासाहस्र प्रमर्दनी सूत्रं धारयध्वं वाचयध्वं देशयध्वँ पर्यवाप्नुध्वं तद् भविष्यति सदेवकस्य लोकस्य दीर्घरात्रमथर्यिं हितायसुखाय सुखस्पर्श विहारतायै ॥ १२६ ॥

यःकश्चिद्भिक्षवो मम श्रावक एतेन महासाहस्र प्रमर्दनीसूत्रेण शुष्कवृक्षस्यापि रक्षां करिष्यति परित्राणं वन्धीयात्परिग्रहं तस्य पत्रपुष्प फलानि जायेतम् किमंग पुनः सविज्ञानस्य कायस्यान्यत्र पूर्वकर्म विपाकेन ॥ १२७ ॥

एवमुक्ते भिक्षवो भगवन्तमेतदवोचत्। यानी मानि भदन्त भगवन् भगवता पञ्च महारक्षा सूत्राणिभाषितानि। स्याद्यथेदं। महासाहस्रप्रमर्दनी सूत्रं, महा-मायुरी सूत्रं, महाशीतवती सूत्रं ,महाप्रतिसरा सूत्रं, महामन्त्रानुसारिणी सूत्रं। तानि भदन्त भगवता पंचामिष परिवर्जितेनानुज्ञाता निधारयितुम्। पिण्डपात्रञ्च भोजनं निश्राय प्रव्रज्यानु व्याकृताम्। अल्पकं च भगवन् पिण्डपात्रं पंचामिष परिवर्जितम्। इदमेव बहुतरं यदिदं पंचामिष संसृष्टम्। तत्र वयं भगवन्कथं प्रतिपद्यामः ॥ १२८ ॥

एवमुक्ते भगवान् भिक्षूमेतदवोचत्। तेनहि भिक्षवो यो महासाहस्रप्रमर्दनी सूत्रं धारयिष्यति तेषां कृतेयं धारणी आत्मरक्षायै धारयितव्या। तेनहि पिण्डपात्र परिगृह्णता आहारे प्रतिकुल संज्ञोत्पादयि तव्या। पंचामिष संसृष्टे पिण्डपात्रे पंचामिष परिवर्जित संज्ञोत्पादयितव्या। सर्व संस्कृते अनित्य संज्ञोत्पादयितव्या। अनित्ये दुःख संज्ञा दुःखे अनात्म संज्ञा अनात्मन्यशुभसंज्ञोत्पादयितव्या। कुतःपंचामिषाणि कस्य वा पंचामिषाणि परिभोज्यन्ते। नास्तिसत्त्वः कुतःसत्त्व

ससत्त्वो नोपलभ्यते। तत्र चाहारे पंचामृत संसृष्ट संज्ञाकरणीया। आत्मरक्षा-ष्टम्यां चतुर्दश्यां च राजगोत्रकन्यया सुस्नातं सुभूषितया अहोरात्रो पवसितया पंचशिक्षा पदपरिगृहीतव्या लोहितकं सूत्रं चतुर्गुणंकारयित्वा मन्त्रधरेण विद्या स्मारयित्वा ग्रन्थि कृत्वा च तत्सूत्रकं नवेन शस्त्रेण छित्वा दग्धा रत्नभाण्डे वा लोहभाण्डे वा उदकपरिपूर्णं कृत्वा पुष्पैराच्छादयित्वा नानागन्धैर्धुपयित्वा इयं महाविद्या आवर्तयितव्या। यावन्तत्सूत्र भाजने प्रादुर्भवति तश्च पाणौ वन्धयित्वा वाच्यम् ॥ १२९ ॥

ब्राह्मणौ विप्रलब्धेन शाक्यसिंहस्यतायिनः। स विषं गिरिगुप्तेन भोजनमुपना-पितं। सप्रगृह्य ततः शास्ता निर्विषीकृत्य भोजित। एतेन सत्यवाक्येन अमृतं भवतु भोजनं ॥ १३० ॥

विपश्विनो देवतायाः शिखिनो विश्वभुवस्तथा। ऋकुच्छन्द प्रसन्नाश्च देवतायामहाबलाः। कनकाख्यस्य देवेन्द्राः श्रीमतः काश्यपस्य च। प्रसन्ना शाक्यसिंहस्य व्रह्मेन्द्रा स्त्रिदशेश्वराः। चत्वारो लोकपालाश्च माणिभद्रो महेश्वरः। राक्षसी च महाकाली चण्डा चण्डालिनी तथा। इमां गन्धाश्चपुष्पांश्च प्रतिगृण्हन्तु ममाहुतिम्।

प्रीणिताःपूजीता भूत्वा एते शोधन्ति भोजनम्। पंचाभिषेण मसंसृष्टं करोतु मे। अपंचामिष संसृष्टं सर्वभुंजामि भोजनं। सर्वेषां बीजग्रामाणां प्रतिष्ठा पृथिवीरसाः।

सर्व भोजनसंसृष्ट मसंसृष्टं करोतुमे। छिन्नं दग्धं यथा सूत्रं तादृश भवते पुनः। तथा भोजन संसृष्टमसंसृष्टं करोतुमे ॥ १३१ ॥

स्याद्यथेदं। खखखख खुखुमे शिमे शिमे शिहुमे। शिमे शिमे। स्वस्ति स्वस्ति मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च। शान्ति २ सरानि। पञ्चामिषेण संसृष्ट यथाहारं निरामिषं। येन दग्धं यथासूत्रं सत्यं कुर्वन्तु तादृशं ॥ १३२ ॥

स्याद्यथेदं । कलके कलमे कलनि करूणालये करले करलखे खलमे अग्निसंक्रामणि स्वाहा ॥ १३३ ॥

विपश्यि बुद्धंशरणमुपैमि शिखिनश्च बुद्धसुगतञ्च विश्वभुवं । ऋकुच्छन्द बुद्धं कनकमुनिञ्च काश्यपं विशारदं शाक्यमुनिंच गौतमम् । एतान् सप्तान् नरोत्तमानां पुष्पैश्च धूपैश्च शरीरपूजां । कायेन तेषां मनसा च कृत्वा प्रसन्नचित्तः शरणंमुपमि । एतेषु बुद्धेषु महर्द्धिकेषु या देवताः सन्ति अभिप्रसन्नाः । तादेवता आत्तमना उदग्रा रक्षन्तुते मां सद अप्रमत्ताः । स्वस्त्यस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षांकुर्वन्तु मेघःप्रसन्नचित्ताः ॥ १३४ ॥

इदमवोचद् भगवानात्तमनास्ते च भिक्षवो बोधिसत्त्वा सा च सर्वावती पर्षद् भगवतो भाषितमभ्यनन्दन्निति ॥ १३५ ॥

आर्य्यमहासाहस्रप्रमर्दनीनाम महायान सूत्रसमाप्त ।

नमो भगवत्यै आर्यमहामायूर्य्यै ॥

ॐ नमः श्रावक प्रत्येक बुद्धार्य्यबोधिसत्त्वसंघेभ्य ॥

मृतसंजीवनीदेवी दुष्टसत्त्व निवारिणीं । विद्याराज्ञीं महात्मानीं मायूरी प्रणमाम्यहं ॥ १ ॥

नमोबुद्धाय नमो धर्मा नमः संघाय ।
नमः सर्व बुद्धबोधिसत्त्वेभ्योर्हद्भ्यः सम्यक्संबुद्धेभ्यो अतीतानागत प्रत्युत्पन्नेभ्यः ।
नमः सप्तानांसम्यकसंबुद्धानां सश्रावकसंघानाम् ।
नमोलोकेऽर्हतां ।
नमो प्रत्येकबुद्धानां ।
नमो मैत्रय प्रमुखानां बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानां ।
नमोऽनागाभिनां नमः सकृदागामिनां ।
नमः स्रोतापन्नानां ।
नमोलोकेसम्यकगामिनां ।
नमः सम्यक्प्रतिपन्नानाम् ॥ २ ॥

एतान्नमस्कृत्य इमां महामायूरी विद्याराज्ञीं प्रयोजयामि । इयं विद्यासमृध्यतु श्रृणवन्तु मे भूतगणाः ये केचित् खेचरा जलचरा देवा नागा असुरा मरुता गरूडाः गन्धर्वाः किन्नरा महोरगा यक्षाराक्षसाः प्रेता पिशाचा भूताः कुम्भाण्डाः पूतनाः कटपूतनाः स्कन्दाउन्मादाच्छाया अपस्मारा ओस्तारकाः ॥ ३ ॥

श्रृणवन्तु मे ओजोहाराः भूतगणाः गर्भाहाराः रूधिहाराः वसाहाराः मेदाहाराः मज्जाहाराः जाताहाराः जीविताहाराः वल्याहाराः माल्याहाराः गधाहाराः दीपाहाराः धूपाहाराः पुष्पाहाराः फलाहाराः शस्याहाराः आहुत्याहाराः पूयाहाराः

विष्ठाहाराः मूत्राहाराः खेटाहाराः श्लेष्माहाराः सिंहानकाहाराः उच्छिष्टाहाराः वान्ताहाराः अशुच्याहाराः स्पन्दनिकाहाराः पापचित्ता दुष्टचित्ता रौद्रचित्ताः परप्राणहाराः ॥ ४ ॥

इमां महामायूरी विद्याराज्ञीं प्रवक्ष्यामि गन्ध पुष्पं धूपं दीपं वलिं दास्यामि अपक्रान्तु मे पापचित्ता दुष्टचित्ताः कुपितचित्ता रौद्रचित्ताः परप्राणहराः सर्वग्रहा ओजोहाराः श्रृणवन्तु मे बुद्धधर्मसंघाभि प्रसन्ना ॥ ५ ॥

तद्यथा ।

कालिकरालि कुम्भाण्डि शंखिनि कमलाक्षि हारति हरिकेशि श्रीमति हरि पिंगले लम्बे प्रलम्बे लम्वोदरि कालपाशे कपालधारिणि कलशोदरि यमदूति यमराक्षसी भूतग्रसनि प्रतीच्छथे मंबलिं गन्धपुष्पदीपं च दास्यामि रक्ष २ मां सपरिवारं सर्वसत्त्वानांच सर्वभयोप्रद्रवेभ्यो रक्षांकुरू गुप्तिं परित्राणं परिग्रह परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्डपरिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषनं विषनाशनं सीमावन्धं धारणी वन्ध च कुर्वन्तु जीबन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदां शतं । सिद्धान्तुमे मन्त्रपदानिस्वाहा ॥ ६ ॥

सूत्रारम्भ

एवं मयाश्रुतमेकस्मिन्समये भगवान् श्रावस्त्यांविहरतिस्म । जेतवने महाविहारे अनाथ पिण्डदस्यारामे महता भिक्षुसंघेनसार्द्धमनेकै बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैः । तत्र खल पुनः स्वाति नाम भिक्षुः प्रतिवसति । नवो दहरस्तरूणोऽचिर प्रव्रजितोचिरोपसंपन्नो चिरागतः इमं धर्म विनयं संघस्यार्थे जेन्ताक दारूणिपातयमानः । अन्यस्मात्पूतिदारू शूषिरात् निष्क्रम्य महता कृष्ण सर्पेन दक्षिणपादांगुष्ठे दंष्ट्रं संक्रान्तकायो भूमौपतितः फेणं बाहयत्यक्षिणी च परीवर्तमानः स्वपिति ॥ १ ॥

अद्राक्षीदायुष्मान नन्द स्वातिं भिक्षुमावाधितं दुःखितं वाढग्लानं भूमौपतितं फेणंवाहयन्त मक्षणी च परिवर्तयमानं स्वपन्तदृष्ट्वा पुनस्त्वरित त्वरितं येन भगवांस्तेनोपसंक्रान्त उपसंक्रम्यभगवतः पादौ शिरसाभि वन्दित्वा एकान्तेस्थादे- कान्तेस्थितश्चायुष्मानानन्दो.भगवन्तमेतदवोचत् ॥ २ ॥

इह भगवन् श्रावस्त्यां जेतवने अनाथपिण्डदस्यारामे स्वातिर्नाम भिक्षुः- प्रतिवसेति। नवोदहरस्तरूणोऽचिरप्रव्रजितोऽचिरोपसंपन्नोऽचिरागतः इमं धर्म विनयं संघस्यार्थे जेन्ताकदारूणि पातयमानोन्यतरस्मात्पूतिदारू शुषिरान्नि- ष्क्रम्यमहताकृष्णसर्पेण दक्षिणपादांगुष्ठेदंष्ट्रः संक्रान्तकायो भूमौपतितः फेणंवाहत्य- क्षिणी चपरिवर्तयमानः स्वपिति तस्याहं भगवन् कथं प्रतिपद्ये ॥ ३ ॥

एवमुक्ते भगवानायुष्मानन्दस्मिदमवोचत्। गच्छत्वमानन्द तथागतवचनेनानया महामायूर्य्या विद्या राज्ञी तथागत भाषितया स्वातिर्भिक्षो रक्षाकुरू गुप्तिं परि- त्राण परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा बन्धं धारणी बन्धं च कुरू ॥ ४ ॥

देव ग्रहात् नाग ग्रहात् असुर ग्रहात् मरूत ग्रहात् गरूड ग्रहात् गन्धर्व ग्रहात् किन्नर ग्रहात् महोरग ग्रहात यक्ष ग्रहात् राक्षस ग्रहात् प्रेत ग्रहात् पिशाच ग्रहात् भूत ग्रहात् कुम्भाण्ड ग्रहात् पूतन ग्रहात् कटपूतन ग्रहात स्कन्द ग्रहात् उन्माद ग्रहात् छाया ग्रहात् अपस्मार ओस्तारक ग्रहात् कृत्याकर्मणा काखोर्द किरण वेताड चिच्चक प्रेषक दुर्भुक्त दुश्छर्दित दुश्छाया दुष्प्रेक्षित दुर्लिखित दुलंघित वंधूत भयात ज्वरादेकाहिका द्वाहिकान् त्र्याहिका च्चातुर्थिकात् सप्ताहिका दर्धमासिकान्मासिकान्मौहूर्तिका द्वैवसिकात्सांवत्सरिकान्नित्यज्वरात् विषमज्व- रात् भूतज्वरान्मानुषज्वरात् वातिकात्पैत्तिकात् श्लेष्मिकात्संनिपातिकात् सर्वज्व- रात् शिरोवर्तिमर्द्धवभेदक मरोचकमक्षिरोगं नासा रोगं मुखरोगं कण्ठरोगं हृदयरोगं कर्णशूलं दन्तशूलं हृदयशूलं पार्श्वशूलं पृष्ठशूलं उदरशूलं मर्मशूलं

गण्डशूलं वस्तिशूलं उरूशूलं जंघाशूलं हस्तशूलं पादशूलं अंग प्रत्यंग शूलं व्यापनया न नयाहि। रात्रौ स्वस्ति दिवा स्वस्ति स्वस्तिमध्येदिने स्थिते। स्वस्ति सर्व महोरात्रं सर्वबुद्धादिशन्तुवः। सर्वसत्त्वानांच ॥ ५ ॥

तथ्द्या। इडि विडि किडि मिडि हिडि पिडि निडि मेडे। डोदुम्बा आडे नादे घोडे दुर्घाडे हरिणि हारिणि चतुरि वेगार्डि वगुडि पांशु पिशाचिनि कर्षिणि आरोहिणि ओरोहिणि एला मेला एलेमेले तिलि २ मेले २ तिलतिमे तिमिले २ दुमे दुदुमे इतिमिति विशुद्धे चपले विशुद्धे विमले हुलु २ अश्वमुखि कालि २ महाकालि करालि प्रकर्णिकेशि कुरू २ वहुलु २ कोलु २ हुलु २ वहुलु २ वोस्ता दोदुम्वा दुमदुम्वा गोलायां परिवेलाया पिशु २ हिलि २ मिलि २ तिलि २ भिलि २ चुलु १० मुहु १० हुलु १० मुलु १० हु १० वा १० पा १० जाल १० दम २ नि २ तप २ निपच २ निज्वल २ नि दुंदुभि गर्जनि वर्षाणि स्फोटनि तपनि तापनि पचनि पाचनि हरिणि हारिणि कमिनि कामिनि कंपनि मर्दनि मण्डे मण्डितिके क्षेमंकरि सकरि सांकरि सर्करि ज्वलनि दुम २ नि दुभंनि २ कुसुमे गोलाया वेलाया परिवेलाया वर्षतु देव समन्तेन इलिकिसि स्वाहा ॥ ६ ॥

मैत्रीमे धृतराष्ट्रेषु मैत्रीऐरावतेषु च विरूपाक्षेषुमे मैत्री कृष्णगौतमकेषु च। मणिना नागराजेन मैत्री वासुकिना च मे। दण्डपाणिषु मे मैत्री पूर्णभद्रषु मे सदा। नन्दोपनन्दनामानौ वर्णवन्तौ यशश्विनौ। देवासुरमपि संग्रामनुभवन्तौ महर्द्धिकौ। एतयोरपि मे मैत्री सर्वदा नागनाथयोः वरूणानवतप्ताभ्यां मैत्री मे मञ्जुकेन च। तक्षकेन अनन्तेन तथावै सुमुखेन च। अपराजितेन मे मैत्रीछित्वासुते न च। महामनस्विनानित्य तथैव मनस्विना। कालको अपलालश्चभोगवान् श्रावणेरकः। दधिमुखोमणिश्चैव पुण्डरीको दिशांपतिः। कर्कोटकः शंखपालः कम्वलाश्चतरावुभौ। एतेश्चपि मे मैत्री नागराजेषु नित्यशः। साकेटकश्चकुंभीरः शूचिरोमा तथैवच। नागधिपेन कालेन मैत्री मे ऋषिकेनच। तथापूरण कर्णेन मैत्री शकटमुखेनच। कोंलेकेन सुनन्देन वत्सपुत्रेण मे सदा। एलपत्रेण मे मैत्री

मैत्रीलम्बुरुकेन च। अमानुषाश्च ये नागास्तथैवोत्तर मानुषाः। मृगिलश्च महानागो मुचिलिन्द विश्रुतः। पृथिवी चराश्च ये नागास्तथैवजलनिश्रिताः। अन्तरीक्ष चरायेच मेरू समाश्रिताः। एकशीर्ष द्विशीर्षेषु मैत्रीमेतेषु नित्यशः। अपादकेषु मेमैत्री मैत्री मे द्विपदेषु च। चतुष्पदेषु मे मैत्री मन्त्रीवहुपदेषु च। मामे अपादका हिंस्युर्मामेहिंस्यु द्विपादका। मामे चतुष्पदाहिंस्युर्मामेहिंस्युर्वदुपादक सर्व-नागेषु मे मैत्री ये नागाजलनिश्रिताः। सर्वभूतेषु मे मैत्री येकेचित्पृथिवीस्थिता। सर्वसत्त्वेषु मे मैत्री ये सत्त्वा अत्र स्थावराः ॥ ७ ॥

सर्वेसत्त्वाः सर्वप्राणाः सर्वेभूताश्च केवलाः। सर्वेवै सुखिनः सन्तु सर्वे सन्तु निरामयाः। सर्वेभद्राणि पश्यन्तु माकश्चित्पापमागतम्। मैत्री चित्तं समात्थाय करोमि विषदूषणं। रक्षां परिग्रहं चैव तथैव परिपालनम् ॥ ८ ॥

नमोस्तु बुद्धाय नमोस्तु बोधये। नमोस्तु मुक्ताय नमोस्तु मुक्तये। नमोस्तुशान्ताय नमोस्तु शान्तये। नमोस्तु विमुक्ताय नमोस्तु विमुक्तये ॥ ९ ॥

ये ब्राह्मण वाहित पाप धर्मा ये च स्थिताः सत्त्वहिताय नित्यं। शुक्लव्रताः क्षान्तिसमाधियुक्ता स्तेब्राह्मण स्तारयितुं समर्थाः। तेषां नमोस्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच सर्वभयेभ्यः सर्वोपद्रवेभयः सर्वोपसर्गोपायासेभ्यः। सर्व ज्वरेभ्यः सर्वव्याधिभ्यः सर्व ग्रहेभ्यः सर्वविषेभयः रक्षांकुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रह परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दंडपरिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विषनाशनं सीमाबन्ध धरणी वन्ध च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्ष शतुं पश्यन्तु शरदां शतम् ॥ १० ॥

भूतपूर्व मानन्द हिमवतः पर्वतराजस्य दक्षिणेपार्श्वे सुवर्णावभासोनाम मयूर-राजः प्रतिवसति। सोप्पनया महामायूर्या विद्याराज्ञा कल्पं स्वस्त्यनं कृत्वा दिवास्वस्तिना विहरति सायं स्वस्त्यनं कृत्वा रात्रौ स्वस्तिना विहरति। नमो बुद्धाय नमो धर्माय नमः संघाय नमो महामायूर्य्यै विद्याराज्ञैः ॥ ११ ॥

तद्यथा। हु ६ हुलु ३ नागले ३ नले ३ दुम्वले ३ हुय २ विज २ थुसु २ गुरू २ हुवे जिनिचे अगुरू एलामेला इलिमेला तिलि मेला इलितिलि मित्ते। दुम्वे दुदुम्वे सुदुम्वे तोसु २ गोलवेला चेला २ चेला चपला विमला इतिलि भिन्तलि नमो बुद्धानां स्वाहा ॥ १२ ॥

सोपरेण समये नानया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां रक्षास्वस्त्ययनं कृत्वा संबहुलाभिर्वन मयूरकन्यकाभिः सार्द्धमारामेणारामं उद्यानेनोद्यानं पर्वतपार्श्वेन पर्वतपार्श्व कामेषु गृद्धःसक्तो मदमत्तः प्रमूढः प्रतिमूर्छितः प्रमुदितोनुविचरन् प्रमाद-वशादन्यतमं पर्वतविवरमनु प्रविष्टः सतत्र दीर्घरात्र प्रत्यर्थिकैः प्रत्यमित्रै हिंसकैर वतार प्रेषिभिर्मातंग कुमारैर्मयूरपाशोवस्थापितोस्ति। सतैःपार्शैर्वद्धः सो मित्र-मध्यगतः स्मृति प्रतिलब्ध इमामेव महामायूरी विद्याराज्ञीं मनस्यकार्षीत् ॥ १३ ॥

नमो बुद्धाय नमो धर्माय नमः संघाय। नमो महामायूर्यै विद्याराज्ञी। तद्यथा। हु ६। दुलु ३। नाग लेलेले न लेलेले। दुम्व लेलेले। हुय २ विज २। थुगु २ गुरू २ हुचे जिनिचे अगुरू एलामेला इलिमेला इलिलित्ते इलितिलि मित्ते दुम्व दुदुम्व सुदुम्व तोसु २ गोलावेला चेलाचपला विमला इतिलिभित्ति लिलित्तिलि नमो बुद्धानां स्वाहा ॥ १४ ॥

अथ तस्माद् व्यसनात्प्रतिमुक्तः स्वस्तिना क्षेमेण स्वविषयमनुप्राप्तः। इमानि मन्त्रपदान्मदा हरतिस्म ॥ १५ ॥

नमो बुद्धाय नमो धर्माय नमोः संघाय। ममः सुवर्णावभासाय मयूरराजाय। नमो महामायुर्य्यै विद्याराज्ञीं तद्यथा ॥ १६ ॥

सिद्धे सुसिद्धे मोचनि विमोचनि मोक्षणि विमोक्षणि मुक्ते विमुक्ते अमले विमले निर्मले अण्डले पण्डले मण्डले मंगले मंगलगर्भे हिरण्ये हिरण्यगर्भे रत्ने रत्नगर्भे भद्रे सुभद्रे समन्तभद्रे श्रीभद्रे सर्वार्थसाधनि परमार्थ साधनि सर्वानर्थ

प्रवाधनि सर्वमंगल साधनि सर्वामंलवाधनि यशोवति मनसिमानसि महामानसि अच्युते अद्भुते सिद्धे सुसिद्धे मुक्ते विमुक्ते मोचनि विमोचनि मोक्षणि विमोक्षणि अरजे विरजे विमले अमृते अमृतवर्षणि अमले अमलिनि व्रह्मे व्रह्मस्वरे पूर्णे पूर्ण-मनोरथे अमृते अमृतजीवनि श्रीभद्रे चन्द्रे चन्द्रप्रभे सूर्ये सूर्यकान्ते वीतभये सुवर्णे सुवर्ण-प्रभे व्रह्मे व्रह्मघोषे सर्वत्रप्रतिहते रक्ष २ मां सपरिवारं सर्वसत्त्वाश्च स्वाहा ॥ १७॥

नमः सर्वबुद्धानां स्वस्ति भवतु मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानां च रक्षांकुरु गुप्ति परित्राण परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्डपरिहारं शास्त्र परि-हारं विषदूषण विषनाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्ध च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्ष शत पश्यन्तु शरदांशतं। तद्यथा हुचिगुचि घुचि मुचि नम सर्वबुद्धानां स्वाहा ॥ १८ ॥

स्यात्ते पुनरानन्द स तेन कालेन तेन समयेन सुवर्णावभासो मयूरराजोवभूवेति न खलु पुनरेव द्रष्टव्यं। तस्कस्यहेतो। रहमेवानन्द तेन कालेन तेन समयेन सुवर्णावभासो नाम मयूरराजोवभूव। अस्याश्चानन्द महामायूरीर्या विद्याराज्ञा इदमेव हृदय मनुव्याख्यास्यामि ॥ १९ ॥

तद्यथा। इलिमिलि इतिमिति तिलिमिलि इलितिलि मितितिलि २ मिति तिलिमित्ते तिलिमिलि ५ मिति ५ सुदुम्वा तुम्वा सुवचर चिलिकिसिभिन्नमोडि नमो बुद्धानां चिलिकिसि प्रान्तमूले इतिहारे लोहितमूले तुम्वा सुतुम्वा किलि चिलि सुतुम्वा कुटिकुर्नाट्ट कुकुर्नाट्ट तिलकुञ्जनति अडकवत्यां वर्षतु देवः समन्तेन नवमासान दशमासा निति। इलिमिल किलिमिलि केलिमेलि केतुमूले दुम्वे सुदुम्वे एड इडिमे सुदुमे सुदुमेदिनि दलिमे सन्तु वर्ते बुसते २ बुसर धनमस्तरके नर्कले नर्कलिमे निर्मलिके ज्वालिके नखरिरूघोषे खरम खिले इतिसर्जले तुम्बे सुतुम्वे अनष्टेप्रणस्ते अननष्टे अखमाले अनमाहिले वर्षतु देवसमन्तेन नवोदकेन सप्तकृत्यः समन्तेन नारायणि पारायणि हरितालि कुन्तालि कुम्भाण्डि इलिमिलि किलिमित्ते इलिमे सिद्धन्तु मन्त्रपदा स्वाहा ॥ २० ॥

हृदमानन्द महामायूरी विद्याराज्ञीं हृदयम्। इयं चानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी ग्राममध्यगतेन मनसि कर्तव्या। अरण्यामध्यगतेन पथमध्यगतेनोत्पथमध्यगतेन राजकुलमध्यगतेन चौरमध्यगतेन अग्निमध्यगतेन उदक मध्यगतेन प्रत्यपर्थिक मध्यगतेन प्रत्यमित्रमध्यगतेन पर्षन्मध्यगतेन विवाद मध्यगतेन अहि दंष्ट्रेन विषपातेन सर्वभूत सन्निपातेन जरितेन च मनसिकर्तव्या। वातिक पैत्तिक श्लेष्मिक सन्निपातिकेष चतुरूत्तरेषु चतुर्व्याधिशतेषु अन्यतरान्यतर व्याधिना स्पृष्टेन आपत्सु समुत्पन्नासुमनसि कर्तव्या ॥ २१ ॥

तत्कस्यहेतोः। वध्यार्होह्यानन्द दण्डेन मुच्यते दण्डार्हः प्रहारेण प्रहाराहं आक्रोशेनाक्रोशाहं परिभाषणया परिभाषणार्हो रोमहर्षेण एवमेवमुच्यते। सर्वव्याधि-विनिबृत्तिश्चास्य भविष्यति। इमानि विद्या मंत्रपदानि मनसिकर्तव्यानि ॥ २२ ॥

तद्यथा। हिलि मिलि किलिमिलि केतुमूले सुसत्ते बुद्धसत्ये बुद्धवर्ते बुद्धशरणि बुद्धदारिणि केवर्ते केवर्ते कमूले इतिसर्जले दुवे दुदुवे २ प्रियंकरे आवर्ते परिवर्ते नवोद-केन वर्षतुदेवः समन्तेन। नमो भगवते वुद्धाय सिद्धयन्तु मे मंत्रपदानि स्वाहा ॥ २३ ॥

अनया महामायूर्या विद्याराज्ञां तथागत भाषितया मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षांकुरू गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विषदूषणं विषनाशनं सीमा बन्ध धरणी वन्धं चकुर्वन्त जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशत ॥ २४ ॥

नाहमानन्द तं समनुपश्यामि सदेवलोके समर्त्ये सब्रह्मलोके सश्रमण-ब्राह्मणिकायां प्रज्ञायां सदेवमानुषासुरायां ॥ २५ ॥

यस्यानया महामायूर्या विद्याराज्ञां रक्षा कृतया गुप्तिं परित्राणेन परिग्रहेण परिपालनेन शान्त्या स्वस्त्ययनेन दण्ड परिहारेण शस्त्र परिहारेणं विषदूष-

णेन विषनाशनेन सीमा वन्धेन धरणी वन्धेन च कृतेयःकश्चिद्विहेठयितुमुप-संक्रमेत् ॥ २६ ॥

तद्यथा । देवो वा देवी वा देवपुत्रो वा देवदुहिता वा देवमहल्लेको वा देवेमहल्लिका वा देव पार्षदो वा देवपार्षदी वा। नागो वा नागीनी नागपुत्रो वा नागदुहिता वा नागमहल्लको वा नागमहल्लिका वा नागपार्षदो वा वा नागपार्षदी वा। असुरो वा असुरी वा असुरपुत्रो वा असुरपुत्रीवा असुरमहल्लको वा असुर महल्लिका वा असुरपार्षदो वा असुरपार्षदीवा। मरूतो वा मरूतीवा मरूत पुत्रो वा मरूत पुत्री वा मरूत महल्लको वा मरूत महल्लिकावा मरूतपार्षदो वा मरूतपार्षदीवा । गरूडो वा गरूडी वा गरूडपुत्रो वा गरूडपुत्री वा गरूड महल्लको वा गरूड गरूड महल्लिका वा गरूडपार्षदो वा गरूड पार्षदीवा। गन्धर्वो वा गन्धर्वी वा गन्धर्व पुत्रो वा गन्धर्व पुत्री वा गन्धर्व महल्लको वा गन्धर्व महल्लिका वा गन्धर्व पार्षदो वा गन्धर्वपार्षदी वा । किन्नरो वा किन्नरी वा किन्नरपुत्रो वा किन्नरपुत्री वा किन्नर महल्लको वा किन्नर महल्लिका वा किन्नर पार्षदो वा किंनर पार्षदी वा। महोरगो वा महोरगी वा महारगो पुत्रो वा महोरग पुत्री वा महोरग महल्लको वा महारोग महल्लिका वा महोरग पार्षदो वा महोरग पार्षदी वा। यक्षो वा यक्षी वा यक्षपुत्रो वा यक्षपुत्री वा यक्षमहल्लको वा यक्ष महल्लिका वा यक्ष पार्षदो वा यक्ष पार्षदी वा। राक्षसो वा राक्षसी वा राक्षस पुत्री वा राक्षस पुत्रो वा राक्षस महल्लको वा राक्षस महल्लिका वा राक्षस पार्षदो वा राक्षस पार्षदी वा। प्रेतो वा प्रेती वा प्रेतपुत्रो वा प्रेतपुत्रो वा प्रेत महल्लको वा प्रेत महल्लिका वा प्रेतपार्षदो वा प्रेतपार्षदी वा। पिशाचो वा पिशाची वा पिशाचपुत्रो वा पिशाचपुत्री वा पिशाच महल्लको वा पिशाच महल्लिका वा पिशाच पार्षदो वा पिशाच पार्षदी वा। भूतो वा भूती वा भूतपुत्रो वा भूतपुत्री वा भूतमहल्लको वा भूतमहल्लिका वा भूतपार्षदो वा भूतपार्षदी वा। कुम्भाण्डो वा कुम्भाण्डी वा कुम्भाण्डपुत्रो वा कुम्भाण्डपुत्री वा कुम्भाण्ड महल्लको वा कुम्भाण्ड महल्लिका वा कुम्भाण्ड पार्षदो वा

कुम्भाण्डपार्षदी वा। पूतनो वा पूतनी वा पूतनपुत्रो वा पूतनपुत्री वा पूतन महल्लको पूतन महल्लिका वा पूतनपार्षदो वा पूतनपार्षदी वा। कटपूतनो वा कटपूतनी वा कटपूतनपुत्रो वा कटपूतन पुत्री वा कटपूतन महल्लको वा कटपूतन महल्लिका वा कटपूतनपार्षदो वा कतपूतनपार्षदी वा। स्कन्दो वा स्कन्दी वा स्कन्दपुत्रो वा स्कन्दपुत्री वा स्कन्द महल्लको वा स्कन्द महल्लिका वा स्कन्दपार्षदो वा स्कन्दपार्षदी वा। उन्मादो वा उन्मादी वा उन्माद पुत्रो वा उन्मादपुत्री वा उन्माद महल्लको वा उन्माद महल्लिका वा उन्मादपार्षदो वा उन्मादपार्षदी वा। छायो वा छायी वा छायापुत्रो वा छायापुत्री वा छाया महल्लको छाया महल्लिका छाया पार्षदो वा छाया पार्षदी वा। अपस्मारो वा अपस्मारी वा अपस्मारपुत्रो वा अपस्मारपुत्री वा अपस्मार महल्लको अपस्मार महल्लिका वा अपस्मारपार्षदो वा अपस्मार पार्षदी वा। ओस्तारको वा ओस्तारकी वा ओस्तारकपुत्रो वा औस्तारकपुत्री वा औस्तारक महल्लको वा ओस्तारक महल्लिका वा ओस्तारकपार्षदो वा ओस्तारकपार्षदी वा। उपसंक्रमिष्यत्यवतारार्थी अवतारगवेषी अवतारं नलभिष्यति तस्यावतारं वा अवलम्वनं वा अथोपक्रमिष्यति॥ २७॥

नदेवो देवसमिति ये स्थानं। ननागो नाग समिति ये स्थानं। नसुरोसुर समिति ये स्थानं। नमरूतो मरूत समिति ये स्थानं। नगरूडो गरूड समिति ये स्थानं। नगन्धर्वो गन्धर्व समिति ये स्थानं। नकिंनरो किंनर समिति ये स्थानं। नमहोरगो महोरग समिति ये स्थानं। नयक्षो यक्ष समिति ये स्थानं। नप्रेतः प्रेत समिति ये स्थानं। नराक्षसो राक्षस समिति ये स्थानं। नपिशाचः पिशाच समिति ये स्थानं। नभूतो भूत समिति ये स्थानं। नकुम्भाण्डः कुम्भाण्ड समिति ये स्थानं। नपूतनः पूतन समिति ये स्थानं। नकटपूतनः कटपूतन समिति ये स्थानं। नस्कन्दः स्कन्द समिति ये स्थानं। नोन्माद उन्माद समिति ये स्थानं। नछायश्छाय समिति ये स्थानं। नापस्मारः अपस्मार समितिये स्थानं। नोस्तारकः ओस्तारक समिति ये स्थान लभिष्यति॥ २८॥

यश्चैनातु महाविद्यां कश्चिच्चातिक्रमिष्यति। सप्तधास्य स्फुटेन्मूर्धा अर्जकस्येव मञ्जरी। इमानि मन्त्रपदानि मनसिकर्तव्यानि ॥ २९ ॥

तद्यथा। इलिमिलि किलि किंदुग्धे मुक्ते विमुक्ते आडेनाडे सुनाडे बर्षन्तु देव परमाडकवत्यां आरापारा गो डोहिका इलिमिलि भिञ्जिलिका उदुन्दुका ददाका इलिमिलि तिलि मिलि पिलि २ किलि २ शीर्षेर्णवर्ष चुलु २ चिलि २ मुलु २ चल २ चिटि २ चुहु २ शिखि २ इटिविटि खि ४ दुदु १० हर२णे जम्भे प्रजम्भे सर्वदुष्ट प्रदुष्टनां जम्भ यामि स्तम्भयामि मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षांकरोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विषदूषणं विषनाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्धच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदंशतम् ॥ ३० ॥

तद्यथा। चित्रे चित्रमूले चित्रमाले हलेहल मालेफले फलमाले गुरू २ खुलु ५ वरू खरू वरूणेवीरे विजये। सुलु २ एमे अरूवे तमरूणे धीरे मुरू २ हत-विष सर्वदुष्ट प्रदुष्टानां नास्ति विषसप्तनां सम्यक्संबुद्धानां सश्रावक संघानां तेजसा एलामेला इलिमेला तिलिमेला इलितिलिमेला तिलि २ मेला तिहातुहा तिलिमिति मादुमावि मासुकूंभा सुम्वातूंवा समतुम्वा अडिनाडे तिलकुजनाडे वर्षतुवेव समन्तेन नवमासान्दशमासानिति। मैत्री मे सर्वसत्त्वेषु वुसरे वुसडे सवरिणि वुडारिणि केवत्ते केवत्तेकमूले इतिसवले तुम्वे प्रियकरे आवर्त परिवर्त नवोदकेन वर्षतु समन्तेन नमो भगवते इन्द्रगोमिसिकाय गोडिहिकाय मृंगारिकाय अलेतले अटेनटे आसने पासने पापनि कूमे प्रतिकुले नमो बुद्धानां भगवतां स्वाहा ॥ ३१ ॥

अशोकमाश्रित्य जिनो विपश्वी शिखिजिनः पुण्डरिकस्य मूले। शालस्यमूले उपगम्य विश्वभूः शिरीषमूले क्रकुच्छन्द ब्राह्मणः। बुद्धश्चकोनाकमुनिः उदुम्बरे न्यग्रोधमूले उपगम्य काश्यपः। अश्वत्थमूले मुनिशाक्य पुंगव उपेत्य बोधिं

समवाप्य गौतमः । एतेषु बुद्धेषु महार्द्धिकेषु या देवता सन्ति अभिप्रसन्नाः । ता देवता हृष्ट मना उदग्राः कुर्वन्तु शान्तिं च शिवं चनित्यम् ॥ ३२ ॥

तद्यथा । इलिमिलि किलिमिलि केलिचेलि चोलि उदुला सुदुमोडे हूहुकरजे करंजमूले इतिसनता श्रवणा कुतलि कुंतालि नारायणि पारायणि पश्य २ नि कपिल वस्तुनि सिद्धयन्तु मन्त्रपदानि स्वाहा ॥ ३३ ॥

इमानि पुनरानन्द महौषधयो महाब्रह्मणा सहापतिना भाषिता शक्रेण च देवनामिन्द्रेण चतुर्भिश्च महाराजैरष्टाविंशतिभिश्च महायक्षसेनापतिभिः । योह्यानन्द आसांमहौषधीनां नामसुगृह्यमाणेषु यःकश्चित्प्रदुष्ट चित्तं उपसंक्रमेत् सप्तधास्य स्फुटेन्मूर्धा अर्जकस्येव मञ्जरी ॥ ३४ ॥

तद्यथा । कीर्तिमूले एलमूले एरण्ड मूले समन्तमूले नडनाडे आडेनाडे अटेनटे आडेनाडे बुनडि इद्देमिद्देयानुसुतनु अरडकाम रडका इलिकि साविलिकिसा इलिकिलिचिलि गोडोहरा उर्द्वधुमा भिन्नमेडा उद्वधुमा किन्नरा नमो बुद्धानां स्वाहा ॥ ३५ ॥

स्वस्तिमे द्विपदे भोन्तु स्वस्तिवो सन्तु चतुष्पादे । स्वस्तिवो व्रजतांमार्गे स्वस्तिप्रत्यागतेषु च। रात्रौ स्वस्तिदिवा स्वस्ति मध्येदिनेस्थिते स्वस्तिसर्वमहो-रात्र सर्व बुद्धादिसन्तुचः । सर्वत्र स्वस्तिवो भोन्तु मां चैषां पापमागमत् । मैत्रीचित्त समास्थाय करोमि विषदूषणं सर्वे दिवस कल्याणाः सर्वेऽर्हन्तोनिरा-श्रवाः । सर्वेमहर्द्धिका बुद्धाः सर्वे नक्षत्र भद्रिकाः । अनेन स्वस्ति वाक्येन स्वस्ति भवतु सर्वत्रः ॥ ३६ ॥

अनया महामायूर्या विद्याराज्ञां तथागत भाषितया मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं

दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विषदूक्षणं विषनाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्धञ्च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतं स्वाहा ॥ ३७ ॥

ये चानन्द यक्षा महायक्षाः समुद्रकूले प्रतिवसन्ति। ये च सुमेरूपर्वतेराजे ये चान्येषु पर्वतराजेषु। अटवीषु महाटवीषु कुंजेषु महाकुंजेषु प्रसवणेषु तडागेषु पल्वलेषु गिरिगुहासु श्मशानेषु चत्वरेषु महाचत्वरेषु श्रृंगाटकेषु नगरेषु ग्रामेषु घोषेषु उद्यानेषु वनेषु पर्वतेषु काननेषु पथेषु चतुष्पथेषु ये चानन्द यक्षामहायक्षा अडकवत्यां राजधान्यां प्रतिवसन्ति। तेप्यनया महामायूर्या विद्याराज्ञां मम स परिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षांकुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं विषदूषणं विषनाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्धञ्च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतं। तद्यथा। हरणिहारणिचलनि चालनि भ्रमणि भ्रामिणि मोहनि जम्भनि स्तम्भनि स्वयंभूवे स्वाहा ॥ ३८ ॥

पूर्वायामानन्द दिशायां धृतराष्ट्रो नाम गन्धर्व महाराजः प्रतिवसति। गन्धर्वनामधिपतिरनेक गंधर्व शतसहस्त्र परिवारो गन्धर्वाणामाधिकार यति यःपूर्वादिशं रक्षति परिपालयति। सोपिसपुत्रः सपौत्रः सभ्रातृकः समामात्यः सेनापतिः सप्रेष्यः सदूतः सप्रवरः सपाषंदः। अनया महामायूर्य्या विद्या राज्ञा मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययन दण्डपरिहारं शस्त्र परिहारं विषदूषणं विषनाशन सीमा-बन्ध धरणीवन्ध च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशत पश्यन्तु शरदांशत तद्यथा ॥ ३९ ॥

तद्यथा। सुरू १० रूमि १० स्वाहा। रूरू १० स्वाहा। सुसु १० स्वाहा उ ३ सुहु २ स्वाहा ॥ ४० ॥

दक्षिणायामानन्द दिशायां विरूढको नाम कुम्भांडाधिपतिः प्रतिवसति। अनेक कुम्भाण्ड शतसहस्र परिवारःकुम्भाण्डानामाधिपत्कारयति यो दक्षिणांदिशां

रक्षति पालयति। सोपि सपुत्रपौत्र भ्रातृकामात्यसेनापति प्रेष्यदूत प्रवरपार्षदः। अनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सापरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विषदूषणं विषनाशनं सीमावन्ध धरणीवन्ध च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशंत ॥ ४१ ॥

तद्यथा। वेलुके २ अमित्रघातनि वरूणवतिसोमवति वेणुमालिनि वेलुनि २ पुत्रिके चोचुचिचु स्वाहा ॥ ४२ ॥

पश्चिमायामानन्द दिशायां विरूपाक्षो नाम नागमहाराजः प्रतिवसति। नागानामधिपतिरनेक नागराज परिवारो नागाधिपत्यं कारयति। यःपश्चिमांदिशं रक्षति परिपालयति। सोपि सपुत्र पौत्रभ्रातृकामात्य सेनापति प्रेष्य दूत प्रवर पार्षदः।

अनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञा मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षांकरोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विषदूषण विषनाशनं सीमा वन्ध धरणीवन्ध च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्ष शतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ४३ ॥

तद्यथा। वेदुरी २ मटिके २ कोटि २ विद्युन्मति हु १० र १० रू १० चु १० सः स्वाहा ॥ ४४ ॥

उत्तरायामानन्द दिशायां वैश्रवणो नाम यक्ष महाराजः प्रतिवसति। यक्षाणामधिपतिरनेक यक्षशत सहस्र परिवारो यक्षणामाधिपत्यं करोति य उत्तरां दिशं रक्षति परिपालयति। सोऽपि सपुत्र सपौत्र भ्रातृकामात्य सेनापति प्रेष्यदूत प्रवरपार्षदः। अनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञा मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परि-

हारं शस्त्र परिहारं विषदूषणं विषनाशनं सीमावन्ध धरणीवन्ध कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदा शतं ॥ ४५ ॥

तद्यथा। शोरि २ शिरि २ मिलि २ हिलि २ मिति २ भिरिरि किरिरि हिरिरि पेलु २ वेलु २ पिंगले चुलु वन्धुमति हतंविषं निहतं विषं वन्धमति स्वाहा ॥ ४६ ॥

पूर्वे धृतराष्ट्रस्तु दक्षिणेन विरूढकः। पश्चिमेन विरूपाक्षः कुवेरश्चोः उत्तरां-दिशं। एते चतुर्महाराजा लोकपाला यशश्विनः। दिशश्चतस्रः परिपालयन्ति महासैन्या महावलाः। परचक्र प्रमर्थना दुर्द्धर्ष अपराजिता। ऋद्धिमन्तो द्युतिमन्तो वर्णवन्तो यशश्विनः। देवासुरमपि संग्राममनुभवन्ति महर्द्धिकाः। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञी मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षाकरोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्यनं दण्ड परिहारं शस्त्र विषदूषणं विषनाशनं सीमावन्ध धरणी वन्ध च करोतु जीवन्तु वर्ष शतं पश्यन्तु शरदां-शतम् ॥ ४७ ॥

तद्यथा। एलेमेले हिलि २ मेतिलि २ मेशिलेवासे दुम्वे दुदुवे वर्षतुदेव समन्तेन हिलि २ मिलि २ तुम्वे तुतुम्वे अदेवटे परम दुवटे वर्षतुदेवः समन्तेन अडकवत्यां अण्डे नण्डे तुतुण्डे चुक्के वुक्के इलिडिमि लिडितिलिडि भिलिडि हिलि २ हुलु २ तिलि २ तुले ततले स्वाहा ॥ ४८ ॥

उदगृहित्वमानन्द महायक्षसेनापतीनां नामानि ये धरण्यां प्रतिवसन्ति। तद्यथा ज्येष्ठपुत्र कुवेरस्य संजयो नरवाहनः। मिथिलायां प्रतिवसति देवसत्योप याचकः। सोप्यनया महामायूर्य्या मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परि हारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्धंच करोतु जीवंतु वर्षशतं पश्यतु शरदां शतम् ॥ ४९ ॥

तद्यथा। वले वल्कले मातंगि चण्डालि पुक्कसि विचलिनि गौरि गंधारि चण्डालि मातंगि पुक्कसि मालिनि हिलि २ मिलि २ आगति गौरि गंधारि कोष्ठिका वलि विहारी २ हिलि २ कुप्पे स्वाहा ॥ ५० ॥

क्रकुछन्दः पाटलिपुत्रे स्थूलायां चापराजितः। शैलोभद्रपुरे यक्ष उत्तरायां च मानवः। वज्रपाणि राजगृहे गृद्धकूटे कृतालये। त्रिकृत्वश्चानुपर्यन्ति सागरान्तां वसुंधरां। महावलो महातेजाः शतयोजन विक्रमः। गरूडो विपुलो यक्षश्चित्रगुप्त स्थितोमुखे। राजग्रहे वकुलो यक्षो महासैन्यो महावलः। कालोपकालकौ यक्षो वसन्तः कपिलवस्तुनि। यत्रजातो मुनिर्वृद्धः शाक्यकेतुर्महामुनिः। कल्माषपादो वैशाल्यां विराटेषु महेश्वरः। वृहस्पतिश्च श्रावत्यां साकेते सागरो वसत्। वज्रायुधश्च वैशाल्यां मल्लेषु हरिपिंगलः। वाराणस्यां महाकालश्चैपायां च सुदर्शनः। विष्णुर्यक्षोद्वारिकायां धरणोद्वारपालियां। विभीषणस्ताम्रकर्ण्यामु-रगायां च मर्दनः। अटव्यामाटवो यक्षः कपिलो वहुधान्यके। उज्जयन्यां वसुभ्रातो वसुभूमिरवन्तिषु। भरूको भरूकच्छेषु नन्दो नन्दपुर स्थितः। अग्रोदके माल्यधर आनन्दोमर पर्वते। शुक्लदंष्टझः सुराष्ट्झौच दृढनामा मनस्विषु। महागिरिर्गिरि नगरेर्वासवो वैदिशे वसत। रोहितके कार्तिकेयः कुमारो लोकविश्रुतः। वेण्यातटे शतवाहुः कलिंगेषु वृहद्रथः। दुर्योधनश्च श्रुघ्नेषु अर्जुनश्चार्जुने वने। मर्दनेमण्डपो यक्षो गिरिकुटश्च मारभे। भद्रश्च रोहिता-श्येषु सर्वभद्रश्च साकरे। सौतिरेके पालितकःसर्थावाहो धनेश्वरः। अजितं जयेकूट द्रंष्ट्रो वसुभद्रो वसतियां। शिवः शिवपुराधारे शिवभद्रश्च भीषने। इन्द्रश्चेन्द्रपुरे यक्षः पुष्पकेतुः शिलापुरे। दारूको दारूकपुरे कपिलो वसतिवर्णिषु। ब्रह्ममवत्यां माणिभद्रः पूर्णभद्रश्च भ्रातरौ। प्रमर्दनश्च गांधारे तक्षशिलायां प्रभञ्जनः। खलपोतो महायक्षो भद्रशैले निवासिकः। त्रिगुप्तो हनुमातीरे रौरुके च प्रभंकरः। नन्दो च वर्द्धने चैव नगरे नन्दिवर्द्धने। वापिलो वापि भूमीये लंपाके कलहः प्रियः। मथुरायां गर्दभको लंकायां कलशोदरः। सूने सूर्यप्रभो यक्षो गिरि मुन्दश्च कोशले। विजयो वैजयश्च वसतः पाराद्यमाथुरे। मलये पूर्णकोयक्षः

कोशलेषु च किन्नरः। पौण्डेषु मेघमाली च प्रतिष्ठानेषु खण्डकः। पिंतगलेषु संकारी रंगवत्यां सुखावहः। नासिको सुंदरो यक्ष असंगो भरूकक्षके। नन्दिकेच पिता नन्दीवीरश्च करहातके। लंवोदरः कलिंगेषु कोशल्यां च महाभुजः। स्वस्तिकः स्वस्ति कटके वाराणस्यां च पारगः। तडित्स्कन्धे भद्रकर्णाषधुरे च धमावहः। कैरामके वलोयक्ष आंवत्यां प्रियदर्शनः। गोमर्दने शिखण्डी च वैदिशे चांजलि प्रियः। छत्राकारे वशिष्ठश्च त्रिपुर्या मकरंदमः एरकक्षे विशालाक्ष अदुंभश्च उदुम्बरे। अनाभोगश्चाकौशाम्ब्यां शान्तिमत्यां विरोचनः। अहिछत्रे चरिंटक कंपिल्ये कपिलस्तथा। वकुलश्चोज्जिहान्यायां पूर्णकस्तथा। नैगमेयश्च पांचाले प्रसभो राजसाहये। वरूणायां दृढ धनर्यो धेयै च पुरञ्जयः। कुरुक्षेत्रे च यक्षेन्द्रो डरके कुर राजकौ। यक्षीख्याता च तत्रैव महोलुखल मेखला। व्यतिपातक सिद्धार्था आयत्यां च निवासकः। सिद्धपात्र स्तथा सुघ्ने स्थूणायां स्थूण एवच। यक्षौ सिंहबलौ यौतु सिंह व्याघ्र बला बलौ। कोटिवर्ष महासेन स्तथा परपुरञ्जयः। पुष्पदन्तश्च चंपायां मागधश्च गिरिव्रजे। यो योगे पर्वत यक्ष सुसेनश्चैव नागरे। वीरवाहुश्च साकेते काकत्याा च सुखावह। कौशाम्ब्यां चाप्यनायासो भद्रिंकायां च भद्रिकः। यक्षः पाटलिपुत्रे च नाम्ना भूतमुखस्तथा। अशोकश्चैव कांचीषु अम्वष्ठेषु करंकटः। एरकछे च सिद्धार्था मर्दनश्चाजितं जये। अग्रोदके मुञ्जकेशः सैन्धवे मणिकाननः। विककटाश्चये यक्षा वसन्ते कपिलवस्तुनि। गान्धारको नैकृतिके द्वारकानिलयो ध्रुवः। यक्षोमध्यमकीयश्च सौभद्रे यो महायशाः। वैराटकः सालपुरे जम्भकोमर भूमिषु। यक्षोवन्दकटेख्यात स्तथा विकट इत्यपि। वैमानिको देवशर्मा दरदे चैवमण्डलः। प्रभञ्जकश्च काश्मीरे चंपकश्च जयपुरे। पांचिक इतिनाम्नावै वसते काश्मीर संधिषु। पंचपुत्रशता यस्यमहासैन्या महावला ज्येष्ठ पुत्रः पांचिकस्य वसते चीनभूमिषु। स्कन्धाक्ष इतिनाम्नातु सभ्राता कौशिकौशिके वसत्। दष्ट्रपादः कलिगेषु मण्डलो मण्डलासने। लंकेश्वरश्च काश्मीरे मारीचिनाम काक्षियां। धर्मपालश्च साकेतु वाल्हयां चैव महाभुजः। जिनर्षभो राजपुत्रः श्रीमान् वैश्रवणात्मजः। यक्षकोटि परिबृत स्तुषारेषु निवासिकः। सातागिरि हैमवतो वसतः सिंधु-

सागरे। त्रिशूलपाणिस्मित्रपुरे कलिंगैषु प्रमर्दकः। पांचालगन्धोद्रमिदे सिंहलेषु धनेश्वरः। शुकमुखश्चाप्यटव्यां पाताले किकर वसत्। प्रभास्वरःपुण्डरीके शर्मीरश्च महापुरे प्रभंजनो दरदेषु मिंगलाम्वुलिमे वसत्। वच्चडो वच्चडा धाने मातलिश्चैव कामदे। पुत्रीवटे सुप्रबुद्धः कांपिल्यां नरकूवरःपारासर पार तेषु शकस्थाने च शंकरः। वेमचित्रश्च वाल्हीके केतकेषु च पिंगल। पूर्णवर्द्धे पूर्णमुखः करालश्चोडियानके कुम्भोदरः कौशलके मेरूषु मकरध्वजः। चित्रसेनश्च वोक्काणे रमथेषु चरामणः। पिंगलश्चैव राशीनेपद्यीये प्रियदर्शनः। कुंभीर यक्षो राजगृहे विपुलेस्मि निवासिकः। भूयःशतसहस्रेण यक्षाणां पर्युपास्यते। अहिछत्रायां गोपाल अलकश्चालकापुरे। नन्दी च नन्दिनगरे ग्रामघोषे व्यवस्थितः। देवावतारे वैश्रवणः स्वसैन्य परिपालकः। यक्षकोटी परिवृतः अडकवत्यां निवासकः। भूयःशतसहस्रेण यक्षाणां पर्य्युपास्यते ॥ ५१ ॥

एते महर्द्धिका यक्षा महासैन्या महाबला। परचक्र प्रमथना दुर्धर्षा अपराजिताः। पुत्रपौत्र समेता श्च सभ्रातृकाः सवान्धवाः सप्रेष्याः सहदूताश्च सामात्याः सचराचराः। ऋद्धिमन्त द्युतिमन्तो वर्णवन्तो यशस्विनः। देवासुरमपि संग्राममनुभवन्ति महर्द्धिकाः ॥ ५२ ॥

तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षा करोतु गुप्तिं परित्राण परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्डपरिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विषनाशनं सीमा वन्ध धरणी बन्धं च करोतु जीवन्तु वर्षशतं पश्यतु शरदां शतम् ॥ ५३ ॥

तद्यथा। अकट्टे विकट्टे हरिणि हारिणि धरणि धारिणि हुक्के २ चुक्के २ बुक्के २ हन १० अभित्रान्मम सर्वसत्त्वानां च दह १० अहितैषिणे मम सर्वसत्त्वानांच पच १० प्रत्यर्थिकान् मम सर्वसत्त्वानां च चु १० नाशय अहितैषिणां च जटो १० मम सर्वदुष्टान् धू १० मंम सर्व शत्रुन् नाशय सर्व सत्त्वानां च ह १० जिटि १०

जाल १० चुलु १० हिलि १० मिलि १० मिहिलि १० चिटि १० फुलु १० हुलु १० नाशय नाशय मम सर्वसत्त्वानांच हिक्के मिक्के चिक्के बुक्के श्री भद्रे मंगले समन्त भद्रे हिरणे हिरण्येगर्भे सर्वार्थसाधनि परमार्थसाधनि समन्तभद्रे अमले कमले विमले चन्द्रे चन्द्रवति चन्द्रप्रभे सूर्य्यप्रभे सूर्यकान्ते दुर्विज्ञेये दुम्वे २ प्रियंकरे रक्ष २ स्वाति भिक्षो र्ममं सर्वसत्त्वांश्च रक्षतु गुप्ति परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्वस्त्नयनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहार विष दूषणं विषनाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्धच करोतु जीवन्तु वर्षमतं पश्यन्तु शरदांशतं ॥ ५४ ॥

उद्गृण्हत्व मानन्द अष्टाविंशति महायक्षसेनापतिनां नामानि । ये दशदिशो रक्षन्ति परिपालयन्ति पूर्वायामानन्द दिशायां चत्वारो महायक्षसेनापतिय: प्रतिवसन्ति येपूर्वा दिशं रक्षन्ति परिपालयन्ति ॥ ५५ ॥

तद्यथा । दीर्घ:सुनेत्र: पूर्णक: कपिलश्चेति । तेप्यनया महामायूर्य्या विद्या-राज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानाञ्च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्यनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विषदूषणं विष नाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्धच करोतु जीवन्तु वर्ष शतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ५६ ॥

दक्षिणायामानन्द दिशायां चत्वारो महायक्षसेनापतय: प्रतिवसन्ति येदक्षिणं दिशं रक्षन्ति परिपालयन्ति । तद्यथा । सिंह उपसिंह: शंखिनोनन्दनश्चेति । तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राण परिग्रशं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परि-हारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्ध धरणी वद्यधच करोतु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ५७ ॥

पश्चिमा यामानन्द दिशायां चत्वारो महायक्ष सेनापतय: प्रति वसन्ति य पश्चिमां दिशं रक्षन्ति परिपालयन्ति । तद्यथा हरि: केश: प्रभु: कपिलश्चति ।

तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राण परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययन दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्धच करोतु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तुशरदांशतम् ॥ ५९ ॥

उत्तरायामानन्द दिशायां चत्वारो महायक्षसेनापतयः प्रतिवसन्ति। ये उत्तरांदिश रक्षन्ति परिपालयन्ति। तद्यथा। धरणी धरनन्द उद्योगपालो विष्णुपालश्चेति। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षा-करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रह परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विषदूषणं विषनाशनं सीमावन्ध धरणी वन्धच करोतु जीवन्तु वर्षशतै पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ६० ॥

चत्वार ईमे आनन्द महायक्षसेनापतयो ये विदिक्षु प्रतिवसन्ति। ये विदिशो रक्षन्ति परिपालयन्ति।

तद्यथा । पांचिकः पांचालगंधः सातागिरिर्हैमवतश्चेति । तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्धं धरणी वन्धं चकरोतु जीवन्तु वर्ष शत पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ६१ ॥

चत्वार इमे आनन्द महायक्ष सेनापतयो ये धरण्यां प्रतिवसन्ति ये धरणिगतान्सत्त्वान् रक्षन्ति परिपालयन्ति। तद्यथा। भूमः सुभूमः काल उपकालश्चेति। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्ति परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययन दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषण विष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धच करोतु वीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ६१ ॥

चत्वार इमे आनन्द महायक्षसेनापतयो ये अन्तरीक्षगतान्सत्त्वान् रक्षन्ति प्रतिपालयन्ति। तद्यथा। सोमः सूर्य्य अग्निर्वायुश्चेति। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्ति परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययन-दण्ड परिहार शस्त्र परिहारं विष दूषण विष नाशनं सीमाबन्ध धरणी वन्धच करोतु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम्॥ ६२॥

उदगृणहत्वमानन्द वैश्रवणस्य महाराजस्य धर्म भ्रातृणां महायक्षसेनापतीनां नामानि। ये सत्त्वान् रक्षन्ति परिपारयन्ति। ईत यश्चोपद्रवा श्चोपसर्गाश्च लोकस्य नाशयन्ति॥ ६३॥

तद्यथा। ईशानश्चन्दनः काम कुनि कण्ठोनिकण्ठकः। वडिर्मणिर्मग्गिचरः प्रणादउपपांचिकः। सातागिरिर्हैमवतः पूर्णः खदिरको वदः। गोपाल यक्ष आढ-कको नरराजो जिनर्षभः। पांचाल गण्डः सुमुखो दीर्घ यक्षः सपरिजनः। चित्रसेन-श्च गन्धर्वस्त्रिशुली चत्रिकण्टकः। दीर्घशक्ति स्त्रिशूली चैव मातली॥ ६५॥

एते यक्षा महायक्षाः सेनाया परिणायकाः। ऋद्धिमन्तो द्युतिमन्तो वर्णवते यशश्विनः। देवासुरमपि संग्राममनुभवन्ति महर्द्धिकाः। इमे वैश्रवणस्यमहा-राजस्य धर्मभ्रातरो येषां वैश्रवणो महाराज आरोचयति अयमेव यक्षोविहेठयति अयमेव यक्षो नमुंचति। इमे वैश्रवणस्य महाराजस्य धर्मभ्रातरः। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषण विषनाशनं सीमा वन्ध धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशत पश्यन्तु शरदांशतं परित्रायन्तु कलिकलह विग्रहविवादेभ्यः परिपालयन्तु॥ ६५॥

मनुष्यग्रहादमनुष्य ग्रहाद्देव ग्रहान्नागग्रहादसुरग्रहान्मरूतग्रहाद्गरूडग्रहाद् गन्धर्वग्रहात्किंनरग्रहान्महोरगग्रहात्कटपूतनग्रहा स्कन्धग्रहादुन्मदग्रहाद्यक्षग्रहा-

ाक्षसग्रहात्प्रेतग्रहात्पिशाचग्रहाभ्दुत ग्रहात्कुम्भाण्डग्रहातपूतनग्रहाच्छ याग्रहाद-पस्मार ग्रहादोस्तारक ग्रहान्नक्षत्रगन्नहाल्लेपनग्रहा द्रक्षां कुर्वन्तु ॥ ६६ ॥

ओजाहारिणीतो मज्जाहरिणीतो गर्भाहारिणीतो मेदाहारिणीतो जाताहरि-णीतो जीविता हारिणातो वल्याहारिणीतो माल्या हारिणीतो पुष्पा हारिणीत शस्या हारिणीतो: आहुत्या हारिणीत: पूपा हारिणातो विष्ठा हारिणीतो मूत्रा हारिणीत: श्लेष्मा हारिणत: सिंहानका हारिणीतो वांता हारिणीतो विचित्रा हारिणीत: अशुच्या हारिणीत: स्यन्दनिका हारिणीता रक्षां कुर्वन्तु ममस सर्व सत्वानांच ॥ ६७ ॥

कृत्याकर्मण: काखादं किरणाद्धुवना उन्मर्दनाद्धुताद् विताडाच्चिच्चात्प्रेष-काद्दुर्भुक्त दुश्छर्दित दुश्छाया दु:प्रेक्षित दुर्लिखित दुर्लंधिताव धूतोन्मा द्रंत्रामा पस्मारेभ्यो रक्षां कुर्वतु ॥ ६८ ॥

राजभयाच्चौर भयादग्नि भयादुदकभयात्परचक्रभयाद् दुर्भिक्ष भयादशनि-भयादकालमृत्यु भयाद्धरणी कम्पभयाच्चण्ड मृगभयात् अमित्र भयाद्विधक भयात्प्रत्यर्थिक भयात्प्रत्यमित्र भयान्मरण भयात्सर्व भयाद्रक्षां कुर्वन्तु ॥ ६९ ॥

दद्रुकण्डु कुष्ठ किटिभ: भगन्दरार्श गण्डरपिटक पामा वैसर्प लोहलिंग भयात्। अपनयन्तु शिरोर्तिमर्द्धावभेदकमरोचक मक्षिरोगं नासारोगं मुखरोग कण्ठरोग हृदयरोग गलग्रह कर्णशूल दन्तशूल हृदय शूलं पार्श्वशूलं पृष्ठशूलं उदरशूलं गण्डशूलं मस्तिशूल गुदशूल प्रजनशूलं ऊरूशूलं जंघाशूलं हस्त शूलं पादशूलं अंग प्रत्यंग शूलं ॥ ७० ॥

ज्वरंचाप नयन्तु एकाहिकं द्वाहिकं त्र्याहिकं चातुर्थिक सप्ताहिकं मासिक-मर्द्धमासिक दैवसिकं मौहूर्तिकं नित्यज्वरं विषमज्वरं भूतज्वरं मानुषज्वरं

अमानुषज्वरं वातिकं पैत्तिकं श्लैष्मिक संनिपातिकं सर्वज्वरं। दुर्भुक्तं सर्वाजीर्णं सर्वव्याधिं सर्वग्रहं सर्वविषं सर्वपापं सर्वभयं च नाशयन्तु मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च स्वाहा ॥ ७१ ॥

द्वादशेमा महा पिशाच्योयाभिर्बोधिसत्त्वोमातुः कुक्षिगतो जायमानो जातोपि रक्षितः। ताः पुनःकतमा द्वादश।

तद्यथा। लवा विलवा प्रलवा ओलवा हारिती हरिकेशी हरिपिंगला काली-कराली कम्वुग्रीवा काकी कलशोदरी चेती। इत्येता द्वादश महापिशाच्य ऋद्धिमत्यो द्युतिमत्यो वर्णवत्यो यशस्विन्यः देवासुरमपि संग्राम मनुभवन्ति महर्द्धिकाः ॥ ७२ ॥

ताप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्यः सर्वसत्त्वानां च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं दण्ड परिहार शस्त्र परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहार शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमाबन्धं धरणी बन्धं च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशत पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ७३ ॥

इमानि चात्र मन्त्रपदानि मनसिकर्तब्यानि।

तद्यथा। हलेखल खुले मले मिलेमुले मर्दयन्ति मत्ते त्तिमत्ते मण्डितिके हुलु १० लु १० मेडि ४ सिद्धि ४ स्वस्ति ४ स्वातेर्भिक्षोश्च मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च स्वाहा ॥ ७४ ॥

अष्ट इमां आनन्द महापिशाच्या मांसशोणित भोजिका मनुष्यांणां विहेठिकायाभि र्बोधिसत्त्वामातुः कुक्षिगतो जायमानो जातापि रक्षितः तापुनः कतमाः मदामदना मदोत्कय उपमदाप्रेता ओजो हारिणी असनी ग्रसनी चेति। इत्येता अष्ट महापिशाच्य ऋद्धिमत्यो दुतिमत्या वर्णवत्यो यशस्विन्यः। देवासुरमपिं संग्राममनुभवन्ति महर्द्धिकाः ॥ ७५ ॥

ताप्यनया महामायूर्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षा कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राण परिग्रह परिपालन शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा बन्ध धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्ष शतं पश्यन्तु शरदां शतम् ॥ ७७ ॥

तद्यथा। हले खलेखुले मलेमिले सुले मर्दयन्ति मत्ते मिमत्ते मण्डितिके। हुलु १० लु १० मेडि ४ सिद्धि ४ स्वस्ति ४ स्वातेर्भिक्षोश्च मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च स्वाहा। ७८ ॥

इमां पुनरानन्द सप्तमहापिशाचो मांसशोणित भोजिका मनुष्याणां विहेठिका-याभिर्बोधिसत्त्वा मातुः कुक्षिगतो जायमानो जातोपि रक्षित। ताः पुनः कतमाः। अग्रोडिका रक्षितिका चित्रपिशाचिका पूर्ण भद्रिका अग्निरक्षितिका मन्त्रकालिका ऋषिरक्षित काचेति। इत्येताः सप्तमहापिशाच्यं ऋद्धिमत्यो द्युतिमत्यो वर्णवत्यो यशस्विन्यो देवासुरमपिसंग्राम मनुभवन्ति महर्द्धिकाः ॥ ७९ ॥

ताप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं विषं दूषणं विषनाशनं सीमा वन्धं धरणी वन्धं च कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदां शतं ॥ ८० ॥

तद्यथा। हले खलेखुले मलेमिले मुले मर्दयन्ति मत्ते तमत्ते मण्डितिके हुलु १० लु ४ मेडि ४ सिद्धि ४ स्वति ४ स्वातेर्भिक्षोश्च मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच स्वाहा ॥ ८१ ॥

सन्तिपुनरानन्द पंचमहाराक्षस्यो मांसशोणित भोजिका मनुष्याणा विहेठिका याभिर्बोधिसत्त्वो मातुः कुक्षिगतोजातौपि रक्षित स्तापुनः कतमाः। कुण्ठा

निकुण्ठानन्दा विष्णुला कपिलाचेति । ताप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राण परिग्रह परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहार शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशन सीमा बन्ध धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जायन्तु वर्ष शतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ८२ ॥

तद्यथा । हलेखले खुलेमले मिलेमुले मर्दयन्ति मत्तेतिमत्ते मण्डि तिके हुलु १० लु ४ मेडि ४ सिद्धि ४ स्वस्ति ४ स्वाते भिंक्षोश्च मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च स्वाहा ॥ ८३ ॥

अष्ट इमा आनन्द महाराक्षस्यो मांसशोणित भोजिका मनुष्याहारमा विहेठिकायाभि बोंधिसत्त्वो मातुः कुक्षिगतो जायमानो जातोपि रक्षित स्तापुनः कतमाः । मोहां सुसीमा कुशाक्षो केशिनी कांवोजी सुनित्रा लोहिताक्षीका चराचेति । इत्येता अष्टमहाराक्षस्यो मांसशोणित भोजिका मनुष्याणं विहेठिकाया बोंधिसत्त्वो मातुः कुक्षिगतो जायमानो जातोपि रक्षित स्वाहरन्ति स्त्री पुरूषदारकदारिका अपि सूतिकाः कुला निसेवन्ते शून्यागार वास्थमः प्रभांवा गच्छन्तमनुगच्छिन्ति शकापयन्ति मनुष्याणाः माजो हरन्ति महाकृत्यानतासामस्ति कारूण्य त्रासयन्ति च मानुषा ऋद्धिमत्यो द्युतिमत्यो वर्णवत्यो यशस्विन्यो देवासुरमपिसंग्राम मनुभवन्ति महर्द्धिकाः ।

ताप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां ममसर्वसत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राण परिग्रह परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययन दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शर दांशतम् ॥ ८४ ॥

तद्यथा हलेखले खुले मलेमिले मुले मर्दयन्ति मत्ते तिमत्ते मण्डि तिके हुलु १० मेडि ४ सिद्धि ४ स्वस्ति ४ मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ८५ ॥

दशेमानन्द महाराक्षस्यो याभिर्बोधिसत्त्वो मातुः कुक्षिगतो रक्षतो जायमानोपि रक्षितोजातोपि रक्षितः। तापुनः कतमाः। इयं हारिती राक्षसी नन्दा राक्षसी पिंगला राक्षसी शंखिना राक्षसौं कराली राक्षसी देवमित्रा राक्षसी कुन्ता राक्षसी कुन्तद्रष्टा राक्षसी लंबिका राक्षसी नला राक्षसी इत्येता दश महा-राक्षस्य ऋद्धिमन्त्यो द्युतिमन्त्यो वर्णवन्त्यां यशस्विन्यः देवासुरमपि संग्राम मनुभवन्ति महर्द्धिकाः।

तेत्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राण परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहार विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्धच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम्॥ ८६॥

तद्यथा। हले मेखुले मलेमिले मुले मर्दयन्ति मत्तेतेमन्ते तिमति मण्डितिके हुलु १० मेडि ४ सिद्धि ४ स्वस्ति ४ मम सर्वसत्त्वानांच स्वाहा॥ ८७॥

द्वादश इमा आनन्द महा राक्षस्योयाभिर्बोधिसत्त्वो मातु कुक्षिगतो रक्षितो जायमानो रक्षितो जातोपिरक्षितः। ताः पुनः कतमा। तद्यथा। अनार्थिका नामराक्षसी, समुद्रा राक्षसी, रौद्रा राक्षसी, प्राण हारिणी राक्षसी, विद्या धरा राक्षसी, धनुर्धराक्षसी, शरधरा राक्षसी, चक्रवाडा राक्षसी, विभीषण राक्षसी, असिधारा राक्षसी, हलधारा राक्षसी, चक्रधरा राक्षसी।

इत्येता महाराक्षस्यो द्वादश ऋद्धिमन्त्यो द्युतिमन्त्यो वर्णवन्त्यो यशस्विन्यः। देवासुरमपि संग्राम मनुभवन्ति महर्द्धिकाः। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शर-दांशतम्॥ ८८॥

तद्यथा। हलेखले खुलेमले मिलेमुले मर्दयन्ति मत्तेति मत्ते मण्डितिके हुलु १० मेडि ४ सिद्धि ४ स्वस्ति ४ मम सर्वसत्त्वानांच स्वाहा॥ ८९॥

द्वादश इमा आनन्दमातरोयाभिर्बोधिसत्त्वो मातुः कुक्षिगतो रक्षितो जायमानो रक्षितो जातोपिरक्षितः याः सत्त्वानुपद्रवन्ति उत्रासयन्ति विहेठयन्ति। ताः पुनः कतमाः। तद्यथा। ब्राह्मीरौद्रीकौमारी वैष्णवी ऐन्द्री वाराही कौवेरी वारूणी यामा वायब्या आग्नेया महाकालीश्चेति। तेप्यनयो महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परि-पालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दुषणं विष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धच करोतु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम्॥ ९०॥

तद्यथा। हरेखरेखुरे मलेमिले मुले मर्दयन्ति मत्ते तिमत्ते मण्डितिके हुलु १० मेडि ४ सिद्धि ४ स्वस्ति ४ मम सपरिवार सर्वसत्त्वानांच स्वाहा॥ ९१॥

अस्त्यानन्द एकजटानाम राक्षसी रावणया भार्या समुद्रकूले प्रतिवसति। या एकरात्र्या अशीतियोजन सहस्राणि रूधिरगन्धेनान्वाहिण्डति। यापि बोधिसत्त्वोमातुः कुक्षिगतो रक्षितो जायमानो रक्षितो जातोपिरक्षितः। ताप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षा कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शांन्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणंविष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम्॥ ९२॥

तद्यथा हरे खरेखुरे मलेमिले मुले मर्दयन्ति मत्ते तिमत्ते मण्डितिके हुलु १० मेडि ४ सिद्धि ४ स्वस्ति ४ मम सर्व सत्त्वानां च स्वाहा॥ ९३॥

उद्गृह्णत्वमानन्द महाराक्षसीनां नामानि। तद्यथा। कपिला राक्षसी, पदुमा.. महर्षीः.. मोरा.. नाडिका.. स्फोटनी.. विद्योतनी.. जंगम.. उल्का.. वसुन्धरा .. कालरात्री.. यमदूती.. अमला.. सवला.. असनी.. गर्भाहारिण.. रूधिरा हारिणी.. उत्रासनी.. ब्राह्मी.. पालीः वज्रधरा.. स्कन्धा.. तपनी.. ऊर्धजटा.. शतशीर्षा..

शतवाहु.. शतनेत्रा.. घाटनी.. मर्दनी.. मर्जारी.. षडक्षरी.. निशाचरी.. दिवसचरा.. मण्डितिका.. कुवेला.. अशिमुशलघरा.. त्रिश्नूलपाणि:.. करालदन्ती.. मनोरमा.. सोमा चण्डा.. दन्ता.. हिर्डिवा.. नीला.. चित्रानाम राक्षसी ॥ ९४ ॥

इत्येताष्ठा सप्तसप्रति महाराक्षस्य ऋद्धिमन्त्यो वर्णवन्त्यो यशस्विन्य: देवा-सुरमपि संग्राम मनु भवन्ति महर्द्धिका: । तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्त गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदां शतम् ॥ ९५ ॥

तद्यथा । हिलि २ मिलि २ तटेतवते वुक्के चुक्के हिलि मिलि १० हुरू १० चिटि १० हिक्के २ हार २ धर २ हर २ चल २ चुरू २ स्वाहा ॥ ९६ ॥

शानाय स्वाहा । आग्नेय स्वाहा । वायब्ये स्वाहा । वरूणाय स्वाहा । यमाय स्वाहा । उपेन्द्राय स्वाहा । वैश्रवणाय स्वाहा । यक्षाक्षिपतये स्वाहा । धृतराष्ट्राय गन्धर्वाधिपतये स्वाहा । विरूढकाय कुम्भाण्डाधिपतये स्वाहा । विरूपाक्षाय नार्गाधिपतये स्वाहा । कुवेराय यक्षाधिपतये स्वाहा । देवानां स्वाहा । नागानां स्वाहा । असुराणां स्वाहा । मरूतानां स्वाहा । गरूडानां स्वाहा । गन्धर्वाणां स्वाहा । किन्नराणां स्वाहा । महोरगाणां स्वाहा । यक्षाणां स्वाहा । राक्षसानां स्वाहा । प्रेतानां स्वाहा । पिशाचानां स्वाहा । भूतानां स्वाहा । कुम्भाण्डानां स्वाहा । पूतनानां स्वाहा । कटपूतनानां स्वाहा । स्कन्दानां स्वाहा । उन्मादानां स्वाहा । छायानां स्वाहा । अपस्मारानां स्वाहा । ओस्तारकाणां स्वाहा । रूद्राणां स्वाहा । चन्द्रसूर्य्याणां स्वाहा । नक्षत्रा स्वाहा । ज्योतिषां स्वाहा । ग्रहाणां स्वाहा । ऋषिणां स्वाहा । सिद्धयतानां स्वाहा । सिद्धविद्याधराणां स्वाहा । अमृताय स्वाहा । गौरीये स्वाहा । गन्धारीये स्वाहा । जांगुलीये स्वाहा । शव-मनीयेनी स्वाहा । मातंगीये स्वाहा । चापेटीये स्वाहा । द्रामिडीये स्वाहा । शव-

रीये स्वाहा। अथर्व शवरीये स्वाहा। चाण्डालीये स्वाहा। नागहृदयाय स्वाहा। गरूड हृदयाय स्वाहा। मानसोयै स्वाहा। महामानसोयै स्वाहा। षडक्षरीये स्वाहा। मणिभद्रायै स्वाहा। समन्तभद्रायै स्वाहा। महासमन्तभद्रायै स्वाहा। समयायै स्वाहा। महासमयाये स्वाहा। प्रतिसरायै स्वाहा। महाप्रतिसरायै स्वाहा। शीतवनयेस्वाहा। महाशीतवनाय दण्डधराय स्वाहा। महादण्डधराय स्वाहा। मुचिलिन्दाय स्वाहा। महामुचिलिन्दाय स्वाहा। जयन्तयि स्वाहा। शान्तये स्वाहा। अश्वक्रीडाय स्वाहा। अब्याकृताय स्वाहा। अपराजिताय स्वाहा। सुवर्णवभास मयूर राजाय स्वाहा। मयूर क्रान्ताय स्वाहा। महामायूर्य्यै विद्याराज्ञै स्वाहा॥ ९७॥

इमाभिर्महाविद्याभिर्महामन्त्रपदै प्रतिसराभिर्महारक्षभि मम सर्वसत्त्वानांच स्वाहा। कृत्याहता.. कर्मणा.. काखोर्द किरण वेताड चिच्चा.. प्रेषका.. स्कन्दा उन्मादाश्छाया अपस्मारा ओस्तारका हता.. शोषा उन्त्रासागर विषाहतादुर्भुक्ता-दुश्छेर्दिता दुष्प्रेक्षिता दुर्लिखिता अवधूता ज्वरा एकाहिकाद् द्वाहिका स्त्रैतीयका श्चातुर्थका सप्ताहिका अर्द्धमासिका दैवसिका मौहूर्तिका नित्य, विषम, भूत, मानुष, वातिका पंत्तिकाः श्लैष्मिकाः सान्निपातिका हताः सर्वज्वराः। दंद्रुकण्डुकुष्ठकिटिम पिटक पामावैसर्म लोहलिंगा हताः शिरोतिं अर्द्धावभेदकं अरोचकमक्षि रोगं नासारोगं मुखरोगं कण्ठरोगं हृद्रीरोगं गलग्रहं कर्णशूलं दन्त, हृदय, पाश्व, पृष्ठ, उदर, गण्ड, वस्ति, ऊरूजंघा, पाद, हस्त अङ्ग प्रत्यङ्ग शूलं हताः सर्व ज्वरा सर्वपापाः सर्वविषाः सर्व ब्याधयः स्वस्ति र्भवंतु मम सर्व सत्त्वानांच स्वाहा॥ ९८॥

स्वस्तिरात्रौ स्वस्ति दिवा मध्ये दिने स्थिते। स्वस्ति सर्वमहीरात्रं सर्वबुद्धादिसन्तुवः। नमोस्तु बुद्धाय नमोस्तु वोधेये नमोस्तु मुक्ताय नमोस्तु मुक्तये। नमोस्तु शान्ताय नमोस्तु शान्तये नमो विमुक्ताय नमो विमुक्तये। ये ब्राह्मण वाहित पाप चितायेच स्थिताः सत्त्वहिताय नित्यं। शुष्कव्रताः

क्षान्तिसमाधियुक्तास्ते व्राह्ममणस्तारयितुं समर्थास्तेषां नमस्ते मम सपरिवारं सर्व-सत्वानां च परिपालयन्तु स्वस्तिमातुः स्वस्तिपितुः स्वस्ति गर्भगतस्य च। स्वस्ति चतुष्पदानां त्रिभवपर्य्यापन्नानां स्वस्त्यस्तु मम सर्व सत्त्वानां च स्वाहा ॥ ९९ ॥

उद्गृहृत्वमानन्द नागराजानां नामानि। तद्यथा बुद्धो भगवान नागराजा। ब्रह्मा नागराजा। महाब्रह्मा। इन्द्रो। उपेन्द्रा। महोपेन्द्रो। समुद्रो। सागरपुत्रो। मकरो। नन्दो। उपनन्दो। नलो। उपनलो। सुदर्शनी। वासुकी। अरूणी। अरूणो। वरूणी। षडंगो.। पण्डको.। सारंगो.। श्रीमान्.। श्रीकण्ठो.। श्रीवर्द्धन.। श्रीभद्रो.। आवलो..। प्रतिवलो.। अष्टमको..। शवलोः। सुवाहुर.। शतवाहु.। सुमेरू.। सूर्य्यप्रभो.। चन्द्रप्रभो। भद्रकान्तो..। नर्दना.। गर्जना.। आदर्शनो। विद्योतनो.। स्फोटनो वर्षणो.. विमलो.. अलिक। शीर्षो..। वलिक-शीर्षो..। अश्वशीर्षो.। गवयशीर्षो.। मृगशीर्षो.। हस्तिशीर्षो.। नरसिंहो.। चित्र-सेनो.। नमुचिर.। नमुचिलिन्दो.। महामुचिलिन्दा.। रावणो.। राघवो.। हरि..। गिरि.। लम्वुको। कृमिर। अनंतो.। अनंगो..। जमको..। हस्तिकच्छो..। पाण्डुको. पिंगलो.। एलपत्रो.। पुण्डलको.। शंखो.। अपसारो..। कालको..। उपकालको.। बलदेवो.।. नारायणो.। कंवलो..। शंकरी..। भण्डी..। भण्डो-सुत्तो.। एलो..। उलवर्णी..। अरवालो.। परवालो..। मनस्वी..। कर्कोटक। कपिलो..। बुद्धिको.। सैलवलो.। तक्षका..। उत्पलको..। बर्द्धमानको। मोक्षको। प्रमोक्ष..। कम्वलो.। एलमेलो.। नन्दो पनन्दो..। अछिनो..। महासुदशर्न..। परिकालो। सुमुखो..। आदर्शमुखो..। प्रत्युद्गतो..। गन्धारो..। सिंहलो..। द्रमिदो..। द्वौकृष्णौ..। द्वौशुक्लकौ..। द्वाउपशुक्लकौ नागराजानौ ॥ १०० ॥

इत्ये ते चाप्यानन्द नागराजानो यस्मिन्पृथिवी मण्डले कालेन कालंगर्जयन्ति कालेन कालं विद्योतयन्ति कालेनकालं वर्षयन्ति कालेन कालशस्यानि निस्पाद-यन्ति। बुद्धदर्शनो गृहीत शिक्षापदास्त्रि शरणगता दीर्घायुषः कल्पस्थायिनी निर्मुक्त गरूड भयात् अग्निं वालुक भयात् राज दण्ड भयात् धरणीकम्पभयात्।

धरणी धरा महारत्नविमान निवासिन्यो महेशाख्यो महर्द्धिका महानुभावा महाभोजगा महापरिवारा अरिवल प्रभंजकाः। ऋद्धिमन्तो द्युतिमन्तो वर्णवन्तो यशस्विनः। देवासुरमपि संग्राम मनुभवन्ति महर्द्धिकाः ॥ १०१ ॥

इत्ये ते नागराजानः सपुत्राः सपौत्राः सपरिवाराः, सभ्रातरः सामात्यः ससेनापतयः सदूताः संप्रेष्याः सप्रवराः सपार्षदः। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानां च रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूक्षणं विष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ १०२ ॥

स्वस्ति र्भवतु मम सर्वसत्त्वानां च उच्छिष्टस्यानुच्छिष्टस्य मत्तस्य प्रमत्तस्य गच्छतस्तिष्ठतो निषम्यस्य जाग्रत आगतस्यानागतस्य स्वस्ति राजभयात् चौर भयात् अग्निभयात् उदकभयात् अमित्रभयात् वधकभयात् प्रत्यर्थिकभयात् प्रत्यमित्रभयात् उत्राढकभयात् परचक्रभयात् दुर्भिक्षभयात् अकालमृत्युभयात् चण्डमृगभयात् स्वस्ति। देवभयात् नागभयात् असुरभयात् मरूतभयात् गरूडभयात् गंधर्वभयात् स्वस्ति। कृत्या कर्मणः काखोर्द किरण वेताड चिच्चप्रेषक दुर्भुक्त दुश्छर्दित दुश्छाया दुःप्रेक्षित दुर्लंघितावधूत भयात् स्वस्ति। दद्रुकण्ड किटिम कृष्टपितक पामावैसर्प लोहलिंग श्वासत्रास भगन्दरभयात् स्वस्ति सर्वरोगेभ्यः ॥ १०३ ॥

स्वस्तिरात्रौ स्वस्ति दिवा मध्ये दिने स्थिते। स्वस्ति सर्वमहीरात्रं सर्वबुद्धादिसन्तुवः। नमोस्तु बुद्धाय नमोस्तु वोधये नमोस्तु मुक्ताय नमोस्तु मुक्तये। नमोस्तु शान्ताय नमोस्तु शान्तये नमो विमुक्ताय नमो विमुक्तये। ये व्राह्मण वाहित पाप चितायेच स्थिताः सत्त्वहिताय नित्यं। शुक्लब्रताः क्षान्तिसमाधियुक्तास्ते व्राह्मणस्तारयितु समर्थास्तेषां नमस्ते मम सपरिवारं सर्वसत्त्वानां च परिपालयन्तु स्वस्तिमातुः स्वस्तिपितुः स्वस्ति गर्भगतस्य च। स्वस्ति चतुष्पदानां त्रिभवपर्य्यापन्नानां स्वस्त्यस्तु मम सर्व सत्त्वानां च स्वाहा ॥ ॥ १०४ ॥

इयंचा नन्द महामामुरी विद्याराज्ञी विपश्विना सम्यक्संबुद्धेन भाषिता चाभ्य-नुमोदिता च। तद्यथा। अरडे करडे मदे मण्डवर्द्धने अवरे शवरे तुरे २ धुरे २ शवरे २ पर्ण शवरे हुचि ३ मुचि ४ स्वाहा ॥ १०५ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी शिखिना सम्यक्संबुद्धेन भाषिताचाभ्य-नुमोदिता च। तद्यथा ॥ इचे मिटे खरेवि खरे हिलि ४ मिलि ४ केतुमूले अम्वरा-वति दन्ति शवरे दुम्वे दोदुम्वे हिलि २ कुचि २ मुचि २ स्वाहा ॥ १०६ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी विश्वभुवा सम्यक्संबुद्धेन भाषिता चाभ्य-नुमोदिता च। तद्यथा। मोरि २ केवहिमण्डि मण्डितिके हरे २ खरे २ खुरे २ घरे ४ फले फलिनि दन्ते दन्तिनि दन्तिले शकटिमक टिनदेनिडि शिरि ४ स्वाहा ॥ १०७ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी क्रकुच्छन्देन सम्यक्संबुद्धेन भाषिताचाभ्य-नुमोदिता च। तद्यथा ॥ हिडि २ मिडि २ कुडि २ मुडि २ तुति २ अटेदन्ति दन्तिनिसकलि चक लिथकरिमगरि कांचनेकांचनावति शवरे २ वरे २ दन्तेसिद्धि स्वाहा ॥ १०८ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी कनकमुनिना सम्यक्संबुद्धेन भाषिताचाभ्य-नुमोदिता च। तद्यथा। तत्तलेत २ तलता तले २ कीरे विजये विरजामसि मेडिमालिनि मुण्डे शिरिमुण्डे ज्वले २ भद्रवतिसिद्धि स्वाहा ॥ १०९ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी काश्यपेन सम्यक्संबुद्धेन भाषिता-चाभ्यनुमोदिताच।

तद्यथा। अण्डरे पण्डरे कण्डरे मण्डरे खण्डरे जम्बु जम्बुनदी जम्बुवती सत्त मण्डितिके अनरे सिंहे हर २ पशुपति ४ सिद्धि ४ स्वाहा ॥ ११० ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी मयापि शाक्यमुनिना सम्यक्संबुद्धेन भाषिता चाभ्यनुमोदिता च सत्त्वानां हिताय। तद्यथा। हिलि २ किलि २ इलिलेकटले केतुमूले अत्रमले २ अत्रमलि अमलि अनहि दस्फददस्फ एकरंगवुस्मरकेवुसदे नरकण्डे क्रामणि कम्वुदर कितरू २ वरूणि चुरूतरू वुरूणितरूणि २ वति-जम्वरे वासवरदे तरंतरते भरणे रूरूतर धरणि आमरणि प्रकृतिद्रष्टे मिलितले इतिहासे अवले तुवले जम्वरे वलिके २ कहिके २ वहि २ केवहि २ अड तम्वे तडतम्वे वर्षतु देवसमन्तेन दशसुदिशासु नमो भगवतः कुसुमोदकं भवतु नमो भगवते इरिजये इहिहाय गोडोहिकाय भृंगारिकाय आचुचि अटेनटे वज्रनटे नटे २ वज्रे २ उदयनप्रिये अलुताले नारायणि पारायणि पश्यति पश्पायश्पति स्पर्शनिसिद्धान्तुमे द्रामिडा मन्त्रपदा स्वाहा ॥ १११ ॥

संयथेदं। मया शाक्यमुनिना तथागतेनां भाषिताचाभ्यनुमोदिताच। आनन्देन भिक्षुणा स्वाते भिक्षोर्द्रष्टस्य स्वस्त्यनं कृतं। एव मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्ति स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धच करोतु जीवन्तु वर्षश तं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ११२ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी मैत्रेयण वोधिसत्त्वेन भाषिता चाभ्य-नुमोदिता च।

तद्यथा ॥ शिरि २ भद्रे ज्योति २ हरे भद्रे २ हरिणी दंतिशवरिशिवे शूलपाणि वोधि २ सत्ये वोधि २ परिचारितीये स्वाहा ॥ ११३ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी व्रह्मणाच सहापतिना भाषिता-चाभ्यनुमोदिता च। तद्यथा। हिलि २ मिलि २ मालिनी वशंकरि २ किरि २ किरिणि ब्रह्माय कुरण्डके रत्नकरण्डके विहोडपुष्पे धर २ सर २ हर २ हल २ फुरू ५ स्वाहा ॥ ११४ ॥

हतविषं निहतंविष निहतं नास्ति विषं बुद्धतेजो हतंविषं प्रत्येक बुद्धतेजो हतंविषं अनागामितेजो हतविषं सकृदागामि तेजोहतविषं स्रोतापन्न तेजोहतं विषं सत्यवादि तेजो हतंविषं व्रह्म दण्ड तेजो हतंविषं ईन्द्रवज्र हतंविषं विष्णुचक्र-हतंविषं असुरमाया हतंविषं। अग्निदाह हतंविषं वरूणपाशा हतंविषं नागविद्या हतंविषं रूद्रशूलं हतंविषं स्कन्द शक्ति हतंविषं महामायूर्य्या विद्याराज्ञां हतंविषं निहतंविषं भूम्यां संक्रान्तु विषं स्वाहा ॥ ११५ ॥

स्वस्ति मम सर्वसत्त्वानां च सर्वविषा द्वत्सनाभविषात् हलाहल विषात् कालकूट विषात् द्रंष्टज्ञाविषात् मूलविषात् चूर्णविषात् दृष्टिविषात् विद्युद्विषात् मेघसंकट विषात् सर्पविषात् मूषिक विषात् कौटलूटक शलभमण्डूक मक्षिका भ्रमर चटक त्र्यम्बक त्रैलाटुकविषात् गरविषात अमनुष्यविषात् बृश्चिकविषात् शंकाविषात् ओषधिविषात् विद्याविषात् स्वस्ति सर्वविषात् मम सर्वसत्त्वानां च स्वाहा ॥ ११६ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी शक्रेण देवानामिन्द्रेण भाषिताचाभ्य-नुमोदिता च।

तद्यथा। जले जन्तुले मालाजन्तुले चापेटीजन्तुले मथनि घातनि ग्रसनि दहनि शिरिद्युति शिरितरू तरूण वति हा ५ सिंहे धिति विधिति कुरू २ से वरू २ से वसरे तु दृ २ सिं वट्ट २ सिसिलि २ मिलि २ कपिले कपिलमूले हाहीहू सर्वदुष्ट प्रदुष्टानां जम्भनं करोमि हस्तपादांग प्रत्यंग निग्रह करोमि सह त्रिदशेहि देवेहि उत्तंगिरि सुरपतिवर्ति वज्र ५ पतये स्वाहा ॥ ११६ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी चतुर्भि र्महाराजर्भाषिता चाभ्यनुमोदिता च। तद्यथा। ज्वलज्वलन तपत्तपन धम धमन सर२णे किटि २ कुटि २ मुटि २ मिटि २ पिटि २ सर २ मर २ हन २ तर २ तिरि २ ट १० दा १० वा १० हल १० सिद्धि १० स्वसित १० मम सर्वसत्त्वानांच स्वाहा ॥ ११७ ॥

स्वस्ति सर्वप्रेषकात यमदूतातः कालरात्रीतः कालपाशातः मृत्युदण्डोतो ब्रह्मदण्डातः ऋषिदण्डातो नागदण्डातो सुरदण्डातो मरूतदण्डातो गरूडदण्डातो गंधर्वदण्डातो राजदण्डातो श्चौरदण्डातः अग्निदण्डातः उदकदण्डातः सर्व-दण्डेभ्यः स्वस्त्यस्तु मम सर्वसत्त्वानां च स्वाहा जीवन्तु वर्ष शतं पश्यन्तु शर-दांशतम् ॥ ११८ ॥

उद्गृहत्वमानन्द नदी राज्ञीनां नामानि। तद्यथा। गंगानदी राज्ञी। सिंधुनदी राज्ञी। बक्षु। शीता..। शरयूर..। यमुना..। अजिरवती..। कुहा..। पिपाशा..। ऐरावती..। चन्द्रभागा..। सरस्वती..। कच्छपी..। पयोष्णी..। कावेरी..। ताम्र-वर्णा..। मधुमती..। वेत्रवती..। इक्षुमती..। पुष्करणी..। गोमती..। चर्मश्वती..। सोमित्रा..। विश्वामित्रा..। अमला..। पांचाला..। सुवास्तु..। प्रभद्रिका..। योदा..। विमला..। गोडावरी.। नैरंजना..। महा..। हिरण्यवती..। रथस्यानदी राज्ञी ॥ ११९ ॥

इत्येताश्चानयो नद्योया अस्मिन्पृथिवी मण्डले प्रस्रवन्तिता सुसर्वासु नदीषु देवानागा असुरा गरूडा गन्धर्वाः किन्नरा महोरगा यक्षाराक्षसः प्रेताः पिशाचा भूताः कुम्भाण्डाः पूतनाः कटपूतनाः स्कन्दा उन्मादाश्छायाः अप-स्माराः ओजो-हारा रूधिहाराः वसाहाराः मेदाहारा मज्जाहारा जाताहारा जीविताहारा वल्पाहारा माल्याहारा गन्धाहाराः पुष्पाहाराः धूपाहाराः फला-हाराः शस्याहाराः आहुत्याहाराः पूयाहाराः मूत्राहाराःखेटाहारा श्लेष्माहाराः सिंहानकाहाराः वान्ताहारा विरिक्ताहाराः अशुच्याहाराः स्यन्दनिकाहाराः नानारूपाविरूपा वहुरूपा अनन्तरूपाः कामरूपा विचित्ररूपाः नैवासिकाः प्रतिवसन्ति ॥ १२० ॥

तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र

परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतं ॥ १२१ ॥

उद्गृह्णत्वमानन्द पर्वतराजानां नामानि । तद्यथा ॥ सुमेरू पर्वतराजा । हिमवान्.. । शतश्रृग.. । खदिर.. । सुवर्णपार्श्व.. । द्युतिंधर.. । निर्मिंधर.. । चक्र-वाड.. । महाचक्रवाड.. । इन्द्रशैल.. । ब्रह्मालय.. । श्रीमन्त.. । सुदर्शन.. । विपुल-पार्श्व.. । रत्नाकर.. । क्रिमिल.. । मणिक्वप्.. । वेमचित्र.. । असुर.. । प्राग्भार.. । हेमचित्र.. । विद्युतप्रभ.. । दर्दर.. । अश्वस्थ.. । चन्द्रप्रभ.. । भद्रशैल.. । सूर्य्यकान्ति.. । विदुर.. । विंदु.. । विंध्य.. । चित्रकूट.. । चतु:शैल.. । सुवर्णश्रृंग.. । कोकनाद.. । सोमनोदपर्वतराजा ॥ १२२ ॥

इत्येतेचान्येस्मिन्पृथिवी मण्डले पर्वतराजानस्तत्र येदेवा नागा असुरा मरूता गरूडा गन्धर्वी किन्नरा महोरगा यक्षा राक्षसाः प्रेताः पिशाचा भूताः कुम्भाण्डाः पूतनाः कटपूतनाः स्कन्दा उन्मादाश्छायापस्मारा ओस्तारकाः सिद्ध विद्याधर राजानश्च सपरिवाराः प्रतिवसति तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सर्व-सत्त्वानां च रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दुषणं विष नाशनं सीमा वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम् । सर्वपापा अपनयन्तु कल्याणेषु संदृशयन्तु अकल्याणं प्रतिवाधयन्तु अनर्थप्रतिवाधयन्तु मम सर्वसत्त्वानां च स्वस्तिरात्रौ स्वस्ति दिवा स्वस्ति मध्येदिनेस्थिते स्वस्ति सर्वमहोरात्रं सर्वबुद्धादिसन्तुमे स्वाहा ॥ १२३ ॥

उद्गृह्णत्वमानन्द नक्षत्राणां नामानि अवभासयन्ति । तद्यथा । कृत्तिंका रोहिणी चैव मृगशिरार्द्रा पुनर्वसु । पुष्य मंगल संपन्ना अश्लेषा भवति सप्तमी । इत्येते सप्त नक्षत्राः पूर्वद्वारिका स्थिताः । येपूर्वादिशं रक्षन्ति परिपालयन्ति ताप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानां च रक्षा करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रह परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं

विष दूषणं विषनाशनं सीमाबन्ध धरणीवन्धच करोतु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥१२४ ॥

मघा चामित्र मथनी फाल्गुनी मे तथैवच। हस्ताचित्रा चस्वाती चविशाखा भवति सप्तमी इत्येते सप्त नक्षत्रा दक्षिण द्वारिका स्थिताः। ये च दक्षिणां दिशं रक्षन्ति परिपालयन्ति तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवार-स्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतं ॥ १२५ ॥

अनुराधा महातेजा ज्येष्ठा मूला तथैवच। पूर्वा उत्तराच आषाढा अभिजित् श्रवर्णस्तथा। इत्येत सप्तनक्षत्रा पश्चिमद्वारिका स्थिताः। ये पश्चिमादिशं रक्षन्ति परिपालयन्ति ॥ तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षा कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शांन्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणंविष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ १२६ ॥

धनिष्ठा शतभिषाचैव उभै भाद्रपदे तथा। रेवती चाश्विनी चैव भरूणी भवन्ति सप्तमी। इत्येते सप्तनक्षत्रा उत्तर द्वारिका स्थिताः। ये उत्तरां दिशं रक्षन्ति परिपालयन्ति। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा बन्ध धरणी वन्धंच करोतु जीवन्तु वर्ष शतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ १२७ ॥

उद्गृह्णत्वमानन्द ग्रहाणां नामानि। ये ग्रहा नक्षत्राणि चरन्तो ह्रास बृद्धिं सुख दुःखं क्षेमं सुभिक्षं दुर्भिक्षंच निवेदयन्ति। तद्यथा। सूर्य्योग्रहश्चन्द्रो, बृहस्पतिः,

शुक्रः, शनिश्चरोः, अंगारको, बुधोः, राहु, असुरेन्द्रोः धूमकेतु ग्रहोऽष्टा विंशति नक्षत्रा सप्त सप्तदिशिस्थिता । ताराग्रहास्तथापंच राहुकेतुश्च सप्तमः । सहैव चन्द्र सूर्याभ्यां सप्तविंशदनूनकाः । उदयास्तगमस्थाने चक्रसंक्रमणायुधाः । क्षयवृद्धिकरा लोके महातेजा महर्द्धिकाः । विद्यासमनुमोदन्तु सुप्रसन्नेन चेतसा । तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांव रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषण विष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ १२८ ॥

उद्गृहत्वमानन्द पौराणां महर्षिणां नामानि सिद्धानां सिद्धव्रतानां दीप्त तेजसां नदीपर्वत वासिनां शापायुधानां उग्रतेजसां कृद्धिमत्ता पंचाभिज्ञाना वैहायसगामिनां तेषांनामानि कीर्तयिष्यामि ॥ १२९ ॥

तद्यथा अष्टमको नाम महर्षि वामको.. वामदेवो.. मारीचि.. मारकण्डो.. विश्वामित्रो.. वसिष्ठो.. वाल्मीको.. काश्यपो.. महाकाश्यपो.. भृगुः.. अंगिरा.. अंगिरसो.. भृंगिरसो.. भागीरथो.. आत्रेयो.. पुलस्त्यो.. स्थूलशिरो.. यमदग्नि.. वैसपायनो.. कृष्णावैसंपायनो.. हारिती.. हरितायनो.. समंगिरो.. उद्गतो.. समुद्गतो. क्षान्तिवादी.. कीर्ति.. गुरूर.. कापोतो.. पोतलको.. अश्वनारायणो.. हिमवान्.. लोहिताक्षो.. दुर्वासा.. शरभो.. मदनो.. प्रभो.. शुक्लो.. बृहस्पति.. अरनेमी.. शनिश्चरो.. बुधो.. जांगुलि.. गांधारो. एकशृंगो.. सुनेत्रो.. सुरनेमी.. असितो.. वालिखिल्यो.. नारदो.. पर्वतो.. क्रिमिलो महर्षिः ॥ १३० ॥

इत्येते आनन्द पौराणां महर्षयो वेदान्तं कर्तारो मन्त्राणां प्रवर्तयितार शापानां दातार उग्रव्रता महातेजाः सिद्धाः सिद्ध पराक्रमाः ।

तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सर्वसत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राण परिग्रह परिपालन शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहार

विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्ष शतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ १३१ ॥

तद्यथा। हिरि २ खिरि २ मिरि २ मुचि २ हिलि २ सिरि २ डुफु २ डुडुफु २ ग्रसनि मथनि २ दमनि २ दहनिघातनि पंचनि पाचनि तपनि तापनि दहनि दाहनि दलनि दालनि पटनि पाटनि मोहनि जम्भनि स्तम्भनि स्वयंभुवे स्वाहा ॥ १३२ ॥

उद्गृह्णत्वमानन्द प्रजापतिनां नामानि। ये देवनाग मरूतासुर गरूड किन्नर महोरग यक्षराक्षस मनुष्यामनुष्य तिर्य्यग्योनि स्वर्ग नरक शुभाशुभप्रमृतिरसंख्येयैःस्वस्ति विशेषैस्त्रैलोक्ये येव्यवस्थिताः ॥ १३३ ॥

ब्रह्मा प्रजापतिः। अत्रिः प्रजापतिः। आत्रेयः प्रजापति। अग्निः प्रजापतिः। भृगुः प्रजापतिः। पुलस्यः प्रजापतिः। पुलहः प्रजापतिः। अनुप्रजापतिः। वरिष्ठः प्रजापतिः। दष्ठः प्रनजापतिः। सुमनुः प्रजापतिः। सुनन्दः प्रजापतिः। दक्षः प्रजापतिः। सनत्कुमारः प्रजापतिः ॥ १३४ ॥

इत्ये ते आनन्द महात्मानः प्रजापतयः स्थावर जंगमस्य भूतग्रामस्य रक्षार्थे व्यवस्थिताः। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतंपश्यन्तु शरदांशतम् ॥ १३५ ॥

इमैश्चमन्त्रै रप्रतिहतै रक्षां कुर्वन्तु। तद्यथा। हरि २ खरि २ सिरि २ शिरि ४ फिलि २ मिलि २ सिलि २ डफु २ डडसु ग्रसनि मथनि दहनि पातनि पचनि पाचनि हवनि दह २ दालनि पाटनि मोहनि २ जम्भनि स्तम्भनीये स्वाहा ॥ १३६ ॥

उद्गृह्णमानन्द महाविषाणां नामानि । तद्यथा । अण्डरा । पण्डरा । करडा । केपूरा । भूतगमा । भूतपति । विन्दूपति । शिरिपति । तेजपति । तेजोग्रपति । यशोपति । अरूडा । तरूडा । तुरडा । दन्ता । देहा । ओहा । जेलामेला । फसागुडा । रूचिरा । दंगुरा । शरिकिचिका । किरिकिचिका । कवोशतकरा । विपुलि । नकुलि । किलि । विलि । तरंगारिष्ठ । ओम्रमिति । जम्बुमति । मधुमति । कमरे । विमरे । कुण्डरे । अटि । तुहि । दुहि । वक्वे । वुक्वे । दूते । वत्सनाभे । महागरे । तुलवे । दुलवे । सुरवे । स्वाहा ॥ १३७ ॥

इत्येते महाविषाः । तेप्यनया महामायूर्या विद्या राज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं समिा बन्ध धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्शशतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ १३८ ॥

उद्गृह्णमानन्द महावृक्षाणां नामानि । तद्यथा । कांचनो नाम महावृक्षः । उदुम्बरो नाम महावृक्षः । कमिडको नाम महावृक्षः । सारो नाम महावृक्षः । कलिंजरो नाम महावृक्ष । तिनिसो नाम महावृक्षः । विल्वो नाम महावृक्षः । चूतो नाम महावृक्षः । निचूतो नाम महावृक्षः । इत्येतेचान्येच महावृक्षस्तेष्व-पिचयादेवताः प्रतिवसन्ति ।

ताप्येनया महामायूर्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विषनाशनं सीमावन्ध धरणी वन्धच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदाशतम् ॥ १३९ ॥

इयं चानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी सप्तभिः समयक्संबुद्ध भाषिताचाभ्य-नुमोदिताच । विपश्विनां सम्यक्संबुद्धेन भाषिताचाभ्यनुमोदिताच । शिखिना

विश्वभुता ककुछन्देन कनकमुनिना काश्यपेन मयाचैतर्हिशाक्यमुनिना भाषिताचाभ्यनुमोदिताच। इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी मैत्रेयणा बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन भाषिताचाभ्यनुमोदिताच। ब्रह्मणाच सहांपतिना शक्रेण देवानामिन्द्रेण चतुर्भिश्च-महाराजै धृतराष्ट्रेण गन्धर्वं राजेन विरूढकेन कुम्भाण्डराजेन विरूपाक्षेण नाग-राजेन। वैश्रमणेन यक्ष महाराजेन। अष्टाविंशतिभिश्च गंधर्व सेनापतिभिः। कुम्भाण्ड, नाग, अष्टाविंशन्ति भिश्च यक्ष सेनापतिभिः। पांचि-केनच यक्ष सेना-पतिभिः हारीत्याचपंचशतपुत्र परिवारस्या भाषिता चाभय-नुमोदिताच॥ १४०॥

इयं चानन्द महामायूरी विद्याराज्ञी अनतिक्रमणिया देवग्रहेण नाग.. असुर.. मरूत.. गरूड.. किंनर.. महोरग.. यक्ष.. राक्षस.. प्रेत.. पिशाच.. भूत..कुम्भाण्ड.. पूतन.. कटपूतन.. स्कन्द.. उन्माद.. छाया.. अपस्मार.. ओस्तारकग्रहेण..॥ १४१॥

अनतिक्रमणीया ओजोहारिणीभिः गर्भा.. रूधिरा.. वसा.. मांसा.. मेदा.. जाता.. जीविता.. वल्या.. माल्या.. गंधा.. पुष्पा.. फला.. शस्या.. श्लेष्मा.. सिंहा-नका.. उच्छिष्टा.. वांता.. अशुच्या.. स्कन्दनिका हारिणीभिः॥ १४२॥

अनतिक्रमणीय कृत्याकर्मण काखोर्दकिरण वेताड चिच्चक प्रेषक दुर्भुक्त दुर्लिखित दुश्छाया दुष्प्रेक्षित दुर्लंघितावधूतः॥ १४३॥

अनतिक्रमणीया सर्वज्वरेण एकाहिकेन द्वैतीयकेन तृतीयकेन चातुर्थकेन अर्द्धमासिकेन दैवसिकेन नित्यज्वरेण विषमज्वरेण वातिकेन पैत्तिकेन श्लेमिष्केन संनिपातेन अनतिक्रमणीया सर्वज्वरेणा॥ १४४॥

अनतिक्रमणीया अक्षिरोगेण मुखरोगेण कण्ठरोगेण हृद्रोगेण गलग्रहेण कर्णशूलेन दन्त.. हृदय.. पृष्ठ.. उदर.. गण्ड.. वस्ति.. योनि.. प्रजन.. उरू.. जंघा.. हस्त.. पाद.. अङ्गप्रत्यङ्ग शूलेन॥ १४५॥

अनतिक्रमणीया दद्रुकण्डु किटिम कृष्ठभगंदर गण्डपिटक पामावैसर्प लोह-लिङ्गैः ॥ १४६ ॥

अनतिक्रमणीया सर्बब्याधिभिस्सर्व विषैः सर्व दुष्टैः सर्वभयैः सर्वेतिभिः सर्व कलिकलहो पद्रवोपसर्गोपायास्वैः ॥ १४७ ॥

यश्चेमानन्द महामायूरी विद्याराज्ञीमतिक्रमेत्तस्य वज्रपाणिः सप्तधास्य स्फुटेन्मूर्धा अर्जकस्येव मञ्जरी। स्फोटयिष्यति सर्वबुद्धवोधिसत्त्व प्रत्येकबुद्ध श्रावकाणां तेजसा नष्टआलोको नष्टचेतनः । आर्य्यपुद्गला स्तेनविसंवादिता भवेयुः । चत्वारो महाराजानश्चैनंक्षुरपर्य्यन्तैः कुम्भेमहान्तब्य सनमापादयेन्युः। शक्रश्च-देवानामिन्द्र स्त्रिदशगण परिबृतो वज्रेणमूर्द्धानमभिभिध्यात्। ब्रह्मतेजसा चास्य विभूति भस्मतां गच्छेत्। अनयानन्द महामायूर्य्या विद्याराज्ञायस्य रक्षां क्रियते सूत्रकं वा प्रतिसरां वा वन्धयिष्यति ॥ १४८ ॥

सबध्यार्हो दण्डेनमुच्यते दण्डार्ह प्रहारेण प्रहारार्ह आक्रोशेन आक्रोशार्हः परिभाषणया परिभाषनार्ह रोमहर्षेण रोमहर्षणार्ह एवमेव मोक्षते । नचास्य राजभयं भविष्यति नचौरभयं नाग्नि भयंनोदकेन कालं करिष्यति । नचास्य काये विषं क्रमिष्यति नशस्त्रं सुखं चस्व कृप्स्यति सुखच प्रतिविबुद्धिष्यति । स्वस्त्योनिरूपद्रवो निरूपसर्गो निहत प्रत्यर्थिको निहत प्रत्यमित्रो निरूपहतः सर्वभयविनिर्मुक्तः सुखंचिरंजी भविष्यति स्थापयित्वानन्द पौराणां कर्मविपाकं ॥ १४९ ॥

इयंचानन्द महामायूरी विद्याराज्ञीं अति वृष्टौ अनावृष्टौ चपठितब्या ततः सर्वनागा औत्सुक्य मापद्यन्ते। अतिवृष्टी पठितब्या अतिवृष्टि निगृन्हन्ति अनावृष्टौ धारापातं करिष्यन्ति। यावत्तस्य कुलपुत्रस्य वा कुलदुहितुर्वा अभिप्रायो भविष्यन्ति ॥ १५० ॥

अस्या आनन्द महामायूरी विद्याराज्ञी स्मरणा देव सर्वभय वैरवाणि प्रशमं गच्छन्ति। किंतुनरिमां सकल समाप्तामखण्डाया धारयेत् स्वस्त्ययनं वाकुर्यात्। ऊद्गृहत्वमानन्द इमां महामायूरी विद्याराज्ञीं पर्यवाप्नुहि धारय वाचय महामायूरी विद्याराज्ञीं सर्व वैर प्रशमनी चतसृणां परिषदां रक्षावरण गुप्तये भिक्षूणां भिक्षुणीनामुपासकानामुपासिकानां च॥ १५१॥

तद्यथा। पंचति धावति धरकि कुरूतुरूमे स्वाहा। रागोद्वेषश्चमोहश्च एते लोकेत्रयो विषाः। निर्विषो भगवान् बुद्धो बुद्धसत्यं हतंविषम्। रागोद्वेषश्चमोहश्च एतेलोके त्रयोविषाः। निर्विषो भगवान् धर्मो धर्मसत्य हतंविषम्। रागोद्वेषश्चमोहश्च एते लोकत्रयो विषाः। निर्विषो भगवान् संघः संघसत्य हतंविषम्॥ १५२॥

यद्वलं सर्वबुद्धानां मर्हतां चैव पद्यशः। तथागतस्य तेजेन कृतं स्वस्त्ययनं मया। मम सर्वसत्त्वानांच हतंविषं निहतं विषं। महामायूर्य्या विद्याराज्ञां स्वस्त्यायनन्द स्वातेर्भिक्षोर्भवतु॥ १५३॥

साधुभगवन्नित्यायुष्मानानन्दो भगवतः प्रतिश्रुत्य भगवतः पादौशिरसा-वन्दित्वा भगवन्तं त्रिपद दक्षिणी कृत्ययेन स्वातिर्भिक्षुस्तेनोपसंक्रान्त उपसंक्रम्य स्वातेर्भिक्षोर्भवतु। तेप्यनया महामायूर्य्या विद्याराज्ञां मम सपरिवारस्य सर्वसत्त्वानांच रक्षां करोतु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विषदूषणं विष नाशनं सीमा बन्धं धरणी वन्धंच कुर्वन्तु जीवन्तु वर्षशतं पश्यन्तु शरदांशतम्॥ १५४॥

ब्युत्थितश्चायुष्मान् स्वातिर्भिक्षुस्तस्माद्रोगादायुष्मानन्देन स्वस्त्ययनं कृतं॥ १५५॥

अथायुष्मान् स्वातिर्भिक्षुर्येन भगवांस्तेनोपसंक्रान्त। उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिरसावन्दित्वा तमेवार्थ निवेदयित्वैकान्तेस्थितः॥ १५६॥

अथायुष्मांश्चानन्द भिक्षुर्क्षैन भगवांस्तेनोपसंक्रान्ता उपसंक्रम्य भगवतः पादौ शिरसावन्दित्वा तमेवार्थ निवेदयित्वैकान्तेस्थितः ॥ १५७ ॥

अथ भगवानायुष्मन्त मानन्दमुवाच । दृष्ट स्ते महामायूर्य्या विद्याराज्ञां प्रभावशति ॥ १५८ ॥

ततथावादिनं भगवन्तमानन्दः प्रणम्योवाच । किमिदं भगवतान् विदितं भविष्यति ॥ १५९ ॥

भगवान् पुनरूवाच । तेप्यानन्द चत्वारो महासमुद्राः शोषमागच्छैयु पृथिवी वा आकाशमुत्पद्यते चन्द्रादित्यौ वा पृथिव्यां निपतेत नद्यो वा प्रतिश्रोतो गच्छेयुःन च तथागतस्य वचनमन्यथा भवेदिति ॥ १६० ॥

अथ भगवानायुष्मन्तमानन्दमामन्त्रयतेस्म । तस्मात्तर्हित्वमानन्द इमां महा-मायूरी विद्याराज्ञी चतसृणां पर्षदामारोचय भिक्षूणां भिक्षुणीनामुपासका नामुपासिकानां चेति ॥ १६१ ॥

इदमवोचद् भगवानात्तमना आयुष्मानानन्द आयुष्मांश्च स्वातिर्भिक्षु यैच-तस्यांपर्षदिसंनिपतिता देवनागा असुरा गरूडा गंधर्वाः किन्नरामहोरगा यक्षा राक्षसा मनुष्या मनुस्यास्ते सर्वे भगवतो भाषितमभ्यनन्दन्निति ॥ १६२ ॥

आर्य्य महामायूरीविद्याराज्ञी यक्षमुखोद्धृत समाप्ता ।

ॐ नमो भगवत्यै आर्यमंत्रानुसारिण्यै ।

ॐ नमो विद्याराजाय नमः । समन्त बुद्धानां ॥
तत्र भगवानायुष्मन्तमानन्दमान्त्रयतेस्म ॥ १ ॥

गच्छानन्द बैशाली गत्वा इन्द्रकीलेपादं स्थापयित्वा इमानि महामंत्रानुसारिणी मंत्रपदानि भाषस्व । इमाश्चगाथाः । विसरत विसरत विसरत विसरत विसरत । बुद्धोलोकानुकम्पक एवमाज्ञापयति सर्वबुद्धानुमतेन सर्वप्रत्येक बुद्धानुमतेन सर्वतानुमतेन सर्वशैक्षानुमतेन सर्वश्रावकानुमतेन सर्व सत्य वाक्यानुमतेन प्रत्येकबह्मानुमतेन कामेश्वरानुमतेन इन्द्रानुमतेन देवानुमतेन असुरेन्द्रानुमतेन सर्वासुरानमतेन असुराप्रेष्यानुमतेन सर्वभूतानुमतेन । विसरत विसरत विसरत विसरत विसरत । बुद्धोलोकानुकम्पक एवमाज्ञापयति । मुंचत मुंचत मुंचत मुंचत । मा तिष्ठतु ईतिर्ब्युपशाम्यतु निर्गच्छत निर्गच्छत निर्गच्छत । बुद्धः प्रविशति महादेवो देवातिदेवो देवगुरुः सेन्द्राश्चदेवाः सब्रह्मकाः सप्रजापतिकाश्चत्वारश्च लोकपालाः प्रविशति । अनेकानि च देवता सहस्राणि असुरेन्द्राश्च अनेकानिच असुर सहस्राणि प्रतिवसन्ति । बरूनिच भूतसहस्राणि भगवतो भि प्रसन्नानि प्रवेक्ष्यन्ति सर्वसत्त्वनामर्थे तेवो मानर्थं करिष्यन्ति । निर्गच्छत निर्गच्छत निर्गच्छत निर्गच्छत क्षिप्रं पलायेत यदि यूयं दुष्टचित्ता नपलायेत नश्येत । ये मैत्रचित्तानापराद्धुकामा रक्षांचानु रवर्तयितु कामास्ते तिष्ठतु मतंच प्रविशंतु बुद्धोलोकानुकम्पक एवमाज्ञापयति ॥ २ ॥

सुमुरू ४ सुरू ४ हुरू ४ मु ४ प्रविशति । मुरू ८ मिरि ६ मुरूमिरि १३ मुरूमिरीति ६ रि ६ री ६ मिरि ६ तिरिहसमिरिति मिरीरिमिरि कर्ता करं कर्ता कंकराकरकचा । कंकरा, ८ कंकरो चंकरिति कुरीषे । कं करि ३ षेति । रि ६ रेफसारि । फुरि ७ फरा अनाथानाथा रिरिथिफुरि रूरि प्रस्तुरि अनाथानाथा ॥ ३ ॥

निर्गच्छत रिपूंनिर्गच्छत यदि यूयं दुष्ट चित्ता नपलायेत नश्येत बुद्धोलोकानु-कम्पक एवमाज्ञापयति प्रविशति सर्वसत्त्वहिताध्याशयो मैत्री विहारी करूणा विहारी मुदिता विहारी उपेक्षा विहारी ॥ ४ ॥

एते मंत्रपदाः सिद्धाः सिद्धगाथा जिनोदिताः । सर्वेषां देवतानांहि भूतानांच-हितैषिणाम् । ज्ञानेनाथोत्तमेनाद्यतथा धर्म तयापि च । जगतामीतयः सर्वा शाम्यन्त्वारोग्यमस्तुवः । विशक्तिकायस्य तृष्णाविध्वस्ता विरलीकृता । शान्तचित्तो ह्यनायास सवः स्वस्ति करिष्यति । यो जगन्मोक्ष मार्गेस्मिन्निवेशयतिनायकः । देशकः सर्वधमांणां सवः स्वस्ति करिष्यति । गतिर्यो जगतां शास्ता कृतंयेन सुखंवहुः । अर्थाय सर्वसत्त्वानां सवः स्वस्ति करिष्यति । येनसर्वजगच्चैतन्मैत्र-चिन्तेनतायिना । पालितं पुत्रवन्नित्यंसर्वःस्वस्ति करिष्यति । गतिर्यः सर्वसत्त्वानां त्राणं द्वीपः परायणं संसारे वर्तमानानां सवः स्वस्ति करिष्यति । यो वोधौ सर्व सत्त्वानामविसंवादक शुचिः । शुचिवाक्यः शुचिकरः सवःस्वस्ति करिष्यति । यस्मिञ्जाते महावीरे समृद्धाः सर्वसम्पदः । सिद्धार्थ सिद्धसंभारः सवः स्वस्ति करिष्यति । वसुमती सवनेयंप्रकम्पिता । सर्वेसत्त्वाः सवः स्वस्ति करिष्यति । षद्विकारंः यस्मिं जातेः प्रचलिता यस्य बोधौ वसुन्धरा । मारश्च दुर्मना आसीत सवः स्वस्ति करिष्यति । यश आसीन्मुनेर्यस्य धर्मचक्रे प्रवर्तिते । आर्यसत्यानिवदतः सवः स्वस्ति करिष्यति । येन तीर्थकराः सर्वेजिता धर्मेणतायिना । वशीकृताः सर्वगणाः सव स्वस्ति करिष्यति ॥ ५ ॥

स्वस्तिवः कुरूतां बुद्धः स्वस्ति देवा सशक्रकाः । स्वस्ति सर्वाणि भूतानि सर्वकालं दिशन्तुवः । बुद्धपुण्यानुभावेन देवतानां मतेन च । यो योऽर्थः समभिप्रेतः सर्वार्थोद्य समृद्धयताम् । स्वस्तिवो द्विपदे भोन्तु स्वस्तिवोऽस्तु चतुष्पदे । स्वस्तिवो व्रजतां मार्गे स्वस्ति प्रत्यागतेषु च । स्वस्ति रात्रौ स्वस्ति दिवा स्वस्ति मध्ये दिने स्थिते । सर्वत्र स्वस्तिवो भोन्तु मा चैषां पापमागमत् । सर्वसत्त्वाः सर्वे प्राणाः सर्वे भूताश्च केवलाः । सर्ववै सुखिनः सन्तु सर्वसन्तु निरामयाः । सर्वे भद्राणि

पश्यन्तु माकश्चित् पापमागमत् । यानीह भूतानि समागतानि स्थितानि भूमावथ वान्तरीक्षे कुर्वन्तु मैत्रीसततं प्रजासु दिवाच रात्रौ च चरन्तु धर्मं ॥ ६ ॥

इत्येवं भदन्तेत्यायुष्मानानन्दो भगवतः प्रतिश्रुत्य इन्द्रकीले पादौस्थापयित्वा इमानि महा मंत्रानुसारिणी मंत्रपदानि भाषतेस्म ॥ ७ ॥

इमाश्चगाथाः । विसरत ५ बुद्धो लोकानुकम्पक एवमाज्ञापयति । सर्व बुद्धानुमतेन सर्वप्रत्येकबुद्धानुमतेन, सर्वाहीनुमतेन, सर्वशैक्षानुमतेन, सर्व श्रावकानुमतेन सर्व सत्यवाक्यानुमतेन, प्रत्येक ब्रह्मानुमतेन, कामेश्वरानुमतेन, इन्द्रानुमतेन, देवानुमतेन, असुरेन्द्रानुमतेन, सर्वासुरानुमतेन असुरप्रेष्यानुमतेन, सर्वभूतानुमतेन । विसरत ५ बुद्धो लोकानुकम्पक एवमाज्ञापयति । मुंचत ४ मातिष्ठतु ईति ब्यूंपशाम्यतु निर्गच्छत ३ बुद्धः प्रविशति महादेवो देवाति देवो देवगुरूः इन्द्राश्चदेवाः सब्रह्मकाः सप्रजापतिकाश्चत्वार श्चलोकपालाः प्रविशन्ति । अनेकानिच देवता सहस्राणि असुरेन्द्राश्च अनेकानि असुर सहस्राणि प्रविशन्ति वहुनिचभूत सहस्राणि भगवतोभि प्रसन्नानि प्रवेक्ष्यन्ति सर्वसत्त्वानामर्थेतेवो मानर्थं करिष्यति । निर्गच्छत ४ । क्षिप्रंपलायेत यदि यूयं दुष्टचित्तान पलायेत नश्येत ये मैत्रचित्ताना पराहुकामा रक्षां चानुवर्त यितुका मास्ते तिष्ठन्तु मतंच प्रविशन्तु बुद्धोलोकानुकम्पक एवमाज्ञापयति ॥ ८ ॥

सुमुरू ४ सुरू ४ हुरू ४ मु ४ प्रविशति । मुरू ८ मिरि ६ मुरूमिरि १३ मुरूमिरीतिद रिद रि ६ मिरि ६ तिरिहसमिरिति मिरीरिमिरि कर्ता करंकर्ता कंकरा करकचा । कंकरा ८ कंकरो ककरिति कुरीषे कंकरि ३ । षेति रि ६ रेफ सारि । फुरि ७ फरा अनाथानाथा रिरिथि फुरिरूरि प्रष्टुरि अनाथानाथा ॥ ९ ॥

निर्गच्छत रिपुं निर्गच्छत यवियूयं दुष्टचित्तान पलायेत नश्येत बुद्धोलोकानुकम्पक एवमाज्ञापयति प्रविशति सर्व सत्त्व हिताध्याशयो मैत्री विहारी करूणा

विहारी ,मुदिता विहारी, उपेक्षा विहारी वतेमंत्रयपदा सिद्धाः सिद्धगाथा जिनोदिताः। एत मन्त्रपदाः सिद्धाःसिद्ध गाथा जिनोदिताः। सर्वेषां देवतानांहि भूतानां च हितेषिणां। ज्ञानेनाथोत्तमेनाद तथा धर्मतयापि च। जगतामीतयः सर्वाः शाम्यत्वारोग्यमस्तुवः। विशक्तिकायस्य तृष्णा विध्वस्ता विरलीकृता। शान्त चित्तोहृचनायासः सर्वः स्वस्ति करिष्यति। यो जगन्मोक्ष मार्गेस्मिन्निवेशयति नायकः। देशकः सर्वधर्माणां सर्वः स्वसित करिष्यति। गतिर्यो जगतां शास्ता कृतं येन सुखंवहुः अर्थाय सर्व सत्त्वानां सर्वः स्वस्ति करिष्यति। येनसर्वजगच्चैतन्मैत्रचित्तेनतायिना पालितं पुत्रवन्नित्यं सर्वः स्वस्ति करिष्यति। गतिर्यः सर्वसत्त्वानांत्राणं द्वीपः परायणं संसारे वर्तमानानां सर्वः स्वस्ति करिष्यति। योवोधौ सर्व सत्त्वानां अविसंवादकः शुद्धिः। शुचिंवाक्यः शुचिकरः सर्वः स्वस्ति करिष्यति। यस्मिंजाते महावीरे समृद्धाः सर्वसम्पदः सिद्धार्थः सिद्धसंभार सर्वःस्वस्ति करिष्यति। यस्मिंजाते वसुमती सवनेयं प्रकम्पिता। सर्वेसत्त्वाः प्रमुदिता सर्वः स्वस्ति करिष्यति षड्विकारंः प्रचलिता यस्य बोधौ वसुन्धरा। मारश्चदुर्मना आसीत्सवः स्वस्ति करिष्यति। यश आसीन्मुनेर्यस्य धर्मचक्रे प्रवर्तिते। आर्यसत्यानि वदतः सर्वः स्वस्ति करिष्यति॥ १०॥

स्वस्तिवः कुरूतां बुद्धः स्वस्ति देवा सशक्रकाः।
स्वस्ति सर्वाणि भूतानि सर्वकालं दिशन्तुवः।
बुद्धपुण्यानुभावेन देवतानां मतेन च।
यो योऽर्थः समभिप्रेतः सर्वार्थोद्य समृद्ध्यतां।
स्वस्तिवो द्विपदे भोन्तु स्वस्तिवोऽस्तु चतुष्पदे।
स्वस्तिवो ब्रजतां मार्गे स्वस्ति प्रत्यागतेषु च।
स्वस्ति रात्रौ स्वस्ति दिवा स्वस्ति मध्ये दिने स्थिते।
सर्वत्र स्वस्तिवो भोन्तु मा चैषां पापमागमत्।
सर्वेसत्त्वाः सर्वे प्राणाः सर्वे भूताश्च केवलाः।
सर्ववै सुखिनः सन्तु सर्वेसन्तु निरामयाः।

सर्वे भद्राणि पश्यन्तु माकश्चित् पापमागमत् ।
यानीह भूतानि समागतानि स्थितानि भूमावथ वान्तरीक्षे
कुर्वन्तु मैत्रीसततं प्रजासु दिवाच रात्रौ च चरन्तु धर्मं ॥ ११ ॥

इतितत्र बुद्धानां बुद्धानुभावेन देवतानां देवतानुभावेन महतीतिर्व्युपशान्तेति ।

आर्य महामन्त्रानुसारिणी परिसमाप्ता ।

ॐ नमो भगवत्यै आर्यमहाशीतवत्यै ।

एवं मयाश्रुतमेकस्मिन समये भगवान् राजगृहे विहरतिस्म शीतवने महाश्मशाने इंघिकायतने प्रत्युद्देशे । तत्रायुष्मान् राहुलो तीव विहेथते । देवग्रहैर्नागग्रहैसुर-ग्रहैयक्षग्रहैर्महोरगग्रहैर्मरूतग्रहै किन्नर ग्रहैर्गरूडग्रहैर्गन्धर्वग्रहैर्मनुष्यग्रहैरमनुष्य-ग्रहैर्पिशाचग्रहैर्कुम्भाण्डग्रहैर्द्वीपिभिः काकै रूलूकैः कीटैः सरीसृपैरन्यैश्च मनुष्या-मनुष्यैः सत्त्वैः ॥ १ ॥

अथायुष्मान् राहुलो येन भगवां स्तेनोपसंक्रान्त उपसंक्रस्य भगवतः पादौ शिरसा वन्दित्वां भगवन्तं त्रिप्रदक्षिणीकृत्य भगवतः पुरतोरूदचश्रुणि प्रवर्तयति-स्म ॥ २ ॥

अथ भगवान् जानन्नेव राहुलमामन्त्रयतेस्म । किं त्वं राहुल मम पुरतः स्थित्वा अश्रुणिप्रवर्तयसि ॥ ३ ॥

एवमुक्ते आयुष्मान् राहुलो भगवन्तमेतदवोचत् । इहाहं भगवन् राजगृहे विहरामि शीतवने महाश्मशाने इंघिकायतनप्रत्युद्देशे । सोऽहं भगवन् तत्र विहेथते । देवग्रहैर्नागग्रहैयक्षग्रहैराक्षस ग्रहैमरूतग्रहैगरूडग्रहैर्किन्नरग्रहैमहोरगग्रहै मनुष्यग्रहै-रमनुष्यग्रहैप्रेतग्रहैपिशाचग्रहैकुम्भाण्डग्रहै र्द्वीपिभिः काकैरूलूकैः कीटैः सरीसृपै-रन्यैश्च मनुष्या मनुष्यैः सत्त्वैरिति ॥ ४ ॥

अथ खलु भगवानायुष्मन्तं राहुलमामन्त्रयतेस्म । उद्गृहत्वं राहुल इमां शीत-वती नाम धारणी विद्या चतसृणां पर्षदां रक्षावरण गुप्तये भिक्षूणां भिक्षुणी-नामुपासकानामुपासिकानां च दीर्घरात्रमर्थाय हिताय सुखाय योगसंभाराय क्षेमाय भविष्यति ॥ ५ ॥

तद्यथा। अंगा वंगा कलिंगा भंगा २ वरूगां संसार तरंगा सासदंगा भंगा असुरा एकतरंगा असुरवीरा तरवीरा तरतर वीरा करवीरा करकरवीरा इन्द्रा इन्द्र किसरा हंसा हंसकिसरा पिचिसरा महाकिच्चा विहेठिका कालुछिका अंगोदरा जराजरालिका वेला एला चित्तालि चिलि २ हिलि २ सुमति वसुमति चुलु नट्टे चुलु २ नट्टे चुलुनाडि हारिटकी २ कारीटकी २ करीटकी २ गौरी गंधारी चण्डाली मातंगी वर्चसि धरणी धारणि तरणि तारणि द्रष्ट मालिके कचकाचिचे चलनादिके काकलिके ललमति रक्षमति वराहकुले मनमते कर वीरे कर २ वीरे तरवीरे तर २ वीरे कुरूवीरे कुरू २ वीरे चुरूवीरे चुरू २ वीरे महावीरे इरमति विरमित रक्षमति सर्वार्थ साधनि परमार्थ साधनि अप्रतिहते।

इन्द्रोराजा वरूणोराजा कुवेरोराजा मनस्विराजा वासुकीराजा' दण्ड-कीराजा दण्डाग्निराजा धृतराष्ट्रोराजा विरूढकोराजा विरूपाक्षो राजा ब्रह्मा-सहांपति बुद्धो भगवान् धर्मस्वामि राजा अनुत्तरो लोकानुकम्पक मम सर्व सत्त्वानांच रक्षां कुर्वन्तु गुप्तिं परित्राणं परिग्रहं परिपालनं शान्तिं स्वस्त्ययनं दण्ड परिहारं शस्त्र परिहारं विष दूषणं विष नाशनं सीमा वन्धं धरणी बन्धं च कुर्वन्तु जीवन्तुवर्ष शतं पश्यन्तु शरदांशतम् ॥ ६ ॥

तद्यथा। ईलामिला उत्पला इलमति विलमति हरमति रक्षमति कुरू २ मति हुलु २ मति चल २ खल २ खुरू २ मति भूमिचण्डे कालिके अभिसंलापिते सोमलते हुले स्थूलेस्थूल शिखरे जयस्थूले जयवते चलनट्टे चलनाडि चुलुनाडि २ वाग्वंधनिवि रोहिणि सारोहिते अण्डरे पण्डरे कराले किन्नरे केयूरे केतुमति भूतंगमे भूतमति धन्य मंगल्ये हिरण्यगर्भे महावले अवलोकितमूले अचलचन्द्रे धुरंधरे जयालिकेजया गोरोहिणि चुरू २ फुरू २ रून्ध २ फल २ खल २ खुलु २ खुरूमति वंधुमति धुरे २ विधरे विमति विष्कंभनि नाशनि विनाशनि वन्धनि मोक्षण विमोक्षणि मोचनि विमोचनि मोहनि विमोहनि भावनि विभावनि शोधनि विशोधनि संशोधनि संखिरणि संकिरणि संछिन्दनि साधुतुरभाणे हर

२ वन्धुमति हिरि २ खिरि २ खररि कुरू २ खुरू २ पिंगले नमोस्तु बुद्धाना भगवतां स्वाहा ॥ ७ ॥

अस्यां खलु पुनः राहुल महाशीतवती विद्यायां दशोत्तर पदशतायां सूत्रे ग्रन्थिं बद्धा हस्ते धार्यमानायां कण्ठेधार्यमानायां समन्ताद्योजनशतस्य रक्षाकृता भविष्यति। गन्धैवापुष्पैर्वा मुद्राभिवनैवमनुष्यो वाभिभविष्यति। नविषं नशस्त्र नरोगो नज्वरो नप्रज्वरो नविद्या नमंत्रो नवेताड नव्याधेर्नाग्निनविषोदकेनकालं करिष्यति ॥ ८ ॥

विद्या मंत्रप्रयोगानांच सर्वेषां सुप्रयुक्तानांचा सिद्धानां सिद्धकरं सिद्धानांच संक्षोभनं परयुक्तानांवंधनि परवन्धनानांचप्रमोचनि सर्वरोग शोकविघ्नविनायकानां विनाशनकरी कलिकलह कलुष प्रशमनकरी सकलग्रह विमोचनकरी यो ग्रहोनमुंचेत्सप्तधास्य स्फुटेन्मूर्धा अर्जकस्येव मञ्जरी ॥ ९ ॥

वज्रपाणिश्चास्य महायक्ष सेनापतिर्वज्रेणादीप्तेन ज्वलितेन प्रज्वलितेन संप्रज्वलितेन एक ज्वालाभूतेन तावद्या यच्छेद्यावन्मूर्द्धानं स्फोटयेत्। चत्वारश्च महाराजानोयोमयेन चक्रेण मूर्द्धानं स्फोटयेयुः। क्षुरधारा प्रहारेणच विनाशयेयुः। तस्माच्च यक्षलोकात् च्यवनं भवेत्। अडकवत्यांराजधान्यां नलभते वासं ॥ १० ॥

अस्यां खलु पुनः राहुल महाशीतवती महाविद्यायां सत्कृत्परिवर्तितायां राजचौरोदकाग्नि विषशस्त्रा ट्वीकान्तार दुर्गमध्येगतस्य सर्वभयेभ्यः परिमुच्यते ॥ ११ ॥

इयं खलु पुनर्महती शीतवती महाविद्या एकनवत्या गंगानदी वालिकासमैर्वुद्धैर्भगवद्भिर्भाषिता भाषिष्यन्ते भाषन्तेच ॥ १२ ॥

सिद्धा परमसिद्धाः सिद्ध पराक्रमाः सर्वदेव नाग यक्ष गन्धर्वा सुर गरुड किन्नर महोरगादि भिर्वन्दिताः सर्वजिनगण परिवृता सर्वभयोपद्रवेषु च मम सर्वसत्त्वानांच रक्षा शिवमारोग्यम भयंच सर्वदा सर्वतः सर्वावस्था सुभवतु ॥ १३ ॥

इदमवोचद् भगवानात्तमना आयुष्मान् राहुलः सा च सर्वावती पर्षत्सदेव-मानुषासुर गन्धर्वश्च लोको भगवतो भाषितमभ्यनन्दन्निति ॥ १४ ॥

आर्य महाशीतवती नाम विद्याराज्ञी समाप्ता ।

आर्य महाप्रतिसरा आर्य महासाहस्रप्रमर्दनी । आर्य महामायूरी । आर्य महामण्त्रानुसारिणी । आर्य महाशीतवती । एतानि पञ्चरक्षा सूत्राणि परिसमाप्तानि ।